

PUBLISHED BY TRIGLAV PTY. LTD.
FOR SLOVENIANS IN AUSTRALIA

YEAR/LETO 4

DECEMBER - 1974

No./ŠTEV. 14.

MOŽNOSTI SODELOVANJA

BEOGROD — Podpredsednik jugoslovanske vlade in zvezni sekretar za zunanje zadeve Miloš Minić je na seji zveznega zbora skupščine SFRJ 5. novembra odgovoril na vprašanja delegatov o odnosih Jugoslavije s posameznimi sosednimi državami.

Nashe prepričanje je, je dejal Minić, da sporazumno reševanje sprih vprašanj zmeraj pelje k širjenju medsebojnega dobrososedskega sodelovanja, zavlačevanje, zamrzovanje problemov pa samo obremenjuje in omenjuje razvoj odnosov. Vzeto v celoti je Minić za odnose Jugoslavije s sodenimi državami dejal, da se dobro razvijajo, čeprav imamo z nekaterimi določene težave pri reševanju obstoječih problemov.

Glede odnosov z Italijo je Minić dejal, da se intenzivno sodelovanje nadaljuje na gospodarskem področju in drugod, da pa znani problemi še čakajo na rešitev. Če bi se pokazalo, da se italijanska stran zanima, da ima dobro voljo in da je pripravljena na končno sporazumno ureditev in rešitev sedanjih vprašanj, brez nesprejemljivih pogojev, ne bo ovir, da bodo ta vprašanja črtana z dnevnega reda.

Kar zadeva odnose z Avstrijo je Minić dejal, da se dobro razvijajo na več področjih in da obstojajo objektivne možnosti za še bolj široko sodelovanje. Vendar pa so med Jugoslavijo in Avstrijo vprašanja, katerih reševanje Avstrija zavlačuje že vrsto let. Minić je dejal, da je nedavna jugoslovanska nota avstrijski vladi v korist urejanja odnosov s sosednjo Avstrijo in ustvarjanja temeljev za vsestranski razvoj odnosov in dobrega sosedskega sodelovanja.

ODLOČNO SVARILO RUŠILNIM SILAM

LJUBLJANA — Predsedstvo in izvršni odbor republiške konference SZDL Slovenije je 30. oktobra razpravljalo o jugoslovanski noti republiki Avstriji in jugoslovanskem protestu, ker avstrijska republika še vedno ni izpolnila določil državne pogodbe, ki se nanašajo na pravice in položaj slovenske in hrvaške manjšine v Avstriji. Poudarili so naslednje:

Dejstvo, da je bil storjen ta odločni korak s strani Jugoslavije v podporo boju slovenske in hrvaške narodnostne skupnosti na avstrijskem Koroškem za uveljavljanje njenih mednarodno zaščiteneh pravic in s tem tudi v podporo boju vseh naprednih sil proti neofašizmu tako

v Avstriji kot drugje po svetu, pomeni tudi odraz našega preko celotne fronte SZDL izjavljenega protesta in volje

Predsedstvo in izvršni odbor RK SZDL Slovenije vidita v tej noti jasno in odločno opozorilo na tiste pojave v Avstriji, ki rušijo temelje, na katerih je bila postavljena neodvisna demokratična republika Av-

strija, ki obenem postajajo ovira za nadaljnji razvoj odnosov med sosednjima državama za katere sta si Jugoslavija in Slovenija vedno prizadevali v skladu z njuno splošno miroljubno mednarodno politiko in posebej z dobrososedskim sodelovanjem.

Jugoslovansko časopisje je noto objavilo v celoti.

OBISK NA TRIGLAVU

Jugoslovanski ambasador v Avstraliji g. UROŠ VIDOVIČ je v spremstvu svoje soproge, generalnega konzula g. Velimirja LESIČA in konzula g. P. Čokrevskega in njegove žene v soboto 9. novembra 1974 popoldne obiskal prostore slovenskega kluba TRIGLAV v Sydneyu, kjer ga je v imenu kluba sprejel in pozdravil predsednik g. Stane PETKOVŠEK, ki mu je predstavil navzoče člane odbora in nekatere prilicnostne

obiskovalce.

Ambasador se je več kot uro razgovarjal s predsednikom in ostalimi o delu Triglava in je izrazil upanje, da bo klub tudi v bodoče trden most povezave in sodelovanja med staro in novo domovino naših naseljencev.

Po obisku na Triglavu je ambasador s spremstvom odšel na dom našega direktorja g. F. MAVKA, kjer mu je gospodinja pripravila domačo slovensko večerjo.

Jugoslovanski ambasador med obiskom pri Triglavu

Samo 125 c na uro vas bo stalo naše SILVESTROVANJE

V tem izdatku je razen vstopnine vračunana že vsa hrana, vsa pijača in "Champagne Breakfast".

PRIDITE NA 12 URNI KARNEVAL

Vstopnice samo v predprodaji — Pohitite, ker ima dvorana samo omejeno število miz. Cena: Odrasli \$15, mladina \$12.

Otroci izpod 12. let. nimajo vstopa!

Začetek ob 8h zvečer (31.12.74) v

MONTEFANO FUNCTION CENTRE

(Smithfield) — konec ob 8h zjutraj na TRIGLAVU

IGRAL BO EDEN NALBOLJŠIH PLESNIH

ORKESTROV V SYDNEYU.

Vstopnice dobite na Triglavu, lahko pa pošljete denar tudi po pošti in jih dvignete pri vходу v dvorano.

NOVO LETO

NOVE NALOGE

Nepričakovano smo prišli pred prag novega leta; se znašli v novih vrtincih, pred novimi nalogami.

Tek življenja je iz dneva v dan hitrejši in ne zadeva le nas starejše; tudi otrokom in mladini ne prizanaša. Človeku je kar čudno gledati na 16 do 18 letne "žene" in "može" — ljudi, dorasle v svojih pogledih na življenje, osebe s čutom odgovornosti med množico hitečih v...kam? Kdo ve! — MORDA V STARCE!

Ekonomsko in ali politično (kdo more postaviti meje) nimamo v prihodnjem letu mnogo pričakovati. Svet nikakor noče priznati menjanja naše sedanje družbe, še manj skupnega upravljanja hrane in naravnih sil. Ves svet pridiga in svetuje ter govori o sebi in svojih vrlinah, istočasno pa nima čuta, še manj volje pomagati bližnjemu v težavi in nesreči. DENAR IN OBLAST STA POSTALA EDINI KRITERIJ MORALE IN PRAVICE — pa tudi vir največje umazanosti v takimenovanem naprednem svetu katerega kolli prepričanja.

Tega svetovnega cirkusa slovenski naseljenci v Avstraliji ne bomo spremenili, celo vplivali ne bomo nanj, še manj se mu izognili. Napačno bi bilo on napovedih "temne" bodočnosti kot noj "poriniti glavo v pesek" in čakati da mine vihar. S tem bi se sami uničili!

V težkih časih je ljudem lažje če si drug drugemu pomagajo. To vemo dobro iz pretekle vojne. Če mislimo, da se bližamo res težkim časom gospodarskega propadanja ali vsaj nazadovanja in brezposelnosti — pripravimo se sedaj in ne čakajmo na negotovo bodočnost. Začrtajmo si pot sami. Vkljub majhnemu številu je v nas veliko moralne sile, ki lahko v slučaju potrebe postane krmilo slovenskemu življu v Avstraliji.

Čeprav so napovedi o "najslabših časih" in "največji brezposelnosti" v Avstraliji postali že vsakodnevna fraza v življenje nezainteresirane množice, bi nam človek v srcu kar privoščil malo resnejših dni. Če pogledamo okrog sebe in pomislimo, da v 3 milijonskem Sydneyu skoro polovica ljudi redno izgublja spanje z mislijo na shuševalne kure medtem ko milijoni umirajo od lakote (in so prav tako ljudje), se ne moremo čuditi, če se res bližamo drugim, za nas ne tako KOMODNIM časom.

Bili smo na Luni, poskušamo na Mars — v letu 1975 poskusimo v srce človeka!

SREČNO NOVO LETO!

Jože Čuješ

BOMBA V CELOVCU

CELOVEC — 10. novembra je v celovski Kolpingovi ulici eksplodirala bomba domače izdelave. V tej ulici so tudi pisarne nacionalistične organizacije Heimatdienst.

Neznanci so doma izdelani peklenški stroj vrgli skozi okno v pritličje hiše, ki je blizu sedeža te nacionalistične organizacije. Ob eksploziji je izbruhnil požar. Po poročilih celovškega radia je eksplozija uničila pročelje poslopja, popokalo pa je tudi 60 oken v okolici. Škode je za kakih 150 do 200.000 šilingov.

Dunajski radio je sporočil, da je neimenovani predstavnik koroških Slovencev zanimal vsakršno povezavo manjšinskih krogov z atentatorji in atentat najostreje obsodil.

NOVICE IN ZANIMIVOSTI DOMOVINE

TELEFONSKE ZVEZE S TUJINO

LJUBLJANA — Ljubljanci bodo lahko direktno telefonirali v prestolnice evropskih dežel, predvsem sosednjih, zagotovo do leta 1978, ko bo dograjena mednarodna avtomatska tranzitna telefonska centrala v Ljubljani, medtem ko so v Beogradu že 6. novembra vzpostavili novo avtomatsko telefonsko zvezo s Prago.

V tem trenutku je v Sloveniji 60 direktnih vodov, do konca prihodnjega leta pa jih bo predvidoma že 90. Mednarodni telefonski promet je sedaj mogoč preko central v Zagrebu in Beogradu, direktne linije pa imajo v Sloveniji na področju Gorice in Kopra, kjer gre predvsem za direktno zvezo v maloobmejnem pasu.

200 IZREDNIH VLAKOV

KOPER — Za jugoslovanske, turške in grške državljane, ki so začasno zaposleni v zahodnoevropskih državah je zagotovljenih 200 izrednih vlakov za obisk v domovini med novoletnimi prazniki.

FILM O GUBCU

ZAGREB — Režiser Vatroslav Mimica se je končno odločil: vloga Matije Gubca v filmu "Kmečki upor" — snemanje se bo začelo 18. novembra — je zaupal zagrebškemu igralcu Fabianu Sovagoviću. Ta odločitev je prišla po več mesečnem razmišljanju in neodločnosti o tem, komu naj zaupa interpretacijo lika legendarnega kmečkega voditelja.

VISOKA OBLETNICA

LJUBLJANA — 5. novembra so se v Ljubljani začele osrednje proslave 200-letnice Narodne in univerzitetne knjižnice v Ljubljani. Slavnostne seje NUK so se udeležili znani slovenski družbenopolitični in kulturni delavci, med gosti pa so bili predstavniki sestrskih knjižnic iz vse Jugoslavije in iz več evropskih držav. S tem je bil poudarjen kulturni pomen, ki ga je imela in ga ima ta ustanova v Jugoslaviji na sploh.

POLNA TERMALNA KOPALIŠČA

MURSKA SOBOTA — Pomurska termalna kopališča skupaj z zdraviliščem Radenska si letos obetajo rekorden obisk zlasti na račun porasta nočitev tujih gostov. Naložbe v zdraviliški turizem se tej pokrajini po njihovem že bogato vračajo.

To velja zlasti za Radensko in Moravske toplice, ki so za tuje obiskovalce postale pravi magnet, saj so po obisku tujcev drugi zdraviliški kraj v Sloveniji, takoj za Rogaško Slatino. To zgovorno potrjujejo podatki, po katerih se je letos v devetih mesecih vpisalo na seznam gostov kar 48% več tujcev kot lani. V skupnem številu 16.180 gostov pa so predstavljali 62 odstotkov ter 60.400 nočitev.

SHOD KNEIPOVIH PRIVREŽENCEV

BLED — V hotelu Toplice se je 10. novembra zbralo nekaj sto privržencev Kneipovega gibanja, ki se je začelo nekako pred sto leti z geslom "Vse za zdravje človeka!" Med svojim več kot enotedenskim bivanjem na Bledu so Kneipovi privrženci, ki so prišli iz Avstrije,

ZR Nemčije in Švice, razpravljali o avtopsihozi, telesni higieni in sodobni prehrani ter o gibanju in življenju današnjega človeka. Takšne zamisli spominjajo tudi na nazore Arnolda Riklija pred 120 leti, ko se je začel turizem na Bledu.

PRAZGODOVINSKE NAJDBE

Ko je letos poleti turistično društvo na Krki na novo urejalo dostop do jame in njen vhodni del, so delavci našli na kosti in o najdbi obvestili strokovnjake ljubljanskega muzeja, ki so se tedaj ukvarjali z izkopavanjem na halštatskem Cvingerju pri Stični. Kosti bi utegnile soditi v neolitik, poreklo bo še raziskano. Vendar so druge poznejše najdbe potrdile, da je bila jama ob začetku drugega tisočletja pred našim štetjem naseljena. Gre predvsem za fragmente keramike, med katerimi posebej zbujajo pozornost črepinja z zelo lepo ornamentiko.

Pater Miha na obisku pri Slakovih v Sloveniji

Nobenega dvoma ni, da je bila sočasno s kulturo Ljubljanskega barja naseljena tudi krška jama in tako se dosedanjim sporočilom o živahem prazgodovinskem življenju na dolenskih tleh pridružuje še nov podatek. Vredno bi ga bilo strokovno natančneje obdelati z raziskovalnimi posegi, saj bi tako dobili v neposredni bližini Jurčičeve Muljave še eno vabljivo kulturnozgodovinsko posebnost.

JADRANU GROZI UNIČENJE

ZAGREB — "Našo ljubezen do Jadrana moramo spremeniti v akcijo zanj", je poudaril predsednik jugoslovanskega sveta za varstvo človekovega okolja dr. Aleš Bebler na pogovoru z novinarji, posvečenem konferenci o zaščiti Jadrana, ki je od 21. do 23. novembra v Opatiji, in sicer pod pokroviteljstvom predsednika ZIS Džemala Bijedića.

"Jadran je eno najbolj onesnaženih morij na svetu," je opozoril dr. Aleš Bebler, in pristavil, "da lahko doživi popolno biološko smrt, če ne bomo pravočasno poskrbeli zanj".

HOLIDAY INN V LJUBLJANI

LJUBLJANA — Ljubljanski hotel Union je zaprosil za odobritev lokacije za gradnjo novega hotela v sklopu sedanjega hotelskega kompleksa. Nov hotel, ki bo delan po licenci ene največjih hotelskih organizacij na svetu Holiday Inn (v svojo mrežo ima vključenih že 1700 hotelov) naj bi nadaljeval sedanji novi del hotela Union vse do konca unionskega vrta, nato pa se pravokotno prelomi ter nasloni

na kino, oziroma modno hišo. Hotel, ki bo zaradi licence nosil ime Holiday Inn, bo imel 62 dvoposteljnih sob, ali skupno okrog 200 ležišč, kajti projekt namreč dopušča povečanje števila sob. Tako bi bilo v celotnem hotelskem kompleksu "Grand Union" na voljo 611 ležišč ali komaj 200 ležišč manj kot jih imajo vsi bohinjski hoteli.

Nov hotel, ki bo imel še bazen (50 kvadratnih metrov) savno, prostor za rekreacijo z raznimi napravami za razgibanje, tri konferenčne sobe, snack bar, kavarno in dve manjši trgovini, je projektiran po normah, ki jih zahteva Holiday Inn. Vsi hotelski prostori so večji kot to predpisujejo naši normativi ter so opremljeni z vsemi sodobnimi napravami: s telefoni, televizorji, modernimi klima napravami, kopalnicami in WC v vseh sobah, ki merijo dvoposteljne 30 kvadratnih metrov, enoposteljne pa 25 kvadratnih met-

jev in precej uglednih gostov. Uvodni referat je imel predsednik republiškega sveta zveze sindikatov Slovenije Janez Barborič.

USPEH MLADE FLAVTISTKE

Na nedavnem četrtem mednarodnem tekmovanju glasbene mladine v Beogradu je Sodelovalo 77 tekmovalcev iz 17 držav. Najmlajša med njimi je bila sedemnajstletna flavtistka iz Ljubljane Irena Grafenauer, za katero je beogradska "Politika" zapisala, da je "postala ljubljenska publike in drugih tekmovalcev".

Irena Graefnauer je dobila prvo nagrado uradne žirije, nagrado študentskega kulturnega centra za najboljšo izvajanje suite H. Francaixa, nagrado Zveze skladateljev Jugoslavije za najboljšo izvajanje skladbe Primoza Ravomša "Ekspanzija" in nagrado "Zlato harfo" dnevnika "Politika".

S tem je postala najmlajša udeleženka tekmovanja tudi absolutna zmagovalka v svojem instrumentu predsednik žirije gospod Christian Larde pa ji je dodelil celo maksimalno število točk — trideset!

KNJIŽNICE

Ljubljana ima nad 70 javnih knjižnic. Med največjimi je Delavska knjižnica, ki ima okrog 70.000 vpisanih članov, ki si mesečno izposodijo od 13 do 15 tisoč knjig. Knjig ima na razpolago nad sto tisoč. Najstarejša pa je Mestna ljudska knjižnica, ki je bila ustanovljena leta 1911. Ta ima okrog 11 tisoč rednih članov, imajo na voljo približno 90.000 knjig. Zaloge knjig vsako leto izpopolnijo s 4 do 5 tisoč novimi knjigami. Knjižnica dobiva sredstva od ljubljanske Kulturne skupnosti. Ima tudi čitalnico. Število njenih obiskovalcev je z vsakim letom večje.

KORUZA

V Račikanu so se sestali kmetovalci, ki se posebej ukvarjajo s pridelovanjem koruze. Ta pridelek je zelo pomemben za prehrano kakor tudi za živinsko krmo, zato prirede v soboški občini vsako leto tekmovanje med pridelovalci te poljske kulture. Lani je bilo v tekmovanje vključenih 222 kmetovalcev iz soboške občine. Zmagal je Zoltan Riputer iz Markiševca, ki je pridelal 112 metrskih stotov koruze na ha. Temu sledita Ludvik Flisar iz Skakovca s pridelkom 104 metrskih stotov ter Karel Vratarič iz Polane, ki je pridelal za cent manj na ha.

MLIN

V Njegovu se ponašajo z mlinom, ki je z manjšimi presledki mlet žito celih tristoletnih let. Pred tremi in pol stoletja ga je zgradil tamkajšnji graščak grof Trautmansdorf in mlin je sprva mlet le grajsko žito. Upravljali pa so seveda mlinarji najemniki. L. 1946 je bil grof razlaščen in mlin je dobila v upravo negovska kmetijska zadruga. Zadnji mlinar Fraso Franček, ki se je tja prižele, je mlin upravljal kot najemnik do leta 1956, zatem pa ga je odkupil v svojo last za 850 tisočakov. Od leta 1972 negovski mlin počiva. Njegov čas se je iztekkel. Poslopije pa je vzel v varstvo Moribor za spomeniško varstvo Moribor.

TITO ČESTITAL BREŽNJEVU

BEOGRAD — Jugoslovanski predsednik Tito je 5. novembra poslal generalnemu sekretarju CK KPSZ Brežnjevju naslednjo brzojavko: "Ob obletnici velike oktobrske socialistične revolucije pošiljam v imenu ZKJ in v svojem imenu s posebnim zadovoljstvom najprizrenejše čestitke in najboljše želje za vsestranski razvoj in nadaljnje uspehe pri graditvi vaše države, vam osebno CK KPSZ in sovjetskemu ljudstvu. Trdno sem prepričan, da se bo vsestransko sodelovanje, temelječe na skupnih ciljih graditve socializma, še naprej izboljševalo v korist nadaljnjega razvoja prijateljskih odnosov med našima državama, krepitve mednarodnega sodelovanja in ohranitve miru v svetu." Podobno brzojavko je poslal tudi Nikolaju Podgornemu, predsedniku prezidija vrhovnega sovjeta ZSSR.

KONGRES ZVEZE SINDIKATOV

LJUBLJANA — 7. novembra se je pričel 8. kongres zveze sindikatov Slovenije v Celju. Udeležuje se ga 300 izvoljenih delegatov, člani republiškega sveta in nadzornega odbora zveze sindikatov, 111 novinar-

PRIJETNO ZAGOTOVILO

Novoizvoljeni manager klubskih prostorov g. LOJZE MOGE je na prvem sestanku članov odbora za oskrbo Triglavskih prostorov med drugim izjavil:

Kot novi manager vam obljubim, da bom, kar se da najbolje, opravljaj svoje delo. Upam, da mi bo lažje kot je bilo mojemu predniku, ker imamo zdaj že streho nad glavo, a ko smo začeli, tega pač ni bilo. Mor-da pa bo meni še težje; odvisno je pač v veliki meri od vas, časa in dobre volje. Vse, kar bom mogel, bom naredil z eno samo željo, da čimprej izplačamo zemljo in postavimo modern klub. Tudi vas prosim, da bi bili enotni v delu ter s pogumom in dobro voljo pripomogli h gospodarstvu in razvoju našega kluba Triglav.

To so moške besede od moža, ki mu je zaradi njegove iskrenosti in poštenega dela med nami lahko ne le verjeti na besedo — tudi lahko v vsem zaupati. Na odboru, predvsem pa na nas članih je, da se bodo njegove želje uresničili; pa tudi naše. Delajmo složno in pomagajmo odboru, kakor tudi posameznikom, ki se trudijo za našo skupnost.

NOVI ODBOR KLUBA

Naš klub je imel svoj redni letni občni zbor v soboto 19. oktobra t.l. v klubskih prostorih Triglava. Obisk je bil zelo razveseljen, še bolj pa zanimanje članstva za delo in napredek kluba.

S prehodnim tajnim glasovanjem so člani izbrali tudi

Board of Directors TRIGLAV Club Limited:

Predsednik: PETKOVŠEK Stanislav

Podpredsednik: SAMSA Karlo

Tajnik: FRIŠČIČ Vince

Blagajnik: FIŠER Jože

Družabnost: KROPE Peter

Manager: MOGE Alojz

Ekonom: SMUK Marta

Direktorji:

ŽEKŠ Štefan,

TAŠNER Vili,

ŽEKŠ Marija,

PUKL Alojz

Novemu odboru želimo vsi člani Triglava obilo uspeha pri napornem in nevhvalnem delu, pri katerem bomo pa tudi mi po svojih močeh pomagali.

PRESEDNIK OBČNEMU ZBORU

Na klubskem občnem zboru je imel predsednik S. Petkovšek sledeči nagovor:

“Od našega začetka do danes, posebno pa od lanskoletnega občnega zbora dalje, smo se razrasli v pomembno slovensko skupino. Poznani nismo samo med Slovenci v Sydneyu, ampak tudi drugod po svetu. Na nas so postale pozorne avstralske oblasti in tudi doma v Sloveniji uživamo ugled, ki ga ob ustanovitvi nismo pričakovali. Naš klub se je namreč s svojim narodnostno-kulturnim programom in s povezovanjem z narodom doma in narodom tu v tej deželi postavil na tisto mesto, kjer je za vse prav: to je za nas v izseljenstvu, za deželo iz katere prihajamo in za deželo v kateri zdaj živimo. To pa je zagotovilo, da smo na pravi poti in da lahko z zaupanjem gledamo v prihodnost.

O našem delu v preteklem poslovnem letu lahko rečem, da smo izpolnili vse naloge, ki nam jih je občni zbor zastavil. Največ truda je bilo vloženega v urejanje klubskih prostorov; če pa pomislimo, da so ti prostori odprti vsako nedeljo popoldne že od očetovskega dne leta

1973 in to s prostovoljci, potem moramo priznati posebno navdušenje naših članov, posebno tistih, ki so za uspeh in napredek Triglava odgovorni in zaslužni. Ob končnem uspehu z lahkoto pozabimo na nevšečnosti in nerodnosti, ki so spremljale požrtvovalno delo.

Današnji občni zbor bo novemu odboru naložil novo breme. S tem, da bo registracija kluba zaključena že v nekaj dneh, bo dobil novi odbor posebne dolžnosti in posebne odgovornosti. Odbor, ki smo ga izvolili, bo v našem imenu vodil in urejeval delo kluba v prihodnjem letu. Novi odbor se bo znašel sredi kupa nedokončanega dela, načrtov in misli. Družabne prostore je treba urediti do konca, prav tako tudi hišo za otroško varstvo, učilnico, knjižnico in igrišče, da ne pozabimo na družabnost celotnega članstva, ne le mož. Življenje skupnega članstva mora postati PRVA skrb novega odbora! Razmere v klubu bo treba prikrojiti predpisom te dežele; sodelovanje vsega članstva bo pri teh nalogah izrednega pomena. Vsaka pomoč je dobrodošla, posebno še, če prihaja z zavestjo, da gradimo bolj veselo in lepšo prihodnost slovenskim naseljencem v Avstraliji.”

Ambasador in predsednik kluba Triglav

Zasluzeno priznanje

“Mati slovenskih narodnih noš v Sydneyu” in ustanovna članica TRIGLAVA, gospa MARIJA KOŠOROK, je postala PRVI ČASTNI ČLAN SLOVENSKEGA KLUBA PLANICA v WOLLONGONGU.

Odbor Triglava iskreno čestita svoji požrtvovalni članici ob njenem visokem, a zasluženem priznanju.

Vesele božične praznike in da vam bo prihodnje leto vsaj tako naklonjeno kot je bilo letošnje, vam želita

Danica in Lojze Moge, West Hoxton

PONOVI NASTOP

Folklorna skupina Triglava je sodelovala pri nastopu folklornih skupin v Parramatti. Nastop je bil na prostem, sredi mesta in to v nedeljo 10. novembra popoldne. Obisk je bil zelo slab. Upamo, da zaradi te-

OPRAVIČILO ČLANOM

Vsi vemo, da smo v življenju večkrat primorani menjati svoje delo in da ob takih prilikah običajno ne gre vse, kot bi moralo. Tudi meni se je zgodilo nekaj podobnega. Zraven svoje službe imam še odborniške dolžnosti pri Triglavu, ki mi jih je pa odbor po letošnjem občnem zboru zamenjal — gledati moram na člane in urejevati članarino. Ker se s svojim prednikom nisva pravilno razumela, sem naredil pri nekaterih pomotih in jih terjal kar za dvakratno članarino. Vsi, ki ste dobili tako “terjatev” in račun tudi plačali, boste dobili \$6.00 čimprej nazaj (nekateri so že).

Prosim vse prizadete, da oprostite neljubo pomoto.

Ob koncu želim vsem članom in klubskim prijateljem vesele božične praznike in srečno leto 1975.

Karlo Samsa, podpredsednik.

Naj vas ob praznikih obiščejo vse dobrote in v novo leto popelje vsa sreča, to je želja vam vsem od

družine A. Glogovšek, St. Marys

Vesele božične praznike in srečno novo leto želiva vsem domačim v domovini, kakor tudi vsem prijateljem in znancem v Avstraliji

Danica in Jože Fišer, Lansvale

V upanju, da se izpolnijo vse vaše želje vam pošiljam božične in novoletne pozdrave

Marta Smuk, Mt. Pritchard

Vesele božične praznike in srečno novo leto v krogu svojih najdražjih, sorodnikov, prijateljev in znancev želi vsem

družina M. Ritlop, Earlwood

Vesele božične praznike in srečno leto 1975 želi vsem sorodnikom, prijateljem ter članom Triglava

družina Š. Žekš, Smithfield

Župan Fairfielda Les Powell v razgovoru s člani Ansambla Minores

Triglavska folklorna skupina pred nastopom v Parramatti

TRIGLAV V BESEDI IN SLIKI

Marička Ritlop z zaročencem Gerardom

Mesečni plesi, ki jih imamo vsako prvo nedelje na Triglavu postajajo iz meseca v mesec bolj obiskani. Ljudem je vseč menjava orkestra. V oktobru je igral mladinski orkester, v novembru pa Triglavski plesni orkester. Zaradi slabega vremena je morala biti plesna prireditev v novembru v klubskih prostorih in ne na prostem, kot je običajno.

Pred tremi leti (10.10.71) so se direktorji Triglav Pty. Limited odločili kupiti današnji Triglavski svet, 12.10.71. pa so položili \$1000.00 predplačila.

Pred dvema leti (23.10.72) smo dobili ključ od hiše na Triglavski zemlji, 25.10.72 pa smo imeli na zemlji majhno "otvoritev", katere so se udeležili člani Board of Directors z ženami.

Pri družini Robin in Albert POVŠE so 1.11.74. dobili sina.

Mladina je imela svoj ples in B.B.Q. na Triglavu in sicer v soboto 2. novembra. Za začetek je bilo kar dobro. "Swing Orchestra" iz Smithfielda je bil odličen. Dogovorili smo se, da še pridejo.

Pri družini LAH so dobili prvorojenka in sicer 9.11.74. Mati Olga je hči poznane Ovičeve družine iz Bankstowna.

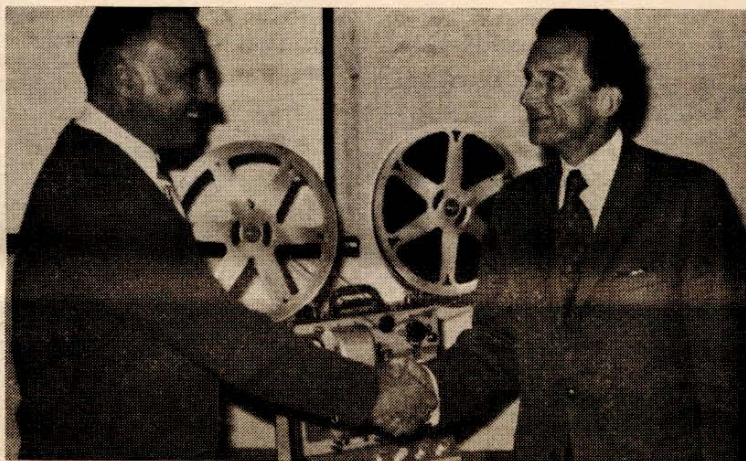
V oktobru (26) sta se zaročila Marija RITLOP in g. Gerard R. JOHNSTON iz Sydneya. Zaročno pojedino sta ob tej priliki pripravila Maričkina starša — Marija in Mirko RITLOP. Hiša je bila kar premajhna!

Pravijo, da tudi na poroko ne bo treba dolgo čakati. Mlada sta se odločila za 25. januar 1975. (ženinov rojstni dan). Poročne obrede bo opravil p. Valerijan JENKO v Mertrylandski cerkvi. Obilo sreče!

Še pred Ritlopovimi so imeli slavnostno zaroko pri znani Prekmurski družini F. HORVAT v Earlwoodu. Zaročila sta se Mr. T. Rilty in hči NADA, ki se bo tudi kmalu poročila in sicer 22. februarja 1975. Čestitamo!

Slišali smo, da dobimo iz Slovenije še enega patra, ki bo začasno v Sydneyu, nakar bo pa prevzel skrb za raztresene rojake v Južni Avstraliji. Dobrodošel!

Naš rojak g. Ivan ČUFAR (Stanmore), ki je zaposlen pri Water Board-u, je imel pri delu težjo nesrečo in bo moral več mesecev preživeti na bolezenskem dopustu, kar je zelo neprijetno. Želimo mu, da bi kmalu vsaj toliko okreval, da bi mogel ponovno med nas na Triglav.

Jugoslovanski generalni konzul V. Lesić predaja predsedniku kluba Triglav filmski aparat — dar Slovenske izseljenske matice

PROŠNJA

Prosimo prečitajte "Triglav".

Ce Vam je vseč in še niste naročnik, ga naročite. Plačajte naročnino čimprej in če želite, da bi ga čimprej tiskali mesečno, primaknite še nekaj za tiskovni sklad in pošljite naslove rojakov, ki so Vam znani, da jim pošljemo list na ogled. LIST JE NAMENJEN VSEM ROJAKOM V AVSTRALIJI! ŽELIMO, DA BI VANJ TUDI VSI DOPISOVALI, PREDVSEM DRUŠTVA IN KLUBI! "Triglav" je najobsežnejši in najbolj razširjen list slovenskih naseljencev v Avstraliji; naj postane tudi VAŠ redni obiskovalec!

Nada Horvat z zaročencem v krogu svoje družine

ŠTEFANOVANJE

na Triglavu 19. Bibbys Rd., ST. JOHNS PARK.
Začetek ob 5h. Ples — B.B.Q. — Tombola — Tepežkanje — Šale za velike in male!!!

Vstopnina: Člani \$1.00
Drugi \$1.50
Otroci —

£	40,30 din
Frank	3,66 din
Lira	2,59 din

Sprememba kurza je bila potrebna zaradi inflacijskega vpliva uvoza.

Vesele božične praznike in srečno leto 1975 želimo vsem sorodnikom in prijateljem v Sloveniji in po svetu, kakor tudi v Avstraliji družina S. Vaupotič, Pt. Kembla

Novoletne pozdrave sorodnikom doma, v Kanadi in drugod po svetu, kakor tudi domačim v Avstraliji ter vsem znancem in prijateljem

Milena in Fred Mavko, Canley Heights

Zdravje, srečo in zaodvoljstvo vsem domačim v Sloveniji in drugod po svetu v novem letu žele

Marko, Ivica in Peter Krobe, Lansvale

Vesele božične praznike in srečno novo leto številnim sorodnikom, prijateljem in znancem doma ter širom sveta želita

Marija in Lojze Košorok, Petersham.

TRUBAR NA ZNAMKI

Ob 200-letnici Narodne in univerzitetne knjižnice v Ljubljani je Skupnost Jugoslovanskih PTT dala v promet znamko, na kateri je prikazana notranjost zgradbe z doprsnim kipom Primoža Trubarja, ustanovitelja prve knjižnice v Sloveniji (leta 1569).

Umetniško rešitev znamke je dal akad. slikar Božidar Jakac, graviral je V. Svetković, tiskal pa jo je v nakladi milijon primerkov Zavod za izdelavo bankovcev v Beogradu.

Več denarja preko meje

Po novih predpisih Jugoslavanske narodne banke smejo osebe, ki potujejo v inozemstvo vzeti s seboj 1.000 din, a ko prihajajo v Jugoslavijo 1.500 din (do sedaj 500 din). Upajo, da bo to koristilo trgovini, predvsem pa turizmu.

PRIKOLICE GREDO V DENAR

NOVO MESTO — Čeprav konjunkturna na zahodnoevropskem tržišču letos ni najugodnejša, se ekspanzija novomeškega IWV, največjega evropskega proizvajalca prikolice, še nadaljuje.

V Zahodno Evropo bodo samo ta in prihodnji mesec poslali 6000 prikolice. Prihodnje leto jih bodo na to tržišče prodali 25.000, ne računajoč prodajo, ki jo bo realiziral njihov obrat v Belgiji.

OD POLNOČNICE

Bil je gorak in se ni menil za mraz, četudi je od Metlike strupeno vleklo. Po zmrzlem, izhojenem snegu so mu pele noge, kot bi stopal po skritih strunah. Vsi so že davno odšli na daljne domove — njih koraki in besede so utonili v tišino. Pot je bila samotna in žive duše ni bilo več na dosluhu. Na nebu je sijal okrogel mesec, ta zvesti prijatelj srečnih nočnih popotnikov, zvezde pa so se kot iz spoštovanja odmaknile nizko na obzorje.

Petje pred oltarjem in na koru, petje v cerkvi, kadilo in sijajne luči, množica ljudstva — vse je izginilo. On se je zadržal pri sorodnikih. Pojedel je kos potice in popil čaj — in v svoji človeški slabosti je željno pomislil na mehko posteljo v tisti zakurjeni sobi. Kako bi spal — kako sladko bi spal!

Toda zdaj pojejo strune pod njim, zasnežene njive se krog in krog svetlosinje bleščijo v mesečini. Kadar se ustavi, strune obmolknejo, zasliši pa srce v prsih; v sencih začuti utripe dragocene ure, ki mu nenehno podaljšuje življenje in mu kaže pot daleč naprej... Kaj mu pripelja bodočnost?

Vsi so šli to noč po tej poti pred njim. Kot bi ga gnala želja po človeški bližini, stopa naglo: mogoče doide koga. Toda noč je prazna, kot bi vse umrlo ali pospalo. Samo smešno majhna senca, ki jo meče mesec, gre zvesto po njem. Smreke stoje negibno, akacije so kot iz krhkega stekla, sence so blede, le kjer se pot zoži, se zgostijo — in samotni popotnik boječe upira oči vanje, ali ne bo v tisti črnini uzrl kaj groznega.

V spomin se mu oglašča dedova pripoved.

"Tam v stelniku, pri svetem Sebastijanu, je bilo njega dni pokopališče. Od tam je bilo v zimskih nočeh čuti tuljenje sestranih volkov, ki so iskali kosti in se grizli. Še jaz sem jih čul."

Med brezami, za dober streljaj globoko na desni, nevidna stoji tista nema cerkva, h kateri se prve dni maja le gasilci iz fare zbero pol k maši po na izlet. A zdaj je vse tiho. Ko je šel k polnočnici, so svetonočni zvonovi po bližnjih in daljnih podružnicah peli tako vzvišeno himno, kakršne ne bo čul nikdar več. V tej pozni uri pa je obmolknilo še zadnje pritrkavanje: tišina je ležala popolna, na samo pojoče stopinje so jo kalile. Iz snega v mesečini je rezalo v nosnice, a mraz je bil zdrav in podžigajoč.

Mlade noge so ga nesle, kamor je velevalo srce. Videl je rebri pod sabo, videl je vrtove in vinograde onstran doline. Ob taki uri in v tej mrtvi snežni belini se mu je domači svet prvič razodel. Bilo je košato zelenje razpaljenega poletja, bile so nevihtne s trepetanjem neba in zemlje, bile so mlečne megle novembra, ko deteli odnašajo z golih vej zadnje piškave orehe: nikdar pa ga ni božični -sneg tako osupnil s svojo modrikasto nočno belino. Tišina, kakršna je poslušal to uro, mu je priklicala solze v oči, da je vzdrltel: "Zdaj sem samo jaz s svojim srcem še buden, vse drugo spi!"

Ustavil se je in ni mogel dalje: ni mogel verjeti, da je tišina in negibnost res tolikšna, ko pa je bila v cerkvi ena sama muzika, gibanje, gneča in prerivanje. Stal je in občutil, kako sladko bi bilo ta hip um-

BOŽIČNI VEČER

Božični večer je bil. Božični večer! Mladenič, ki bivaš v tujem mestu, daleč od doma, daleč od svojih: tuji obrazi te srečujejo, tuje roké te strežejo, tuja govorica te spremlja povsod. Kolikokrat se ti je tožilo po domu, vendar sprijaznil si se z življenjem, vdal si se. Ali ko se že bliža božični praznik, se ti zbudi v srcu nemir, zbudi hrepenenje po domu; v domačo deželo te vleče nevidna moč kakor ptica na jesen v gorke južne kraje. Iz sijajnega mesta si želiš pod nizko, morebiti slamnato, ali vendar ljubo domačo streho. Mož, ki ga vodijo opravila po tujih deželah, je nesrečen, ako tega večera ne more preživeti na svojem domu z ženo in otroki. Vse leto je bil gospodar, oče: delal je, se trudil in skrbel za družino; nocoj ji bo svečenik.

Zgodnji mrak krije gore in dole; vse je tiho, tako praznično tiho kakor v tisti sveti, blaženi noči, ko se je rodilo rešenje človeštva, ko so peli nebeški angeli pastirjem na paši: "Slava Bogu na višavah in na zemlji mir ljudem!" S prazničnim belim prtom je pogrnjena zemlja in z jasnega neba se blešče prijazne zvezde. In čuj, iz bližnjega zvonika zadone božični zvonovi tako milo in tako ljubo; tako veselo in tako otožno; tako vabljivo in tako tolažno! To niso zemeljski glasovi; z onega sveta prihajajo, iz daljne, neznane dežele miru, kamor hrepené človeška srca iz solzne doline; mehko se razlegajo po molčeči dobri in sladko odmevajo v človeškem srcu. Kdor je čul v otročjih letih doma te blažene glasove, naj biva onkraj morja, na drugem koncu sveta, naj mu bo srce otrplo v žalostnih skušnjah življenja: ko mu pride sveti večer, tedaj se mu zbudi teh glasov spomin; zdi se mu, da mu zopet doné, kakor so mu nekdaj doneli v daljni domovini, v srečni mladosti, ki je tako daleč, tako daleč za njim! Sladko domotožje ga obide: srce mu je mehko, otročje mehko in oči rosné.

Katrcica Čuješ poskuša "Sveta noč..."

V duhu se vidim doma. Večer je, sveti večer; vsi tiho; zdaj zapojo zvonovi. V hiši so zbrani oče, mati in otroci; prekrizajo se, oče vzame lonček z žerjavico; na njej se žge in kadi velikonočna oljka, lovorjevo perje in mačice; mlajši ima ključ v roki. In tako gredo od poslopja do poslopja, od shrambe do shrambe, v klet in žitnico in hlev. Kamor pridejo, vzame oče svečenik otroku ključ iz rok, odpre hram, pokadi in pokropi po vseh prostorih in kotih, potem zapre in izroči ključ otroku. O srečni čas, ko je še sam ključ nosil za očetom ali pa posodo s kadilom! Nobeno opravilo se mu ni zdelo tako imenitno, tako sveto kakor to; nobena vonjava mu ni dišala tako prijetno kakor božično kadilo! In ko so se vrnili potem v družinsko sobo, kako praznično, kako častljivo je stala tam v kotu velika javorova miza, z belim prtom pogrnjena! Na mizi je bil poprtnik, božični kruh, in oče je vzel nož, razrezal poprtnik ter ga delil družini. Mnoge matere kruh je jedel sin pozneje, okusil, je morebiti, kar ima svet dobrega, ali tako v slast mu ni šla nobena jed kar jih je užil. Po večerji so šli v cerkev k nočni službi božji. Tako niso nikoli prej ne pozneje vabili zvonovi, tako niso nikoli pele orgle, tako ljubo mu ni nikoli donela pesem kakor božična:

Pastirci, vstanite, pogledat hitite!...

Josip Stritar

reti: brez telesnega trpljenja in brez srčnih bolečin. Zdaj, ko telesa skoraj več ne čuti in ga je samo poslušanje — ljubljena mati, ljubljena deklica... kakor da ju ni ali kot da bi se bili vsaka po svoji poti vzdignili v zvezdno bliščobo — zdaj bi mu duša najrajši skoprnela v večnost blaženih.

Ali pa ne bi bila taka smrt prelahka in prepoceni? S čim naj bi si zaslužil toliko nagrado?

Pokleknil je k obhajilni mizi, in ko je vstal, ga je prevzela bolečina. "Zakaj je ta sreča božje bližine tako bežna?" Ko je zdaj stal sredi znane in vendar tako nove poti, ga

je obšel isti občutek žalosti. "Zakaj je božična noč tako kratka? Zakaj mesec nocoj tako naglo potuje?"

Nenadno je prisluhnul. Od kod ta glas? Kdo poje? Odprl je usta in rahlo nagnil glavo, da bi prestrgel pogovor med ljudmi. Napeto je poslušal... in iz globin tišine se mu je odzvala v mesečino potopljena bela daljava na severu, od koder je ledeno rezalo.

"Sveti Štefan v Semiču še poje! Tam so zvonarji še budni! Sveti Štefan med vinogradi, prvi mučenec — tvoj zvon poje tako zamolklo, kot bi se oglašal pri koreninah zg-

NOVO LETO, MLADO LETO

Novo leto, mlado leto,
vzemi željo za pozdrav:
Naj se vsak potrudi vneto,
da bo vsem na svetu prav!

OB NOVOLETNI JELKI

Čuj, že ura polnoč bije.
Staro leto je že mimo.
Hitro svečice prižgimo,
da nam novo vsem zasije.
Svečke bele in rdeče,
da bilo bi mnogo sreče.
Rdeče svečke, da dobrota
zmerom bi bila med nami,
bele svečke, da med nami
ne postal bi kdo sirota.
In še svečko, da na svetu
ne bilo bi vojn v tem letu.

Hitro svečice prižgimo,
svečke bele in rdeče,
da bilo bi mnogo sreče.
Staro leto je že mimo:
čuj, že ura polnoč bije...
Novo leto naj zasije!

VESELI KOLEDNIKI

Čase pregledujemo,
zase koledujemo
in za lepo leto mlado
preobračamo navado:
nič od vas ne prosimo,
mi darove nosimo,
meh za smeh in vrečo sreče
Ciciban za nami vleče,
ne za hišo zidano,
le za voljo židano!

PUST

Skozi vas prihaja pust,
nos mu mahadra do ust,
v lica, v čelo je poslikan,
kakor od osa opikan:
spremljajo ga boben, bas
in cvilečih gosli glas.

Mlado, staro z vseh strani
vre iz hiš, za njim drvi,
vsak se pustu rad pridruži;
metla mu za žezlo služi,
krona mu je pisker star,
slabe volje ni nikdar.

Tam in vsepovsod
se praznuje pustov god;
vse se drenja, dreza, suje,
poskakuje, vrat steguje,
vik in krik in pisk in vrisk
šviga naokrog kot blisk.
Ko pa sonce gre v zaton
in se vzdrami težki zvon,
v ples vsa vas se s pustom zgrne,
v krčmi pisker mu prevrne:
poje boben, gode bas,
vmes pa cvili gosli glas.

dovine."

Zapoznili si je z desnico podrgnil čelo in nadaljeval pot. Semiški zvon ga je iztrgal trenutku in ga napel na dvajset stoletij dolgo dobo.

"Nič drugega nisem kot drobci — in vendar vekomaj ne bom umrl, če bo nocojšnja milost do konca ostala v meni. Prejenjale bodo zemeljske bolečine, naj mi jih prihodnost še toliko hrani. Ko jih bom vse spoznal in ne bom klonil, preide moj nesmrtni del v večni dan svetlobe in slave!"

Pot se je bližala cilju: še malo imam do ovinka, kjer se odcepi njegova steza. S tiste vzpetine bo zagledal dve rdečkasti okenci. Mati je petrolejko le odvila, zakaj to noč ima luč svetiti do jutra — potem pa je šla počivat. Stopil bo tiho noter, ker vrata niso zapahnjena, in tudi on jih ne bo zapahnil, ker se v tej noči božje ljubezni in človeškega bratstva ni potrebno zaklepati.

Vinko Belčič

GLAS MLADIH

VOICE OF YOUTH

Jolanda (10 let) in Dušan (7 let)
Samsa

BOLJŠI ČLOVEK — NE SAMO IZOBRAŽENEC

Dragi urednik!

Ime mi je BOJAN ŠVIGELJ. Rodil sem se 8. septembra 1955 v Sydneyu. Moja mama je prišla v Avstralijo leta 1951, oče pa 1949. leta. To je bilo takrat, ko je veliko ljudi bežalo iz slabega dela sveta.

Jaz sem bil bolj srečen. Obiskoval sem katoliško šolo v Smithfieldu,

Danica Šajn (11 let)
se je spomnila domovine

Patrician Bros. College in državno gimnazijo v Fairfieldu. Sedaj se na Sydneyski univerzi učim za gradbenega inženirja v upanju, da postanem boljši človek in ne samo izobraženec.

Šolsko leto smo končali. Zdaj odhajam na obisk v Slovenijo, Jugoslavijo in Evropo. To potovanje bo prekinilo mojo prepolno vsakdanjo aktivnost in moje konjičke (hobbies), med katerimi je nogomet na prvem mestu. Zaradi tega in pa malo zaradi moje lenobe, se ne bi želel dopisovati.

V vsem svojem življenju sem še le letos zapazil, da so ljudje preveč samosvoji, posebno, kar se tiče mladine. Ta bi morala bolj gledati na druge kot pa samo na sebe. Vseučilišče me je morda napotilo v pravo smer, da ne bom samo opazoval lepa dekleta.

Vsekakor pa mora nekdo naši mladini pomagati, zato rabimo sposobne ljudi pri časopisih, televiziji, ker v njih mladina vidi največ sveta in ker časopis in televizija tudi močno vplivata na starše in ti na otroke in doraščajočo mladino. Vsi moramo vedeti in se učiti o tem, kako tudi drugi ljudje živijo.

Vsekakor je med nami "generation gap" — časovna razlika, ki pa ni nepremostljiva. Če bi "mladi" malo potrpežli in "stari" premaknili ure, bi se gotovo sešli in tudi boljše razumeli, kar bi pomagalo vsem, tudi skupni bodočnosti.

Izgleda, da se je začelo življenje vrteti nazaj, za kar lahko v precejšni meri krivmo šolo, ki nas uči skoro samo o dobrem in slabem,

črnem in belem, a premalo vzgaja. Preveč hvalimo sebe in blatimo druge, kar vodi do nesporazumov in preprirov — končno — vojno.

Zdaj se ustavimo pri nas. Naši doseljenci so preveč temperamentni in nestrpni za boljše razvito družabno življenje. In naša mladina? Usmerjati jo moramo na pravo pot: na moralno sredino, ki ne sodi in ne obsoja — na sredino, ki bo zavedna, poštena, delovna in požrtvovalna tudi za druge.

Moj dopis naj bo istočasno zahvala učitelju, ki nam je pred leti ob sobotah kupoval sladoled in nas učil slovenščino v Cabramatti.

Bojan Švigelj.

Opomba: Prisrčna hvala za tvoje pismo. Moja želja je, da bi ga z isto iskrenostjo, kot je bilo napisano prebrali vsi "stari" in "mladi" in se iz njega tudi nekaj naučili. V časih, ko smo se zbirali pri sladoledu v Cabramatti (to je bila verjetno prva slovenska beseda, ki se jo je v naši šoli naučil Boris) nismo reševali slovenstva; prilivali pa smo olje lučki slovenske zavesti, da ni ugasnila v lakoti za funte in avtomobile. Kot vidiš, ni ugasnila. V Sydneyu ima že tri plamena: pri Slovenskem društvu, pri Slovenski fari in zdaj že par let pri našem TRIGLAVU, ki naj vsaj zmanjša, če ne že zamaši naš "generation gap".

neration gap".

Ko boš hodil po lepi Sloveniji, domovini svojih staršev, jim boš gotovo hvaležen, da so te naučili govoriti slovensko. Med svojimi ljudmi ne boš "nemec" — z njimi boš lahko govoril in se sporazumeval. In ko boš hodil po Notranjskem in drugod, boš razumel pokojnega starega očeta, ki zaradi ljubezni do prelepe Slovenije še umreti ni mogel brez nje!

Srečno pot ti želim, za novoletno voščilo pa se ti naj izpolni tvoj mladostni in plemeniti cilj, da BI POSTAL BOLJŠI ČLOVEK — NE SAMO IZOBRAŽENEC! Prvih nam manjka, drugih imamo na svetu preveč.

Urednik.

VISIT TO WOLLONGONG

There was a big festival in Wollongong on Saturday, 26th October. Some families from Sydney attended too, ours included. It was **The 1974 Wollongong Show** with the procession by the ethnic groups and others through the streets of Wollongong. Members and families from the Slovenian Club Planica dressed in their national Slovenian costumes were a beautiful picture. There were a lot of people in the festival; different kinds of old vintage cars, a Scottish band, a Boys band and another band. Many marching girls, two dressed up as one an emu and the other a fat lady. Our Slovenian group had 41 persons in national costumes. The men were holding umbrellas while the ladies were carrying baskets with flowers inside. At the front of our group was Mr. S. Vaupotič playing the piano-accordion. The procession started at 2 p.m. The streets were crowded with people, more so the Show — ground where the march ended, and the groups were judged for places (and prizes). The procession by the club came first in the colorful parade of ethnic groups. We were all very happy. Gee, I wonder why they don't have things like this in Sydney?

Jenny (10 let), Boris (16 let) in Nives (12 let) Muha na Triglavski prireditvi

After that we all made our way into the pavillion where we saw in Slovenian section a setting of a Kitchen. In the kitchen was a big olden day stove, a table with some pots and pans hanging on the side of the wall. On the other side were paintings, dolls dressed in national costume etc. They were serving some traditional slovenias national food to the visitors. "Kranjske" were very tasty! And we watched two coloured films of Kmečka ohcet.

It was getting late and we had to go home to Sydney. I hope that Mrs. Košorok will take us again to Planica if not before than for their KMEČKA OH CET in April.

Nives Muha

BORIS PIŠE

Dragi urednik!

Rojen sem bil v Sydneyu 15. decembra 1957 (vse najboljše za rojstni dan! —ured.). Pri krstu so mi dali ime BORIS in ker je priimek mojih staršev ŠVIGELJ, je tudi moj tak. Moji starši so rojeni v Sloveniji in so prišli v Avstralijo okoli leta 1950. Slovensko "šolo" sem obiskoval v Cabramatti, kjer sem več jedel sladolet kot pa se učil, zato pa moram svoje pismo nadaljevati v angleščini. V slovenščini mi gre pretežno, čeprav, kot sam dobro veš, slovenščino brez težav v vseh podrobnostih razumem — v slovenščini sem takorekoč "pol-pismen".

Nataly (6 let) in Maja (2 leti)
Špicar pošiljata pozdrave
domovini

My family first lived in Enfield but later moved to Smithfield where I attended a Catholic Primary School. In later years, after 4th class I went to Fairfield and on to a state high school. Of my future ambitions I am not sure but I would like to go to the University and maybe travel definitely to Slovenia. But I've grown so used to it here and as many of my friends are Australians and we have plenty of fun, I would never stay for ever, I would have to return to Australia.

The one main hobby I have. I concentrate my attention on fully for most of the winter it is playing football. It takes the most of my weekends in the winter and a few hours during the week. When I come to think about it, this hobby has been very rewarding to me and I have many trophies.

The forming of a football club by TRIGLAV might interest young people as night youth dances (one on 29th January 1975!) and barbecues etc. I think the idea of correspondence with Slovenian youth is an excellent thought as it gives the Australian born Slovenes an insight into life of Slovenia and indeed give me a comparison of the cultures and ways of life.

Zdaj zopet malo po slovensko. Zelo popularna tema (topic) razgovorov v današnjih časih je ekono-

Milena Šprajcer (2 leti) je poslala
pozdrav v Slovenijo

POZDRAVE DOMAČIM

Posneli smo jih na magnetofonski trak in jih poslali v Ljubljano JANI OSOJNIK, ki jih bo preko svoje radijske oddaje posredovala Sloveniji in tistim, katerim so namenjeni. Magnetofonski trak s pozdravi smo izročili v varstvo g. BOJANU ŠVIGELJ-u, ki je pred kratkim uspešno zaključil svoje izpite in so ga starši poslali na ogled njihove stare domovine. Obisk Slovenije bo Bojanu gotovo v korist; videl bo zemljo iz katere prihaja njegov rod.

Ker je trenutno pri TRIGLAVU toliko dela, časa pa zaradi predpraznične mrzlice in šolskih izpitov premalo, nismo mogli posneti vseh otrok, kot smo želeli. A bomo to kmalu nadomestili.

NASLEDNJE SNEMANJE POZDRAV DOMAČIM V SLOVENIJI
BO za DAN ŽENA. Snemali pa bomo v NEDELJO 2. FEBRUARJA

Petra Tašner in Marko Kropce
težko čakata praznikov

mija. To je razgovor o nečem, ki me dandanes še toliko ne prizadeva, a me bo v par letih, zato ni čudno, da temu tudi šole posvečajo veliko časa. Šole, pa naj bodo avstralske, slovenske, arabske ali kakršne že, so v vsakem primeru kraj učenja in še važnejše: PLACE WHERE FRIENDS ARE MADE, in prostor nešteti aktivnosti, ki bistrijo um in krepijo telo.

Certainly the system could be improved from its standing at the present time but I think that school is THE BEST TIME OF YOUR LIFE! Another warm topic is the fact: THAT OLD PEOPLE DON'T UNDERSTAND US (Sorry — it was the same when I was of your age — Editor!) To me the answer is quite simple. They had their childhood in somewhat of a stricter upbringing as well as this they also did not have the things we do, they had to entertain themselves as best they could while we have television, picture shows etc.

The modes of then were completely different to the mode of today and when they see us doing things they wouldn't or couldn't possibly have done they feel inclined or are compelled to put a stop to it (tragika življenja je v tem, da ima vsak otrok več ali manj prve "težave" v življenju s svojimi starši; vsaj jaz sem jim imel — Ured.).

WHAT THEY MUST REMEMBER IS THAT THIS IS A PERMISSIVE (but are you sure that is good?) AND AFFLUENT (but results are not always so affluent) SO-

1975 med 5. in 7. ur na Triglavu. Vsi otroci vabljeni in dobrodošli. Prosimo starše, da nam čimprej sporoče imena otrok, ki bi želeli sodelovati. Pišite na TRIGLAV P.O. Box 40., Summer Hill, 2130 ali povejte enemu izmed odbornikov, kadar ste na Triglavu.

Med pozdravi domačim je bil tudi tale, ki ga je poslala

12. letna Nevica:

"Jaz sem Nevica Muha, stara 12 let. Rojena sem bila v Avstraliji. Pred šestimi leti smo bili vsi skupaj na obisku v Sloveniji v kraju Ilirska Bistrica. Tam so doma moji starši. Na ta obisk imam zelo lepe spomine. Vse vas lepo pozdravljam in želim vesele praznike in srečno novo leto, posebno starim mamam in starem atiju v Smirjah in na Veliki Bukovci, kakor tudi vsem ostalim sorodnikom. Za konec pa vam bom zaigrala — Pod to goro zeleno...."

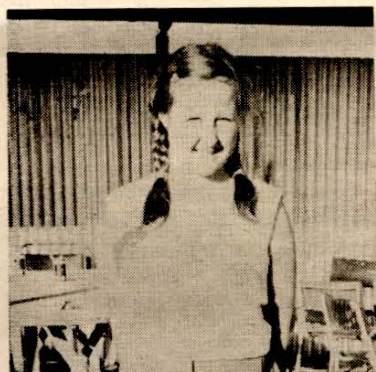
Joško Šajn je pri 12. letih že
pravi mojster harmonike

THE YOUTH OF TODAY

Dear Editor!

My name is MARY OBLEŠČAK and I was born in Wollongong about 16 years ago, on 16th December, 1958 (A very happy Birthday!) My parents had only been in Australia a few months prior to my birth, so that when I began my life, it was a new beginning for them too.

Primary school began for me at Lindsay Park (Figtree) and closed at Gwynneville Public (W'gong) after which I attended a select high

Jenny Muha ima rada "kitke"

school — Wollongong High. This was short lived as soon after I started, my family and I moved up here to Sydney. I have for the past three and half years been in attendance at Caringbah High and I have just completed my school certificate exams.

School I have come to accept as a compulsory factor in my life, a hurdle to be overcome. I have often wondered at the romantic egotism associated with learning — the enthusiasm of those heroic characters of story books, who strive and struggle for the intelligence of education — there is no consternation at the absence of passion today.

School is a stepping stone, the basis for obtaining a good job for a successful material future. Education's major deficiency is in that IT DOESN'T ADJUST THE POTENTIAL CITIZEN MATERIAL FOR A CORRECT SOCIAL NODE

CIETY AND THAT TIMES CHANGE (This I agree — Ed.) even though they say: "I got up the same trick's you get up too" (I bet your father didn't! — but good luck to you — Editor).

Boris Švigelj

AND ATTITUDE, which would enable them to cope with the growing complexities of modern urban survival, but is solely orientated around the assessment of the student's learning potential.

School, I believe, has by now my studious merits catalogued, and which in the near future, be designating me to a selection of attractive occupations available at my standard of merit.

In a few years when I chose my vocation it will be one that will NOT require succulence from my personal life. It will be one of limited intensity, involving enough effort to succeed yet leaving enough incentive to live and enjoy all that life has to offer.

I I had the opportunity to go to Slovenia again, I would prefer to go there as a student rather than as a tourist or as a future permanent inhabitant. To visit there is a memorable experience but it is only a glimpse of the truth, a actual observation. To live there, the curiosity and analysis would disintegrate with habit and complete involvement. To place the lens to close or too far creates an image out of focus. The pretense of study allows for an insight with an outsider's quality of comparison and an insider's quality of live-in experience.

and yet each season of youth continues to meet with the same conflicts (Is it, may be a natural prize

Gnives (6 let) in Stojan (4 leta)
Bratovič sta stalna oobiskovalca
Triglava

of growing, that youth are reluctant to pay for — Ed.).

It is a condition that appears between what is classically termed as the "Younger Generation" and the

So much has been said about "the Generation Gap", so many words have been harvested over the topic, "Older Generation". A series of fights arranged by the order of the nature between the ambitions, newly independant youth, regarding their blooming sence of reasoning and individuality as a passport of experience and knowledge — and the ripe, old adult, who's lived it all and doesn't need a passport in their own territory. Basically it is a **confrontation rather than a gap!** A rebellion by the youth through conviction of their own independance and feeling of maturity, and the resistance by the adult, who is **unsure of the youth's capabilities**, scared of their inexperience and unwilling of an early confrontation with the world be their baby.

I think that in our sophisticated and complex society where the age of sensibility attributed to youth is coming down, maybe a true appreciation of time is needed. Constant and critical examination of oneself by the youth, concurrent with the adult's appreciation of the youth's individuality and the constant consideration of the amount of freedom he should allow; enough to be safe, yet satisfying to the youth, should suit both parties.

The Slovenian community have joined together under the capacity of a club, and have brought together Slovenes to form an entity, living nationalism thousands of miles from its origin. While, each individual of the small community is in fact a citizen and active member of Australian community, they remain always Slovenians and in this club they have a chance to BE Slovenes WITH Slovenes.

Although the role and aim of the club satisfies the original Slovenians a problem arises with the new generation of "Australian Slovenians". How to accomodate for this sector of the little community, for those who don't have this initial sence of brotherhood between country men, they must be interested in something more than the spiritual.

If the club's activities encompassed the interest of the youth, the majority of whom are under 12 years old, I believe the set up might be a little more successful.

I thing that an investment in some sporting equipment or games (not involving too much capital outlay) or organisation of drawing or art competitions, races or games, to engage the youth (Peter Krobe, ki ima na skrbi razvedrilo članstva ti bo za te nasvete zelo hvaležen — urd.), would be a rewarding advancement.

Youth involvement in Triglav paper can be easily accomodated for — Designate a page or even a half in every issue (we had one 2 years ago but it was discontinued for the lack of support; but is here again today — Ed.), for such insertions as puzzles, joining dots, assorting picture pieces, colouring competitions, spotting differences between two pictures, crosswords,; letter to the editor, column where kids write in to the editor about recent happenings and their opinions or things happening around them or in the news, creative section, short stories, poems or drawings — all original work.

...LEPOTA JE PODOBNA RESNICI...

Da, zdi se mi, da mali narodi bolj ali vsaj drugače ljubimo svojo domovino, kakor jo ljubijo veliki. Majhna je... in ker ne moremo opevati njene prostranosti, opevamo in poveljujemo njene kotičke, ki so polni lepote, kajti lepota je podobna resnici; resnica ne potrebuje debele knjige, da se nam razjasni, lepota ne širnega, brezmejnega prostora, da se razmahne, razbohoti in razcvete. Naj prostranost bobni in poje svojo magično pesem. resnična lepota tiho žari. Svojo domovino poznamo, kakor poznamo obraz svoje matere: domače so nam vse njene gube in gubice, poteze veselja in sreče, brazde bridkosti in skrbi. Nenehno čutimo objem njenih kmečko razskavih, a srčno dobrih in toplih rok, stiskamo se k njej in jo branimo že tisoč let, branimo jo največkrat preposto, kar z golimi rokami, toda branimo jo uspešno, kajti prvi porok zmage je besna zaljubljenost, ki ne presoja in se zato tudi ne umika pred sovražnikovo premočjo. Da, najprej je potrebna ljubezen, ki je vsako uro pripravljena vzdigniti roko v bran, nato šele prideta do veljave razsodna misel in orožje.

Ciril Kosmač

ALONE

It was midnight, that fatal hour of sorcery and witchcraft, which combines so easily in the mind with every horror story imaginable.

The person lying on the bed, moved restlessly as no sleep would come. A faint sound reached the weary ears, and he stirred again, annoyed. "Can't anyone have peace and quiet any more?" "He had a good mind to call the night clerk and tell him so!

The sound persisted. A low scraping noise, resembling the tiny pattering of mousey feet. The man groaned and buried his head into the pillow. "Peace! That's all he wanted! Was that asking too much? His hand moved to the telephone and froze in midair. Somethink furry had touched him, he was sure... yes! there it was again!

The blood ran cold within his body, the mind recalled every sinister tale associated with this ghostly hour. And yet, his brain refused to acknowledge the fact that something dangerous was lurking beneath the bed.

Finally, panic won over cold reason. He groped for the light, almost screaming with horror as a cold "thing" pressed itself to his hand. Frightened beyond return, he tried to force some sound from his unresponsive lips. None would come.

Naggingly his mind forced its gruesome conclusion upon him. Alone! The word screamed out at him, and again panic overwhelmed him. Thoughts tumbled in his mind, refusing to form any definite message, teasing unmercifully when he tried to think.

Dimly, he saw a shape coming towards him. The darkness prevented the victim from seeing anything further than two glowing eyes; seemingly intent on murder, blood-thirstily seeking death. Alone!

Again the word shot through his mind and as the beast came forward, issuing a growl of anger, the man jumped up pressing his frigid body against the wall.

The creature moved closer, almost close enough to hear the man's laboured breathing, to see those distort-

I hope that opinions that I have stated here will in some way benefit the club and its patrons and especially it's youth, for

THE YOUTH OF TODAY
RULE THE WORLD
TOMORROW!

Mary Obleščak.

Pripis urednika: Upam, da bodo tvoj prispevek brali vsi "Starejši" in "Mlajši", predvsem pa tisti mladi skriti talenti, ki bi lahko s svojim sodelovanjem naredili iz triglavskega časopisa DRUŽINSKI TRIGLAV,

ed features of a man scared out of his wits.

As the furry being prepared to spring, the man soundlessly turned to the wall, frantically tearing at the wallpaper and hitting it with force of a madman. These actions caused something within him to snap. Fear, horror, repulsion greedily tore at his mind until finally he drifted into blackness as his body slid towards the bed.

It was a full minute before anyone had reached the now strangely noiseless room. The sound of a key in the lock disturber the heavy silence. An anxious night clerk peered in, sighing a breath of relief at seeing the man on the bed. Hurriedly, he broke into speech.

Mr Farlow? Oh thank goodness you're all right. We heard a noise in this part of the hotel and we... he broke off as a furry shape growled from the darkness. Quickly, he switched on the light and sent a blinding flood of light to spread its brightness throughout the little room. The clerk, his eyes fixed to the object a few feet away, gave a sharp exclamation.

"Ceasar! What on earth...! How did you get in here?" he turned to the bed, apologizing. "I'm sorry if he bothered you Mr Farlow, but... Mr Farlow?"

The still figure on the bed was unnaturally quiet. The clerk moved closer and immediately shrank back in dismay. Farlow's eyes were opened fully, staring into the ceiling, seeing nothing. They were never going to see anything again, for he was dead.

The clerk rushed out, yelling for help. Startled, Ceasar followed. He could not understand what all the fuss was about. It probably had something to do with the fact of his being a dog.

Jasna Puki

Simon Gregorčič

NJEGA NI

*Rože je na vrtu plela,
pela pesmico glasno,
živo v lice zarudela,
ko je stopil on pred njo.*

*"Daj mi cvetko, dete zalo,
da na prsi jo pripnem,
za spomin cvetico malo,
preden v tuje kraje spém."*

*Kito cvetja mu je dala,
s cvetjem dala mu srcé,
sama v vrtu je ostala,
on po svetu šel od nje.*

*Rože je na vrtu plela,
pesmi pela je glasno —
kaj da vrta več ne dela,
kaj ne poje več tako?*

*Deklica glavó poveša,
vene obraz, prej cvetoč,
nekaj nje srcé pogreša,
solz ji pótok lije vroč.*

*Čez ograjo vrtno gleda,
mnogo mimo vré ljudi;
deva bleda, deva bleda,
njega od nikoder ni!*

PRVIČ V MATERINŠČINI

TRST — V dvorani tržaške občine so 12. novembra prvič uradno spregovorili v slovenščini. Na enotni seji, pokrajinskega in vseh 6 občinskih svetov tržaške pokrajine sta to storila v imenu predstavnikov slovenske skupnosti odbornik devinsko-nabrežinske občine Ante Terčon in v imenu županov, odbornikov in svetovalcev KP Italije dolinski župan Dušan Lovriha. Govorila sta o splošnih pravicah Slovencev, med katere sodi tudi pravica, da na demokratičnih volilnih zborovanjih govorijo v svojem jeziku.

Ko sta slovenska predstavnika spregovorila v materinščini, so iz protesta zapustili dvorano svetovalci občinskega in pokrajinskega sveta MSI in nekateri krščansko-demokratski in socialno-demokratski svetovalci, vsi drugi pa so z razumevanjem, nekateri celo z javno podporo, prisluhili njunim besedam.

ŽIVLJENJE NI PRAZNIK

Ni praznik, predragi mi, naše življenje,

življenje naj bode ti delaven dan!
Od zore do mraka rosan in potan,
ti lajšaj in slajšaj človeško trpljenje!
Ne plaši se znoja, ne strah se boja
saj moško dejanje krepuje moža,
a pokoj mu zdrave moči pokonča,
dejanje ti ljubi, a boj se pokoja!
Dolžan ni samo, kar veleva mu stan,
kar more, to mož je storiti dolžan!

Simon Gregorčič

ZA NAŠE OTROKE — POUK SLOVENŠČINE

Dne 4. novembra t.l. so se zastopniki jugoslovanskih narodnosti v Sydneyu ter zastopniki drugih etničnih skupin razgovarjali z zastopniki Schools Commission iz Canberre. Predmet razgovora je bil (kar se tiče Slovencev), kako na najlažji način zagotoviti naši mladini učenje slovenščine, pa tudi otrokom drugih narodnosti, ki bi to želeli.

Slovensko Triglavsko skupnost sta na tem sestanku, ki je bil v klubu APIA, zastopala delegata Triglava gospa MARISA LIČAN in gospod FRED MAVKO.

V sredo 20. novembra pa so se v YUGAL klubu sestali zastopniki predstavnikov jugoslovanskih organizacij v Sydneyu, ki se zanimajo za učenje materinskega jezika naše mladine z namenom, da predložijo pristojnim oblastem v Canberri predlog o poučevanju slovenskega, srbohrvaškega in makedonskega jezika.

O poteku razgovorov vas bo TRIGLAV redno obveščal. Pripomogli bi pa vsej akciji, če nam sporočite, če se vi interesirate za pouk slovenščine in če, nam pošljete imena otrok, rojstne podatke in vaš naslov. Prav tako prosimo tudi vse, ki imate učiteljsko kvalifikacijo iz domovine, da nam to sporočite. Naslov:

Triglav — Public Relations Officer
P.O. Box 40., SUMMER HILL, 2130.

SLOVENSKO SLOVENIJA ENGLISH

Kadar Slovenci govorijo o svoji deželi (danes je to Socialistična republika Slovenija v sklopu Socialistične federativne republike Jugoslavije), zmeraj rečejo "naša mala Slovenija". Pri tem po pravilu melanholično vzdihnejo, če se že kar prizanesljivo ne nasmehnejo, ali pa mračno mrščičijo čelo, kar naj bi pomenilo pripravljenost na vseh vrst nepričakovana in presenetljiva dejanja.

V resnici je "naša mala Slovenija" (najbolj severozahodna jugoslovanska republika, na svoji meji z Italijo sega v Tržaški zaliv, na meji z Avstrijo v Julijske Alpe in Karavanke, Prekmurje pa je njena meja proti Madžarski) tudi v geografskem smislu majhna. Po dolgem jo je po ovinkastih cestah mogoče prevoziti z avtomobilom v dobrih štirih urah, počez še v uri manj (brzemu vlaku pa je pot skoraj polovico krajša) in tudi vseh Slovencev, ki živijo v mejah svoje republike ni kaj dosti več, kakor milijon in pol. Vendar pa je fizični obseg dežele in ljudstva skozi generacije Slovencev že tako v krvi, da imajo najmanj tega v mislih, kadar govorijo o "naši mali Sloveniji".

Zakaj s tem pojmom ni rečeno, da so Slovenci nekakšna miniaturna kuriozitetna med evropskimi narodi, da so manjši, kot njihovi vzhodni in zahodni sosede, da so eden najmanjših jugoslovanskih in sploh slovanskih narodov in da so hkrati tudi zelo mlad narod, saj datira njihova bolj ali manj strnjena narodnostna zavest od Pomladi narodov v Avstrijski monarhiji leta 1848, skratka, s tem pojmom ni rečeno, da so to, kar bi človek rekel, da bi po vsej logiki morali biti.

Nič takega. V pojmu "naša mala Slovenija" je skrita neka povsem druga dimenzija. Ne to, kar jim je po prihodu dano, pač pa to, kar Slovenci s svojo Slovenijo v resnici so, oziroma mislijo o sebi, da so, kar so v premeni časov iz sebe naredili in kar sproti nalagajo novim generacijam, ki prihajajo, kot posebno usodo in sporočilo. To, kako so s svojo kulturo, s svojim gospodarstvom, svojim političnim življenjem dosegli, da jih njihov fizični obseg pravzaprav nemoti in ne omejuje in jim ne zmanjšuje njihove življenske šanse. Naj citiram tujega avtorja, ki z ljubeznivim začudenjem opazuje ta nevsakdanji fenomen: ... Slovenci imajo svoj lastni jezik, svojo lastno literaturo, svoje lastne časopise, svojo lastno zastavo, svojo lastno republiko, svojo lastno televizijo, svoj lastni letalski promet, svojo lastno morsko obalo, svojo lastno trgovsko mornarico in svojo lastno petrolejsko družbo . . .

Res je, treba je precej naklonjenosti, da bi tak opis ne izzvenel nekoliko ironično, vendar precej točno opozarja na neko

temeljno lastnost tega ljudstva, ki jo je treba posebe omeniti. Slovenci so namreč povsem prostodušno mnenja, da jim njihov delež na svetu pripada in ne da bi se posebe spraševali o svojem početju, si vztrajno prizadevajo držati korak z Evropo, s svetom in s časom. Najbrž si niso bili nikoli do kraja na jasnem, v kolikšni meri je ta njihov projekt ambiciozen.

Seveda pa je zahteval od vsega začetka nekoliko poseben red, nalogi ustrezen sistem življenja in način mišljenja. Gre namreč

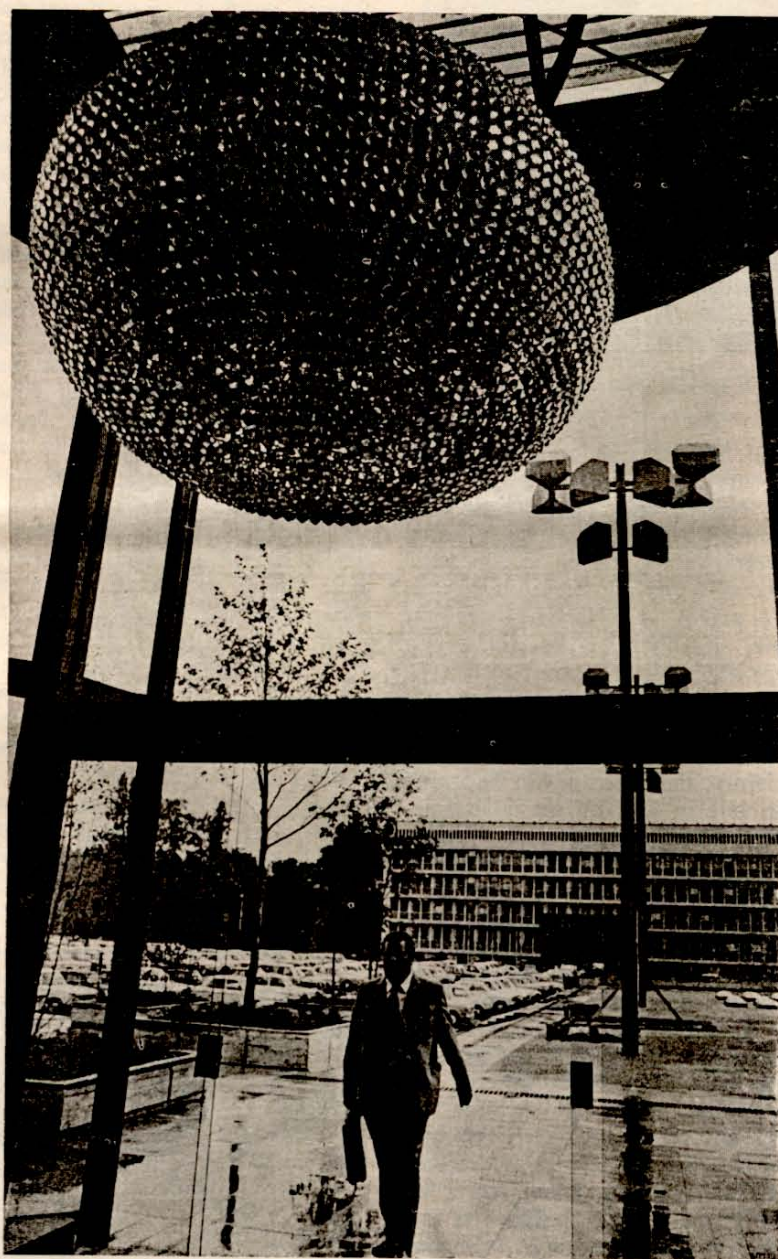
Whenever the Slovenes speak about their nice country (today this is the Socialist Republic of Slovenia, one of the republics within the Socialist Federal Republic of Yugoslavia) they invariably say "our little Slovenia", and either sigh sadly, smile condescendingly or frown morosely; this means that they are prepared for all sorts of unexpected and surprising comments.

It is true that "our little Slovenia" is geographically quite small; in the extreme northeast of Yugoslavia, its border with Italy extends to the Bay of Trieste, and with Austria cuts

either their eastern or western neighbours, that they are one of the smallest of the Yugoslav or Slav nations in general, and also a very young nation, since their more or less common national consciousness dates back to the springtime of nations in the Austrian Empire in 1848. Within the notion of "our little Slovenia" an entirely different dimension is hidden. It is not so much what is endowed by nature, but rather what the Slovenes really are, or consider themselves to be, and what in the course of time they have made of themselves, and what they bequeath to succeeding generations as their special destiny and message; it is the matter in which, through their culture, economy and political life, they have reached the stage where they are not bothered by their physical dimensions, nor regard them as a limitation.

Let me quote a foreign author observing this unusual phenomenon with an air of amiable surprise: "The Slovenes have their own language and literature, their own newspapers, their own flag, their own republic, their own television service, their own airlines, their own coast, their own merchant fleet and their own petrol company". Is fact, a sympathetic viewpoint is necessary if this statement is not to sound a bit ironic. Nevertheless, it draws attention quite accurately to a certain basic trait of this people which should certainly be mentioned. Namely, the Slovenes really think that they are entitled to their own share of the world, and without themselves specifically wondering about their own actions, they persistently attempt to keep in step with the rest of Europe, the world and the times. It has probably never been quite clear to them how ambitious this project of theirs really is.

Naturally, from the very beginning this required a somewhat special type of order, a system of life, suited to this task, and manner of thinking. A certain type of national consciousness always imposed special obligations upon those born on this territory. Whether poet or writer, painter or economist, peasant or politician, throughout history he remained true to the Slovene creed. He was loyal and always had to be loyal to the idea of the emancipation, development and growth of his people, to its interests and its survival. This had to be the most important ethical goal, and the most sensitive gauge of his morale and yardstick of his actions. Because throughout their dark and tragic history, survival as such was for the Slovenes the foremost imperative. The Slovene does not want to be a kind of folklore curiosity on an ethnic reservation, an alpine native clad in a colourful national costume, and certainly does not allow himself to be economically inactive, politically weak and culturally sterile. Of course, he cannot but consider these characteristics as a part of his destiny. Nevertheless, I think that it is this stubborn, quite instinctive and almost religiously fanatical steady upward movement to the boundaries of civilization that must be understood when we hear the

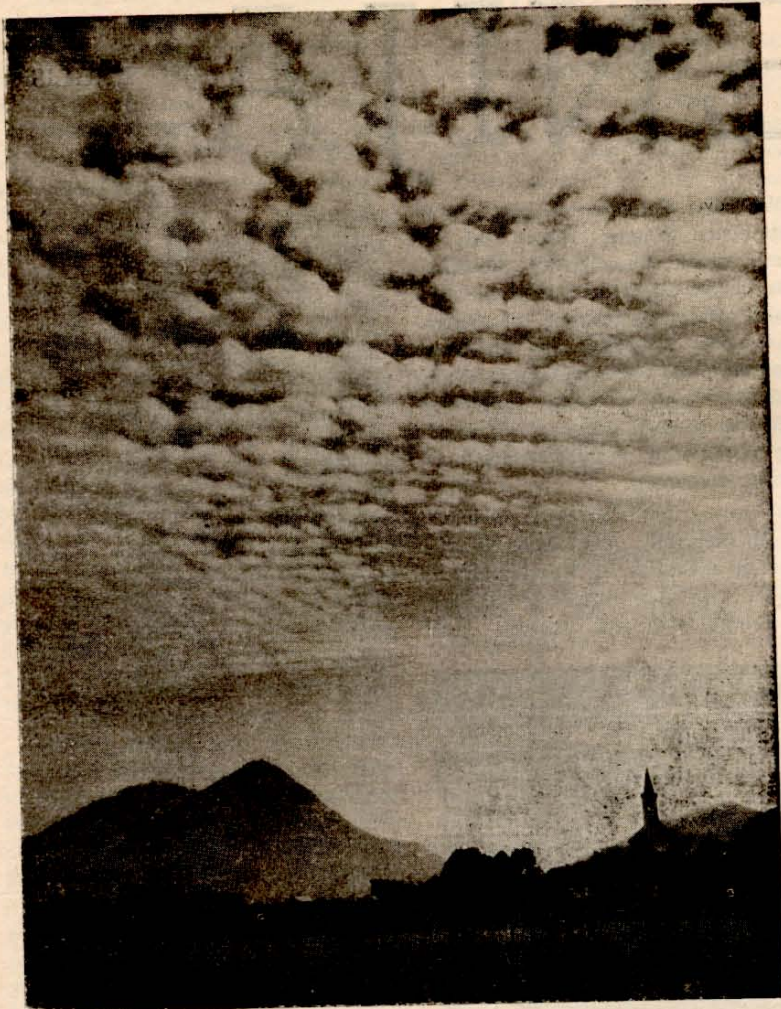

Vhod v Ljubljansko banko, zadaj pogled na skupščino.

za svojsko narodnostno zavest, ki je človeku, rojenemu na tem teritoriju, zmeraj nalagala neke posebne obveznosti: 'Naj je bil pisatelj ali pesnik, slikar ali gospodarstvenik, kmet ali politik — bil je v zgodovini zavezan Slovenstvu, zmeraj je bil — in je moral biti zavezan emancipaciji, razvoju, rasti cele etnične grupe, njenemu interesu in njenemu obstoju. Vsakomur je bil — in je moral biti to prvi in najvažnejši etični cilj, najbolj občutljivo merilo njegove morale in njegovega dejanja, zakaj za Slovence je bil obstoj, ohranitev v vsej njihovi mračni in tragični zgodovini skoraj edini in prvi imperativ.

through the Julian Alps and the Karawanken Mountains, while the eastern Prekmurje region forms its frontier with Hungary. It is possible to motor across its length on winding roads in four hours, and its breadth in an hour less (an express train takes half this time), and not much more than a million and a half Slovenes live within the boundaries of their republic. But the size of the country and of its population have been part of the Slovene consciousness for many generations, and this is not what they have in mind when speaking about "our little Slovenia."

This concept does not simply imply that the Slovenes are a kind of miniature curiosity among European nations, that they are smaller than

Pod Šmarno goro

Slovenec ne mara biti nikakršna folklornaposebnost, inkakršen etnično kuriozen rezervat, nikakršen alpski domačin v pisani narodni noši, sploh pa si ne dovoli, da bi bil gospodarsko neaktiven, politično šibak in kulturno neploden. Seveda si ne more kaj, da bi vse te lastnosti ne bile del njegovega fatuma, vendar sodim, da je prav to trmasto, povsem bliološko refleksno in hkrati skoraj religiozno fanatično pomikanje meje civilizacije brez prenehanja navzgor tisto, kar je treba razumeti, kadar slišite vzdih "naša mala Slovenija".

Zakaj treba je priznati, da si je ta dežela, kljub mršavim šansom, ki jih ji je dala na razpolago zgodovina in kljub večinoma negativnim dilemam, pred katere jo je postavljala razvoj moderne Evrope, vendarle zagotovila možnost, da si je lahko — seveda z večjim ali manjšim uspehom — v odločilnih trenutkih moderne zgodovine dovoljevala lastno presojo in lastne odločitve. Zato seveda ji je tudi dano, uživati zavest, da so posledice odločitev, ki jih nosi, tiste, ki jih je sama hotela. Zavest, prava ali kriva, ki pa zmeraj znova zavezuje k aktivnosti.

Spričo približno dveh stoletij, odkar Slovenci hočejo biti narod, pa lahko trdimo, da je sistem njihovega življenja in delovanja že precej preizkušen — gotovo pa je preizkušen do te mere, da ga lahko označimo. Že prej smo omenili, da je bil človeku, rojenemu v tej deželi, prva zapoved interes in veljava cele etnične grupe. Tako se je počasi oblikovala neka posebna oblika skupnosti, ki bi ji spričo nekaterih elementov socialne kontrole, moralnih obveznosti, vedenja in mišljenja skorajda lahko priznali poseben ustroj.

Biti Slovenec je dolgo časa pomenilo, pripadati posebni grupi in se podrežati posebnemu etičnemu kodeksu. Prav ta posebni etični kodeks, ki pa je združeval socialne, narodnostne in moralne prvine je bil v vseh prelomnih situacijah, v katerih so se znašli Slovenci, posebno pa še v zadnji vojni izredno važen, kadar je šlo za vprašanje, kaj storiti in kako se opredeljevati. Socialno, narodnostno in moralno so bile in bolj ali manj še zmeraj ostajajo tri stranice enega samega pojma, to pa v dobršni meri razlaga strastni oboroženi boj Slovencev zoper okupacijo v letih 1941-45, kakor tudi njihovo dostopnost levičarstvu in idejam družbene enakosti.

Zakaj Slovenci so bili vse od svojega prihoda z vzhodnih step pa skoraj do danes kmetje. Niso imeli ne svojih kraljev, ne svojih plemičev, celo njihova borzuazna plast je bila karseda krhka in tanka, pomešana z avstrijskimi Nemci, Italijani in drugimi narodnostnimi elementi Avstroogrske monarhije. Slovenski živelj pa je bil kmečki živelj, in pozneje tudi delavski živelj. Zato lahko trdimo, da je ena osnovnih usedlin, ki je ostala v duši Slovenca predvsem ena: plebejska. In v naravi kmeta je, da hoče biti gospodar na svojem in da je, če že ne boljši, vsaj enako dober, kakor njegovi sosedje.

Odtod obe značilnosti, ki opredeljujeta to ljudstvo: Želja po samostojnosti in neodvisnosti, ki je kar najtesneje zvezana z željo po družbeni emancipaciji, (kar je treba posebe poudariti, saj so bili Slovenci skozi stoletja zmeraj nižja, delovna, vladna plast) in pa pridobiti si, zagotoviti si vse tisto, za kar so jih stoleja prikrajšala.

Tako lahko torej trdimo, da

sigh "our little Slovenia."

We must admit that this country, in spite of the meagre opportunities history offered and the unpleasant dilemmas presented by the development of modern Europe, nevertheless more or less successfully allowed itself its own evaluation and judgement in the crucial moments of modern history. For this reason, it can revel in the thought that the consequences of its decisions are of its own choosing. This knowledge, right or wrong, obliges it to participate actively.

Looking back over the two centuries in which the Slovenes have been wanting to become a nation, we can safely claim that the system and functioning of their life have been pretty well tested. So much so, in fact, that we are able to characterize and define it. We have already mentioned that to a person born in this country, the first commandment was always the interest and importance of the entire ethnic group. Thus, a particular type of community slowly develop which could, in view of certain elements of social control, moral obligations, behaviour and mentality, almost be considered as a specific structure. To be a Slovene meant for a long time to adhere to a particular group and be subject to a particular ethical code. It was this ethical code which combined the social, national and moral elements, and which was most significant in the crucial situations in which the Slovenes found themselves, especially during the last war, when the problems of what to do and which course to follow were encountered. The social, national and moral elements were and will remain three aspects of one and the same concept; this to a large extent explains the passionate armed struggle of the Slovenes against the invaders between 1941 and 1945, as well as their willingness to take part in the left-wing movement and accept the concept of social equality.

The Slovenes were peasants from the time they came from the eastern steppes until almost today. They had neither their own kings nor nobles, and even their bourgeoisie was thinly

spread and weak, mixed with Austrians, Germans, Italians and other national elements of the Austro-Hungarian state. The Slovenes were just peasants and, later, workers. Thus we can claim that one of the basic traits of the Slovene soul is primarily plebeian. And it is in the nature of a peasant to want to be the master of his own land, and to be if not better than his neighbours, then at least as good. This gave rise to two basic and characteristic aims: on the one hand, a desire for independence, which is in itself closely connected with the desire for social emancipation (this should be emphasized, since the Slovenes were for centuries the lower, working and subjugated class in society); and on the other, to obtain whatever they had been deprived of through the centuries.

Therefore we can safely say that the Slovene national consciousness is expressed in the demands they make for themselves and their people: to acquire and appropriate everything that the modern world has produced which is of any value. They are also very careful not to lose or diminish in any way all their economic, political and cultural achievements. It is no wonder, then, that the Slovenes are more conservative than innovative, more sober than enthusiastic, and when they finally do make a decision they are painfully consistent and single-minded.

Against, to a foreign author they reveal themselves as a people who are "honest, dull, hardworking, resourceful, petty bourgeois, ambitious, parsimonious, clever, cautious, and polite...". Actually they are quite realistic and adaptable, but this does not mean that they forget their immediate purpose or their long-range goals.

Speaking of the characteristics and particularities of the Slovenes, we can by no means disregard their language. We can say that the Slovene language is an institution which has a long and specific history. But we can also reverse this statement by saying that the long and specific history of the entire nation is, by and large, expressed in the Slovene lan-

Zabukovje pri Sevnici

se slovenska narodnostna zavest izraža pravzaprav v zahtevah, ki jih postavljajo zase in za svojo etnično grupo: Obseči, pridobiti in prilastiti si, kar je podobni svet rodil dela in užitja vrednega in pa posebno občutljiva skrb, da bi se ne izgubilo, zmanjšalo, omejilo nič, kar so si gospodarsko, politično ali kulturno pridobili, pridobili in ustvarili doslej. Ni se torej treba čuditi, da so Slovenci rajši konservativni, kakor pa novatorski, rajši trezni, kakor pa navdušeni, kadar pa se odločijo, prav mučno dosledni in brez posebnih obzirov. In, da se ne prizadetu opazovalcu, da spet citiram tujega avtorja, razodevajo kot ljudje, ki so ... poštene, pusti, trdi delavci, iznajdljivi, malomeščanski, ambiciozni, stiskaški prebrisani, previdni in vljudni... V resnici zelo realistični so, in tudi prilagodljivi, kar pa nikakor ne pomeni, da pozabljajo na svoje bližnje namene in daljne cilje.

Ko že govorimo o značilnostih in posebnostih Slovencev nika- v posebnostih Slovencev nika- jezika. Slovenski jezik je — lahko rečemo, institucija, ki ima svojo dolgo in posebno zgodovino, lahko pa tudi obrnemo in rečemo, da je dolga in posebna zgodovina celega ljudstva v slovenskem jeziku.

Danes je slovenski jezik eden izmed enakopravnih jezikov v Jugoslaviji (Jugoslavija nima svojega državnega, uradnega jezika) in je jezik, ki ima svojo poezijo, prozo, dramatiko, v Sloveniji so slovenske šole in univerze (v kolikor ne gre za šole manjšin), jezik uradov in institucij je slovenski, gledališča slovenska, tisk, radio in televizija slovenski. Vendar že samo to dejstvo govori o nenavadno mučnem, dolgotrajnem in zapletenem popotovanju tega ljudstva skozi stoletja. (Komaj dobrih petdeset let je minilo, odkar so bili v Ljubljani, danes glavnem mestu Slovenije, napiši še nemški ali dvojezični, ko je bilo slišati na ulicah skoraj več nemščine, kakor slovensščine in ko so poleg slovenskih izhajali nemški časopisi in nemške knjige.)

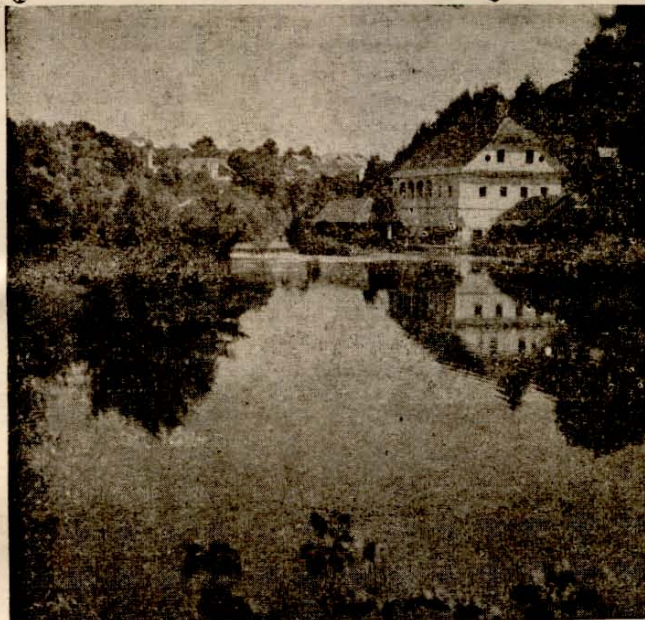
Lahko se je vprašati zakaj neki avtor pričujočih stvari tako poudarja dejstvo, ki se zdi v Evropi (razen mogoče Baskom ali Valižanom ali Ircem) nekaj povsem samoumevnega. Ko je v Evropi razpadla univerzalistična, latinska kultura srednjega veka, so pač po državah od Anglije do Španije začeli uporabljati svojo materinščino. Problem je samo v tem, da Slovenci države niso imeli, pa tudi pri srednjeveški latinski kulturi so bili presneto malo udeleženi. In vendar slovenščina kot govorjen, predvsem pa pisan in tudi tiskan, se pravi literarni jezik ni kaj prida mlajša od kateregakoli drugega evropskega jezika, razen morda italijanščine.

Kaj se je zgodilo?

Pred desetletji, ko so učenjaki povsod po Evropi začeli raziskovati poreklo in zgodovino svoje materinske besede, ko so prihajali na dan rokopisi, ljudsko pesništvo, Ossian in Niebelungi, so se tudi slovenski učenjaki vrgli na iskanje sledi svojega jezika

v davni zgodovini. Potrebno je bilo domovini dokazati, da je domači jezik stara zgodovinska tvorba, kakor vse druge.

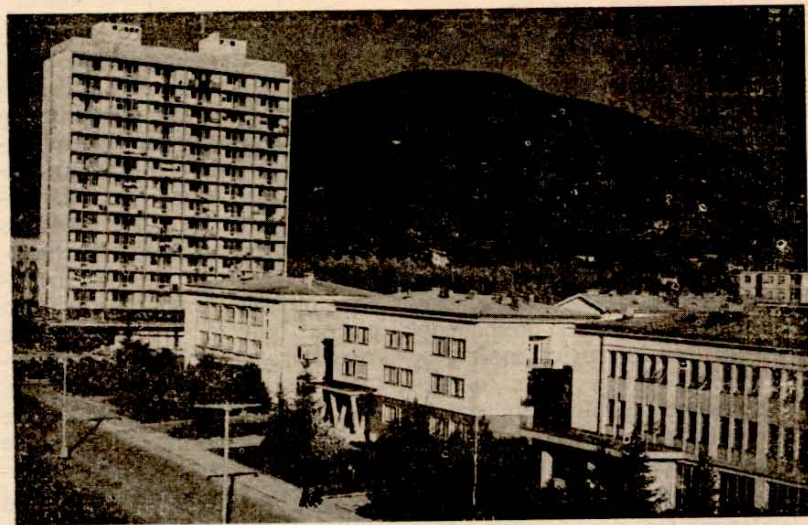
No, našli so bore malo. Rokopis, ki se imenuje Brižinski spomenik iz časa okrog leta 1000, takoimenovani Stiški rokopis in še nekaj fragmentov molitvenih obrazcev in podobnih reči. Večinoma gre za cerkveno blago, pomagala lokalnih duhovnikov, ki so pač iskali kontakt z verniki. Učenjaki so bili dolga leta srečni, ki so ugotovili davne znake svoje besede na pergamentu, razen dejstva, da ti teksti pričajo o naseljenosti prednikov današnjih Slovencev v teh krajih, ki so govorili v arhaičnem, od slovanskega še malo zdifrenciranem jeziku, je v njih težko najti kaj več. Pač praktična pomagala za bogoslužje kmečke raje, nič več. Nobene kronike, nobenega kodeksa, nobenega dragocenega historičnega pričevanja. In potem spet molk skozi stoletja. — Pač molk, sem in tja kakšen napis, ki priča, da je tod živel slovenski živel.

Straža pri Novem mestu

Pač, je dokument, ki priča, da je to ljudstvo pod debelo plastjo neme in neprobojne zgodovine živelo svoje življenje kot jezikovno strnjeno ljudstvo. Ta dokument je narodna pesem. Ko so po zgledu evropskih romantikov tudi med južno slovanskimi ljudstvi njihovi intelektualci začeli zbirati dokaze njihovega "narodnega genija", kakor je to imenoval Herder, so tudi slovenski učenjaki, pesniki in možje literature začeli že v prvih desetletjih preteklega stoletja iskati ljudsko blago — predvsem pesem, ki je živela med ljudstvom. Zbrali so več debelih knjig poezije, ki je skozi stoletja prehajala iz roda v rod le po poti ustnega izročila poezije, ki ni bila nikjer nikoli zapisana, ki pa po svoji strukturi nedvomno dokazuje, da v prvi svojih plasti sega daleč nazaj, vse do leta 1000 in morda še dalj.

Kakor vsi južno slovanski narodi so imeli tudi Slovenci svojo ljudsko pesem — posvetno in religiozno, pripovedno in lirčno kot eno pglavitnih sredstev svoje kulturne komunikacije in kot

Nova Gorica se lepo razvija

guage. Today, the Slovene language has the same status as all the other languages of Yugoslav nations. (Yugoslavia does not have a common official language.) It is a language with its own poetry, prose and drama. Slovenia has Slovene-language schools, including a university (in addition to schools for national minorities); the language of public ad-

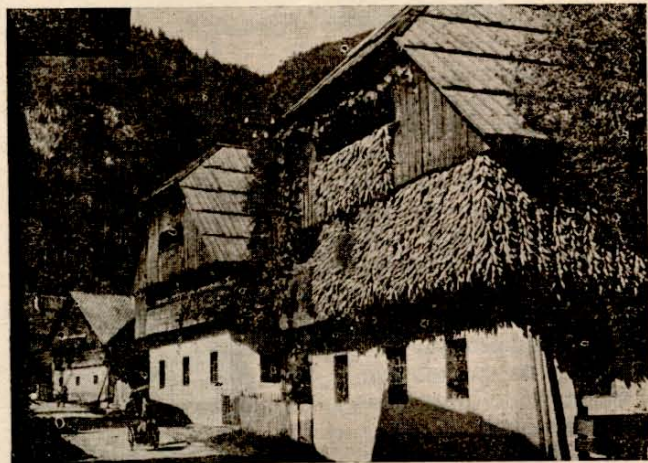
was spoken in the streets, and when newspapers and books were published in German as well as Slovene.

It may be asked why the author of this text puts so much emphasis on something which the rest of Europe considers a matter of course (except perhaps the Basques, the Welsh or the Irish.) When the universal Latin culture declined, the languages spoken from Britain to Spain were the mother tongues. The only problem was that the Slovenes had no country of their own, and had participated very little in Latin culture in the Middle Ages. Yet, Slovene as a spoken, written, and printed language, that is, a literary language, is by no means younger than any of the other European languages, except perhaps Italian.

What happened?

Decades ago, when scholars began seeking the origins and history of their native tongues, and when manuscripts, folk poetry, Ossian and the Niebelungs came to light, the Slovene scholars also undertook the task of finding the traces of their own language in the past. It was necessary to show the homeland that their native language really has had a historical development, just like all the rest. They found very little: a manuscript called the Freising document, dating back to around 1000 AD, the so-called Stična manuscript, and a few fragments of prayer forms and ecclesiastical material used by the local priests who wanted to establish some sort of contact with their congregation.

For many years the scholars were happy because they had found signs of their language on parchment. But to be perfectly honest, apart from the fact that these texts are a proof of the existence of the ancestors of the Slovenes living in these parts today, who spoke an archaic language which was slightly different from the

Jesen v Bohinju

obilko svojega dojemanja in vrednotenja časov, ki so jih živeli.

In kakor pri vseh južnoslovenskih narodih je bila to peta pesem, ki je obstajala skupaj z melosom, saj je bilo verjetno le tako mogoče, da se je ohranila vse do najnovejšega časa.

Prav to dejstvo pa daje Slovincem neko posebno, njihovi kmetijski zgodovini utemeljeno potezo: Izredno privrženost tradicionalni ljudski pesmi in melosu, enako pa tudi pesmi sploh. Skoraj nemogoče si je misliti družino slovenskih ljudi, naj sedijo v gostilni, naj odhajajo na izlet, naj slavijo, poroko, krst ali kakršenkoli važnejši dogodek — s smrtjo vred — da bi svojega srečanja s pesmijo ne oblikovali v svojevrsten čustven obred. Ni brez razloga oznaka, ki kroži o Slovencih — češ, kakor hitro se zberejo vsaj trije

jezik in protestantsko gibanje.

V pravega slovenskega velikan pa se razrasel Juril Dalmatin (1547-1589), ki je poleg vrste drugih knjig izdal kompletno Biblijo, se pravi, Sveto pismo Stare in Nove zaveze. Čeprav so imeli ti možje težave s pisavo, z ortografijo, s slovnico, skratka, s celotnim kompliciranim aparatom, ki ga zahteva pisana beseda, je njihov jezik tekoča, razen nekaterih arhaizmov sodobna slovenščina, lep, dinamičen, že v celoti oblikovan.

Seveda je to fenomen, ki še dandanes vznemirja vrsto domačih in tujih učenjakov. Zmeraj znova se zastavlja vprašanje, kako je bil tak nenaden prodor nekega vaškega dialekta v knjigo, ki je kodificirala ta govor v samostojen evropski jezik.

To vprašanje — kako je mogoče, seveda ne more ostati na lingvističnem nivoju, razpleta se

Slav language, we can hardly find much more. They are only practical aids for ecclesiastical purposes and nothing more. No chronicles, no codices nor any other valuable historical evidence could be found. And then silence again through the ages — a silence interrupted only here and there by signs bearing proof that the Slovenes did indeed live here.

But there is evidence showing that this people, under a thick cloak of impenetrable history, lived their life as a people with a common language. This evidence is the folk song. When, following the example of the European Romantics, the South Slav intellectuals also began compiling material evidence of their "national genius", as Herder called it, the Slovene poets and literary figures during the early decades of the last century started looking for their national treasures — primarily the poetry which lived among the people. They compiled a number of voluminous books of songs that had been passed down from generation to generation for centuries, as a purely oral tradition. It is a poetry never previously recorded, with a structure that undoubtedly proves that its basis goes back as far as the year 1000 AD or even further. Like all the South Slav nations, the Slovenes had their own folk poetry, secular and religious, narrative and lyric, which was one of the basic means of cultural communication, and at the same time reflected their understanding and evaluation of the times in which they lived. And, as was the case with all the Yugoslav nations, it was sung. This was the song that existed side by side with the spirit, thus keeping itself alive.

And it is precisely this that gives the Slovenes a particular trait which is relevant to their peasant historical background: the extraordinary attachment they have for the traditional folk song and spirit as well as for poetry and music in general. It is impossible to imagine a group of Slovenes sitting together in a pub, hiking, or celebrating a wedding, baptism or any other important event including death, and not turning their gathering into a special emotional ritual with the aid of a song. Not without reason is it said of the Slovenes that as soon as you have three of them together you already have a quartet. Though their song is sometimes rowdy and tuneless, we must emphasize one of its main characteristics which indicates a sensitive ear: a sense for finesse and development of melody, and polyphony. Since the Slovene folk song is semi-polyphonic and has been so for centuries, modern musicologists were not at all surprised when they discovered that one of the fathers of artistic polyphonic music in Europe was Jacob Petelin Gallus (1550-1591), who as court musician in Vienna was one of the most prominent figures of the Renaissance in the Hapsburg

realm. But as it happened, it was not until the nineteenth century that the Slovenes really became aware that they had their own folk song and spirit, and that the two established a strong cultural tradition through the centuries. Till then it seemed as if the language had hardly existed at all.

In fact, the appearance of the first printed book in Slovene seems to them even today a miraculous transformation which no process had adumbrated. The book was printed in 1551. Primož Trubar (1508-1586) systematically published new books, and in 1582, the complete translation of the New Testament appeared. This was his life's work which he had previously been issuing in parts. Trubar was followed by a number of men, each of whom wanted to do as much as possible for the Slovene language and the Protestant movement. Jurij Dalmatin (1547-1589) developed into a truly outstanding Slovenian, who, besides a number of other books, also published the complete Bible — both the Old and New Testaments.

Through these men encountered difficulties with spelling and grammar, that is, with the entire complex apparatus indispensable to the written word, their language is, except for a few archaisms, akin to contemporary Slovene, beautiful and dynamic, and completely formed. This is a phenomenon which excites a number of native and foreign scholars even today. The question we are constantly confronted with is how a mere rural dialect could so suddenly force its way into a book which codified this spoken word into an independent European language. This problem, though, is not confined to the level of linguistics, but also reaches out into different cultural, historical and sociological questions. The purpose of the Slovene book which Primož Trubar and his disciples gave to the people was the same as in Germany, where Luther published his translation of the Bible.

Trubar and his associates were Protestants, and his intention was to give the people the true holy word, undistorted by the papists. And perhaps what is even more important: to establish a direct bond between the people and the word without the influence of foreign authorities. **The Slovene should rise, so that he himself might be the judge of truth.** The country thus found itself in the midst of a violent storm caused by the new religion, a tumult which in Slovenia was not only religious and cultural but political as well. Linguists and historians are today faced with the question of which dialect, that is, which form of the language was the one chosen by Trubar as the basis for his literary language. An older theory maintains that the book took the dialect spoken by the peasants from his native district. This is probably true. But

Domačija pod gorami

— že nastane kvartet. Včasih je ta pesem bučna in razglašena, vendar kot njeno poglavitno karakteristiko moramo poudariti posebno občutljivo uho za finese in stopnjevanje melodije, predvsem pa za polifonijo. Slovenska ljudska pesem je polifonična in taka je že dolga stoletja nazaj, zato niso bili moderni muzikologi nič presenečeni, ko so odkrili, da je bil tvorec polifonične umetne glasbe v Evropi Slovec, Jakob Petelin — Gallus, (1550-1591), ki je kot dvorni komponist na Dunaju ena najvidnejših muzikalnih figur renesančne Habsburške monarhije.

Vendar pa je prišlo dejstvo, da so imeli svojo ljudsko pozicijo in hkrati svoj ljudski melos in da sta ta dva tvorila trdno kulturno tradicijo skozi stoletja, Slovincem do zavesti šele v 19. stoletju. Do tega časa pa jezika skoraj kakor da ni.

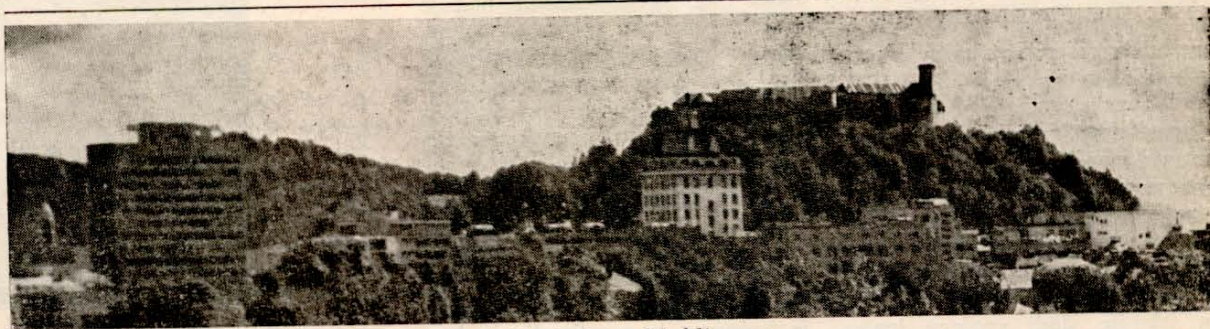
Dejstvo pa je, da se nastop prve slovenske tiskane knjige Slovincem še danes prikazuje skoraj kot čudežen preokret, ki ga ni napovedal noben daljši, strnjeno rastoč proces. Knjiga je izšla leta 1551. Primož Trubar je sistematično izdal nove in nove knjige, in leta 1582 je izšel že kompletan prevod Novega testamenta, na katerem je delal vse življenje in ga je po kosih izdal že poprej.

Trubarju je sledila cela plejada mož, ki je vsak hotel storiti kolikor mogoče več za slovenski

v vrsto kulturnih, zgodovinskih in socioloških vprašanj.

Zakaj namen slovenske knjige, ki jo je dal med ljudi Primož Trubar in njegovi učenci, je bil isti, kakor na Nemškem, ko je Luther izdal svoj prevod Biblije. Trubar in njegovi sodelavci so bili protestantje in njihov namen je bil, odpreti pot ljudstvu do pristne božje besede, ki je niso potvrdili papistični razlagalci. In morda še važneje: vzpostaviti neposredno zvezo med svojim ljudstvom in besedo, brez tujerodnih avtoritet. Slovec naj se dvigne, da bo sam razsojal o resnici. Tako se je dežela znašla v silovitem metežu, ki ga je sprožila nova vera, v metežu, ki ni bil samo religiozen in kulturn, pač pa posebno na slovenskih tleh tudi izrazito političen.

Jezikoslovcem in zgodovinarjem se danes namreč zastavlja vprašanje, kateri dialekt, kateri jezik je bil tisti, ki ga je Trubar

Pogled na Ljubljano

vzel in na njem zgradil svoj literarni jezik. Starejša teorija je bila mnenja, da je vzel jezik kmetov svojega domačega področja. V osnovi to najbrž drži.

Vendar pa, tako trdijo novejša teorije, je jezik sam do tolikšne mere izdelan, da bi bilo skoraj nemogoče misliti, kako se je do take stopnje oblikoval samo na deželi, kjer je Trubar živel kot otrok.

Govorilo ga je očitno tudi mesto — najbrž predvsem Ljubljana. Očitno je bil meščan jezika več, plemič pa ga je obvladal, ker je imel posla s svojimi ljudmi, ki drugega znali niso. Torej je morala biti slovenščina v visoki renesansi živ in govorjen jezik pri vseh slojih dežele — kar seveda pomeni, da

Protestantskemu gibanju pa se je v šestnajstem stoletju pridružilo še drugo, veliko silovitejše, z manj jasnimi koncepti a veliko bolj radikalnimi zahtevami. V mislih imamo velike upore kmetov v letih 1515 in 1575. Oba upora sta zajela praktično ves slovenski teritorij in sta zelo dvignila plamen kmetiskega upanja in kmetiskih zahtev. Oba sta bila zadušena. Hkrati je bil zadušen tudi protestantizem.

Evropa pa je namreč ob koncu XVI. stoletja obtičala v silovitem notranjem konfliktu. Velika vojna se je bližala in po dolgih pogajanjih je obveljalo, da dežele, ki so pod habsburško oblastjo, ostanejo katoliške. Predikanti so bili iz Slovenije izgnani, pozneje tudi vsi, ki se niso

more recent theories claim that this language is so elaborate that it seems almost impossible for it to have developed only in the district where Trubar lived as a child. Evidently, it was also spoken in a town—probably Ljubljana. Obviously, the town-dweller was versed in the language and the nobility could speak it because they dealt with the common people, who spoke nothing else. Therefore, Slovene must have been the living and spoken language of all the existing classes in the country during the high Renaissance, which of course means that a specific ideological and political plan underlay Trubar's Protestant activities.

This is the opinion of contemporary historians and linguists, and there appears to be much in its favour. It is important to note that Trubar met

throughout the entire Slovene territory, and raised high the torch of peasant hope and peasant demands. Along with both rebellions, Protestantism itself was also suppressed.

But towards the end of the sixteenth century, Europe found itself struck by a violent internal conflict. A huge war was approaching, and after lengthy negotiations it was decided that the countries under the Hapsburg rule should remain Catholic. Protestant preachers were banned from Slovenia, and later all those who did not want to give up the new religion. Trubar and Dalmatin had to leave. In Ljubljana, the new bishop, Tomaž Hren, participating in the Counter-Reformation, burned piles and piles of books which had been confiscated throughout the country.

Slovenska mati — zibelka naše narodne zavesti

je bila Trubarjeva protestantska akcija zasnovana karseda z določenim ideološkim in političnim načrtom.

Tako ugibajo sodobni zgodovinarji in jezikoslovci in vse kaže, da marsikaj govori v njihov prid. Vedeti je namreč treba, da je imel Trubar v mestu prva leta prodoren uspeh in da je naglo prodiral na vas v dveh smereh! Učili so se brati njegove knjige in sprejemali so njegove nauke.

hoteli odpovedati novi veri, na pot je moral Trubar, Dalmatin. V Ljubljani pa je novi protireformacijski škof Tomaž Hren sežgal grmade knjig, ki jih je zaplenil po vsej deželi. Veliki projekti širjenja domače besede so bili pokopani in emancipacija domače dežele z njimi vred.

Slovenci z melanholijo zrejo na to kratko in tragično epopejo svojega jezika. Bilo je skoraj, kakor da je hkrati z vero, ki jo je oznanjal, ostal obsojen tudi

with much success in the towns during the early years, and swiftly penetrated into the village in two ways: the people learned to read his books, and the same time accepted his teachings.

In the sixteenth century, the Protestant movement was joined by another, much more violent and fundamental, which though lacking very clear concepts, had more radical demands. This gave rise to the great peasant rebellions in 1515 and 1575. Both of these rebellions spread

The big project to advance the mother tongue had to be abandoned, along with the idea of the emancipation of the native land. The Slovenes look back sadly at this tragic history of their language. It seemed almost as though the very language in which the new religion was proclaimed had been condemned. But not entirely. Sporadically, once or twice in a century, a collection of sermons, the catechism, a dictionary, handbooks of instruction for certain groups of people appeared. In two

sam.

Ne sicer popolnoma. Tu in tam je enkrat ali dvakrat v stoletju izšla zbirka pridig, katekizem, slovar, spet priročniki za katoliško protireformacijo in pouk neukemu ljudstvu, v dveh stoletjih je izšlo kakšnih pet ali šest knjig, kar seveda pomeni, da o kakšnem strnjenem, literarnem življenju ne moremo govoriti.

Novo pot je ubrala slovenščina ob koncu XVIII. stoletja, in je že dobila tiste osnovne značilnosti, oziroma točneje, osnovno vlogo, ki jo je ohranila pravzaprav vse do zadnje vojne.

Na avstrijskem prestolu sta bila najprej cesarica Marija Terezija (1700-1780) in potem Jožef II. (1780-1790), v svojem absolutizmu racionalista in novatorja v smislu idej, ki so se porajale na Francoskem. Tudi možje, ki so se povzpeli v meščanski stan na Slovenskem, so ujeli odmev teh misli. V letih med 1786 in 1819 se je začel kulturni proces, ki pomeni drugo veliko obodje — a hkrati začetek sistematičnega konstituiranja slovenskega naroda. Domači jezik je znova postal važen, učeni možje so znova začeli propagirati njegov pomen, pisali so slovnice, slovarje, poučne knjige za kmete, šolske knjige — poezijo so gojili bolj zato, da bi s prijetnim opozarjali na koristno in če upoštevamo čas, v katerem so delali, lahko trdimo, da so precej mnogovrstno povzemali in združevali ideje, ki so vse od francoskega racionalizma do parol francoske revolucije izražale težnje tretjega stana. Odločilen je bil krog barona Zoisa (1747-1809), bogatega posestnika in industrialca, lastnika delavnic, rudnikov in plavžev, ki je zbral okrog sebe celo vrsto najbolj delavnih aktivistov slovenstva, pesnikov, pisateljev, dramatikov, učenjakov. Ob njegovi pobudi je Anton Tomaž Linhart (1756-1795) prevedel Beaumarchausovega Figara (1790) za domači oder, ob njegovi podpori je duhovnik Valentin Vodnik izdal svoje prve pesniške zbirke, učil v gospodarjenju in poljedelstvu, ter začel leta 1789 izdajati v Ljubljani prvi slovenski časopis. "Novice". Ob njiju še vrsta drugih, ki so Trubarjevo slovenščino povzeli, jo gramatično urejali, prekušali v dramskem, proznem ali pesniškem slogu, pojasnjevali, načrtovali in budili.

Nikakor ne gre prezreti razlike, ki je bila med njimi in Trubarjevim krogom. Trubar je s svojo slovenščino spregovoril stanovski deželi, v veri, da jo bo organiziral in postavil v politično areno tedanje Evrope.

Problem prosvetiteljev in piscev ob koncu XVIII. stoletja in v začetku XIX. stoletja je bil povsem drugačen. Leta 1785 je bil kmet osvobojen klasičnih fevdalnih vezi. Davčna politika je zadela enako plemiča in cerkveno posestvo, kakor nižje plasti. Ti ukrepi so sprožili procese, ki so tekli poslej dokaj hitro in sistematično. Stari obrtniški cehi so zgubili svojo moč. Zelo hitro je trgovski kapital začel spodrivati plemiško avtoriteto in položaj in ko se je enkrat konstituiral, se

je naglo pojavil kot kapital manufaktur. Kmečki stan na Slovenskem, ki nikoli ni imel na razpolago veliko zemlje, saj je dežela po večini gozdnata, gorata ali pa kraška, se je kmalu znašel v situaciji, ko razdorbljena zemljišča svojih obdelovalcev niso mogla več preživljati, zato se je zgodaj začela emigracija slovenskih ljudi na sezonska dela po vseh krajih Avstrije, od Trsta do Slavonije, hkrati pa so se formirale neštene male kmečke obrti, ki so pomagale, da je človek na zemlji lahko preživel. V to spremenjeno socialno in gospodarsko situacijo je segel kapital, predvsem nemškoavstrijski in češki, pa tudi angleški in belgijski. Nastajale so nekakšne forme kooperativne manufakture, s časom pa so kmeč-

centuries, five or six books were published. But this only shows that we cannot speak of a continuous literary development. At the end of the eighteenth century, Slovene took a new course. By then it had already acquired those basic characteristics or, to be more precise, assumed that basic role which it remained until the last war.

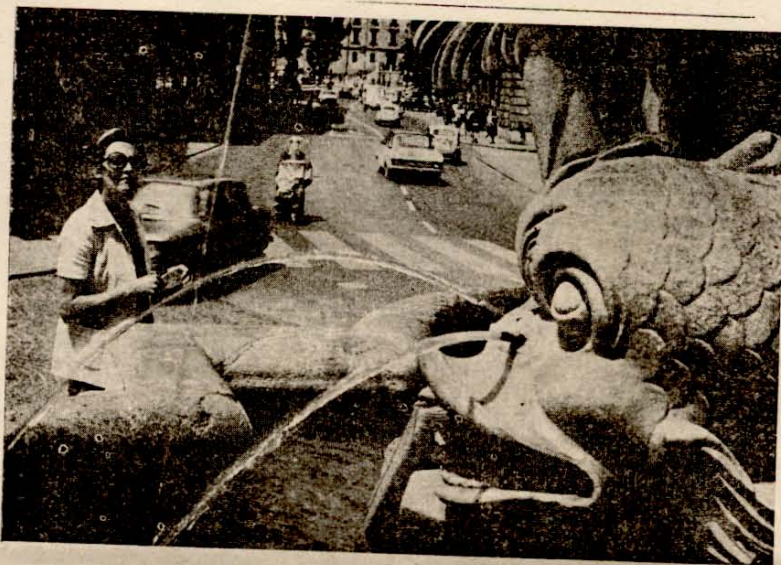
The Austrian throne was first occupied by the Empress Maria Theresa (1740-1780) and then by Joseph II (1780-1790), both of whom were rationalists and innovators in their absolutism, in the spirit of the ideas which were then emerging in France. These ideas echoed in the minds of those who were making their way up into the bourgeois class in Slovenia.

The cultural process which started between the years 1786 and 1819

significance. They wrote grammars, dictionaries, informative books and textbooks. But they cultivated poetry more to combine usefulness with pleasure, and considering the times in which they worked, we may say that they appropriated and unified the ideas which expressed the desires of the third estate, from French rationalism to the slogans of the French revolution.

The circle around Baron Žiga Zoisa (1747-1809), a rich landowner and industrialist, owner of workshops, mines and steel mills, was very influential. He gathered around him a number of the most diligent and devoted men who fought for the Slovene cause: poets, prose writers, dramatists and scholars. At his suggestion, Anton Tomaž Linhart (1756-1795) translated Beaumarchais' "Figaro" (1790) for the native theatre, and it was with his help that the priest, V. Vodnik, published his first collection of poetry. He instructed people in the fields of economics and farming, and in 1789 began publishing the first Slovene newspaper, "Novice", in Ljubljana. At the same time there were others who took up Trubar's Slovene, organized it grammatically, experimented with it in the theatre, in prose and poetry, propagating and developing it. We must not overlook the difference between these men and Trubar's own circle. With his Slovene, Trubar spoke to a class-oriented society, convinced that he could organize it and introduce it into the political arena of contemporary Europe.

The problems of (the Enlightenment and) writers at the end of the sixteenth century and of those at the beginning of the nineteenth century were of a completely different nature. The peasant had shaken off the shackles of traditional feudalism in 1785. The tax policy equally affected the aristocracy, the Church and the lower classes. These measur-

Del Robbovega vodnjaka v Ljubljani

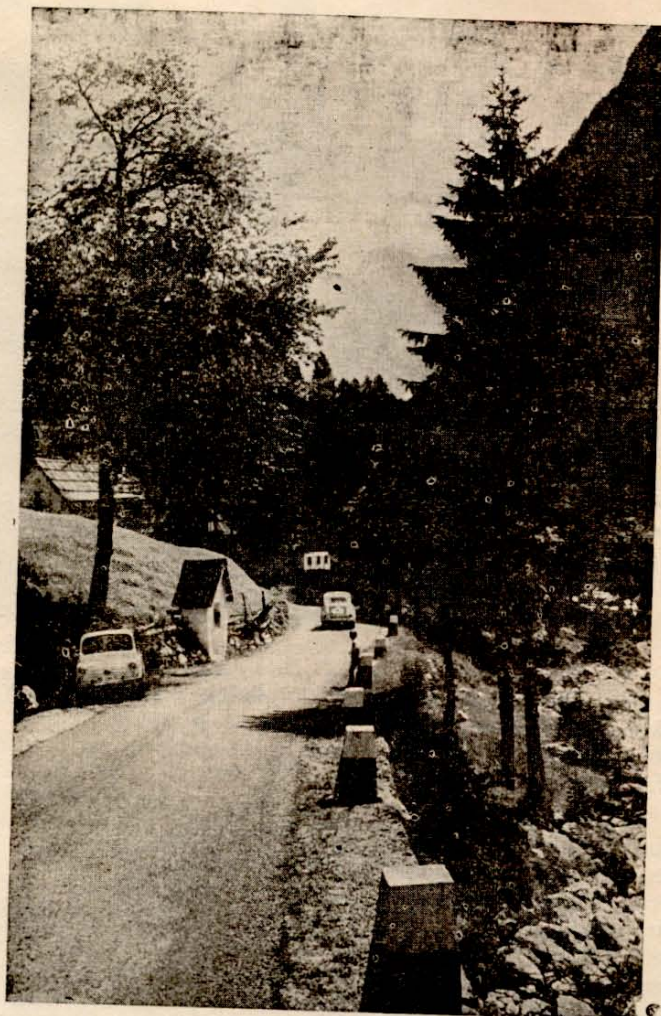
ki obrtniki — kooperanti vse bolj postajali povezani z manufakturo.

Proces te zgodnje industrializacije je bil hiter in uspešen. Med leti 1800 in 1820 se je dežela gospodarsko v temelju spremenila, čeprav brez posebnih, vidnih in demonstrativnih preobratov. Obrati lesne in tekstilne proizvodnje, železarska podjetja, usnjarne, topilnice svinca, rudniki železa so nekako do 1820 že tako prepredili vso deželo, da je lahko veljala za čas ustrežno dobro industrializirano. K temu so — če že ne gospodarsko, pa prav gotovo socialno in politično — prispevale napoleonske vojne, poraz Avstrije v teh vojnah in pa dejstvo, da je bila Slovenija in del Hrvatske leta 1809 pod imenom Ilirske province priključena neposredno k francoskemu imperiju do leta 1814.

Maršal Marmont, ki je bil tedaj šef Ilirskih provinc, je po francoskem sistemu organiziral politično, pravno in prosvetno življenje, ustanovil je v Ljubljani prvi zametek prihodnje univerze, zahteval je šolski pouk v domačem jeziku.

Značilno je, da je bil prav industrialca Žiga Zoisa tisti, ki je združil slovenske bojovnike za jezik in za narod. Čeprav so bili maloštevilni (kljub Marmontovnem odloku, naj bo pouk v šolah slovenski, ni bilo mogoče tega odloka realizirati, zakaj domače inteligence ni bilo) so imeli precej trdno določen program, vedeli so, na koga se je

brought the second great epoch, and the systematic constitution of the Slovene nation as such. The mother tongue again became important, and learned men began to propagate its

Gorska cesta v domovini

treba obračati s svojim delom in čutili so, da imajo trdno in dinamično socialno zaledje. Čutili, da imajo pravico in možnost zahtevati svoje, saj se je dežela, ki so jo predstavljali, naglo uveljavljala in ljudje so potrebovali novega znanja in novih orientacij.

Vodnik, Linhart in drugi so že bili tisto, kar danes imenujemo intelektualci, vendar v specifični in za slovensko poznejše življenje zelo značilni obliki: Kot učitelji, kot buditelji, kot ljudje, ki so vedeli, kako je treba in kaj je prav, so se obračali — laiki in duhovniki — k neukemu, kmečkemu ljudstvu, ki se je začelo gibati. V njem, iz katerega so izhajali, so iskali svojo potrditev in osmislitev svojega dela in svojega položaja in tako se je med intelektualcem in njegovim konsumentom — ljudstvom ustvarilo tisto posebno razmerje, ki je ena temeljnih značilnosti slovenske kulture sploh in mogoče tudi Slovencev kot naroda: Pisatelj, mož, ki je znal, gojil in razvijal slovenski jezik je bil v razmerju do svojega socialnega in nacionalnega zaledja zmeraj nekakšen vodnik, saj je postalo v novejši zgodovini eno stremeti za uveljavljanje slovenske besede in za socialno emancipacijo plebejske večine.

Z dobo romantike se je podobna tega intelektualca zožila, hkrati pa se je tudi v temelju — če že ne spremenila, pa vsaj dopolnila. Proces, ki ga prosvečitelji s konca XVIII. stoletja še niso mogli videti, se je med leti 1820 in 1850 definitivno izrazil in dobil svojo pravo vsebino. V tem procesu se je zgodilo za Slovence nekaj precej definitivnega: Socialna meja med novim meščanskim slojem se je potegnila znova kot nacionalna meja. V Ljubljani je leta 1835 začel v novi tovarni sladkorja delati prvi parni stroj v deželi. Manufakture so dobile svojo dokončno obliko, razširile so se po vsej Sloveniji in se že počasi pripravljale na preskok v prvo industrijsko revolucijo. Tudi pokrajina in njena naselitev sta se v temelju prestrukturirali. Stare fevdalne vasi je bilo konec, ljudje, ki so se zaposlovali v manufakturah, so spremenili agrarno sliko. Manufakturni delavec je bil še napol kmet, se pravi, ob svojem delu v delavnici je dobil tudi kos zemlje, ki ga je obdeloval. Tako se je kmečka posest, ki se je začela razkrajati še v osemdesetih letih XVIII. stoletja razdrobila na majhne parcele, ki so komaj — in to v času stabilnih gospodarskih razmer — preživljale svoje lastnike. Ta proces pa se je z industrijsko revolucijo končal karseda slabo za delavce — kmete, oziroma kmete — delavce. Veliko podjetij je namreč v tem času ustavilo svojo obratovanje, predvsem vrsto rudnikov, večinoma vse železarne, kar pa je ostalo, se je začelo seliti drugam ali se je organiziralo po novih, rentabilnejših postopkih, z večjo akumulacijo delovne sile in potrebo po profitu, kar vse je storilo, da je nekdanji manufakturni pol obrtnik ostal brez dela in obse del na svojem kosu zemlje — znova se je spremenil v kmeta,

vendar takega, ki je bil kaj bližje proletariatu.

Po knjigi "SLOVENIJA" iz založbe Jugoslovanske revije. Knjiga podaja izčrpno sliko Slovenije in ima okrog 200 izredno lepih slik. Cena \$15.00. Naročila: Slovenska izseljenska matica, LJUBLJANA, Cankarja cesta 1/II.

venia was considered quite adequately industrialized for those days. The Napoleonic wars, Austria's defeat, and the fact that Slovenia and a part of Croatia were directly annexed to the French Empire under the name of the Illyrian Province from 1809 until 1814, contributed if not economically then certainly socio-politically to this phenomenon. Marshall Marmont, who was then

perhaps of the Slovenes as a nation.

The writer, a man who knew how to speak, cultivate and develop the Slovene language, was always considered a kind of leader in relation to his social and national background. This was because in modern history the desire for the unification of the Slovene language and social emancipation of the plebeian majority became quite strong. With the

Koroška Slovenca v narodni noši

es gave rise to many processes which evolved swiftly and systematically. The old craft guilds lost their power. Mercantile capital rapidly began undermining the authority and position of the nobility, and once it was established, soon gained control of all industry. The peasantry in Slovenia, which had never had much arable land, since the country was mountainous and wooded, soon found itself in a situation where the small plots could no longer feed their cultivators. Quite early, Slovenes began migrating to engage in seasonal labour to all parts of Austria, from Trieste to Slavonia. Parallel with this trend, a large number of peasant crafts developed, which helped the people to subsist. Most of the capital that was now invested under these changed social and economic conditions was Austro-German, Czech, British and Belgian. Certain types of cooperative manufacture developed, and with time the peasant artisans became more closely involved in primitive manufacture. The process of this early industrialization was rapid and successful. The economy of the country was basically transformed between the years 1800 and 1820. This was brought about without obvious and striking changes. The lumber industries and textile plants, iron work-shops, tanneries, steel mills, iron and coal mines had already spread throughout the country by 1820 to such an extent that Slo-

the ruler of the Italian provinces, organized the political, legal and educational systems according to the French pattern, and laid the foundations for the future University: he also decreed that teaching in schools be conducted in the native language. It is important to note that the first industrialist, Žiga Zois, was the one who united the Slovenes who championed the language and the nation. Though few in number (despite Marmont's decree, teaching in Slovene was not possible because there were no native intellectuals), they knew whom they had to influence in the course of their work. They felt that they had sound and dynamic social backing. They were of the opinion that they had the right and the opportunity to make their own demands, because the country they were representing was rapidly advancing and the people needed new knowledge and orientation. Though Vodnik, Linhart and others were what we today call intellectuals, nevertheless as teachers, patriots and human beings, both laymen and priests, they turned to the illiterate peasant population which had just begun to awaken. They turned back to the people in order to find their own identity, that of their work and that of their position, so that a particular relationship developed between the intellectuals and the people which is one of the basic characteristics of Slovene culture in general, and also

Romantic period, this image of the intellectual became narrower and its basis was supplemented if not changed completely. The process which the members of the Enlightenment movement at the end of the eighteenth century were unable to perceive came to light between 1820 and 1850, and acquired its true form. Something quite specific happened to the Slovenes in this process: the social boundary between the new middle class and the working class once more became a national boundary.

In the sugar factory in Ljubljana in 1835, the first steam engine in the country began operating. Primitive manufacture acquired its final form, spread through Slovenia and slowly prepared to make the transition to the true industrial revolution. The countryside and the settlements also changed fundamentally. The old feudal villages disappeared, and the people who worked in commodity production changed the agrarian scene. The artisan engaged in production was still partially a peasant, for beside his job in the workshop he had a piece of land to cultivate.

Written by PRIMOŽ KOZAK

(More in March edition)

BLINDNESS WITHIN THE SOUL

I am a recluse and I live at the mansion which is situated on the hill of Hillton. Strangely though, I do not miss people, and those who think it peculiar never complain, for I do not see anybody. In my mind, there is no frustration, loneliness of despair, I, unlike so many others, do not waste my thoughts upon those who live outside, anymore. They are fools, destined to continue their lives in a dreary day-to-day pattern.

I will begin at the beginning.... It was in the summer of 52, an eventful year, that I started to change my life forever. Slowly, I became different from those around me, in habits and particularly shape. My nose, steady until now, grew longer, and my lips thicker and redder. My eyes, a green colour, turned black and my hair was made blue.

At first, I'll admit, I did not like this sort of thing at all. But now I'm grateful, for it made me different, something to be taken notice of; even if it was mostly staring with which I had to bear with.

Thus I lived for years, and when

people around me started dying from old age or despair; it became obvious that I was not human. Although I bore the sign of eternal ugliness, I remained young, aging but a year in every hundred.

Generation after generation came and went. Soon I ceased to be shunned or thought of as the plague. I was merely ignored. No one would listen to my attempts to draw those obstinate creatures away from their stupid traditions and conventions. Many suffered before any better laws were made and I could see the suffocation which overwhelmed them through the days of their hum-drum existence. But they would not take advice to learn by their mistakes, to stop the condemnation of those less fortunate or inferior to their beliefs or customs.

It was some time before I finally gave up. I remember the way they used to smile at me, indulgent, kind and rude beyond imagination. I tried to change their ways, and when my prophesising of the future came true they thought me a witch, instead of following the wisdom which

lay in wait of their empty minds.

In 1525, I moved to another town, warning those ignorant fools of the disaster their meddling with nature would bring. They took no heed of me, as usual, but poured scorn all over, casting doom forever upon their souls.

Within my old mansion, I meditate. I think of the ways that I could help these poor misguided people, who, unsuspecting, are following ardently in their ancestors' footsteps, trapping themselves into the hardened core of society.

If it were not for my hatred of the human form, I would try again, for their sakes. Maybe my inexplicable change, of long ago, caused me to see the light before them.

I await their end, and in the small hours of the morning, I realize that corruption and ignorance will take their toll, erasing all former glories, to replace a fresh and untampered start. I hope that then, people will listen, but I fear that in their bungling ways, which seem to re-occur, they won't thus reopening the misfortune which will bring about another end.

Jasna Pukl

TIME.

The once beautiful cliffs shone in the sunlight,

Fresh and clean after a violent storm. Yet the smoothness of long ago had vanished,

Leaving the cold, stony reality, Which faced the world with bitter resolution.

Years of struggling for existence, Were etched in the bleak faces of the rocks,

The monotonous lapping of the water,

Lent the sorrowful air which always prevailed,

The hardness of stone, showed the resistance of these old cliffs to age.

And so, the battle of survival continues,

With the knowledge that the certain victor's to be time.

Jasna Pukl

PLESNIČARJI SE VRAČAJO

Po "hot line" iz Londona smo izvedeli, da bo Ansambel bratov Plesničar le prišel nazaj v Avstralijo in sicer v decembru tega leta. Pripeljali se bodo z ladjo, na kateri bodo s svojo glasbo razveseljevali potnike od Anglije do Avstralije. O njihovem gostovanju v PTUJU, kjer so dobili drugo nagrado, je slovenski list zapisal:

"Bratje Plesničar — Argentinci iz Avstralije — so bili že zaradi sodelovanja na festivalu atrakcija. Njihovo izvajanje je Ptujsko občinstvo pozdravilo s spoznatim aplavzom, po preštevanju glasovnic pa se je izkazalo, da so jim priglasi-ovali tudi drugo nagrado."

Čestitamo! Dobro ste nas zastopali! Pozdravljeni ob vrnitvi v Avstralijo!

INVENTORS ASSISTANCE SCHEME

The Minister for Manufacturing Industry, Mr Kep. Enderby announced a major assistance scheme for Australian inventors.

Mr Enderby said the scheme would provide \$228 000 in the 1974-75 financial year, its first year of operation.

It represented a massive increase from the \$10 000 provided for the encouragement of private inventors in 1973-74.

The scheme would offer grants of up to \$10 000 for individuals for the purpose of assisting inventors with the further development of inventions, whether by the inventor himself or by other bodies carrying out work on his behalf. It would provide a readily accessible means by which individual inventors could obtain assistance.

PORODNI DOPUST

Z novim letom bo stopil v Sloveniji v veljavo zakon, po katerem bodo imele zaposlene matere pravico na 105 dni porodnega dopusta in še na 141 dni plačanega dopusta; če želijo, lahko drugi del uredijo tako, da bodo delale le po 4 ure dnevno do dne, ko otrok dopolni eno leto starosti. Ta dopust se lahko prenese tudi na očete, če je to za družinske razmere primernejše.

P.S.: Kako bi šlo to v Avstralijo, kjer nam je zaenkrat važnejše (in to ženam), če naj nosijo modrčke ali jih naj skurijo. Ne, kako globoko nam je pri srcu rast in resna vzgoja otrok?!

GOSTOVANJE SLOVENSKEGA OKTETA

Od znanega slovenskega kulturnega delavca v Canberri g. Berta PRIBAC smo prejeli pismo, ki ga delno zaradi velikega zanimanja za turnejo OKTETA po Avstraliji objavljam:

"V zadnji številki "Triglava" sem zasedil na prvi strani željo, da bi povabili Slovenci oktet na gostovanje v Avstralijo. Res hvalevredna želja, ki bi jo vsak pameten Slovenec pozdravil.

Pred nekaj tedni sem bil na potovanju po Evropi in tudi v stari domovini, kjer sem se imel čast srečati s člani okteta. Navdušeni so, da bi prišli v Avstralijo, toda ne bi radi prišli v težave med društvi, kakor je baje bilo ob gostovanju Slakov. Tudi ne bi radi spali po privatnih domovih, kajti njihov program in kvaliteta zahtevajo solidno hotelsko oskrbo in hrano ter pošten prevoz.... Zato bi seveda člani okteta radi videli organizacijo svojega gostovanja v rokah kake agencije — Entertainment Promoters.

Vprašali so me, če bi jim preskrbel kake stike v Avstraliji, kar skušam te dni storiti. Bil sem v Melbourne in nameravam priti tudi v Sydney, če bo potreba, čeprav sam nimam ne finančne ne časovne podlage, da bi sprejel na sebe organizacijo gostovanja.

V Melbourne sem se pogovarjal z J.D. agentom, ki bi bil za izvedbo turnee interesiran, če bi dobil kako garancijo od slovenskih društev. Druga agencija — A.M.B.O. bo ponudbo preiskala in bo stopila v direktno zvezo z oktetom. Prav tako sem pisal v Sydney na PETER STUYVESANT TRUST FOR THE DEVELOPMENT OF THE ARTS.

Torej možnosti je mnogo. Mislim, da sem neke slišal, da ste vi ali neki drugi Slovenci skušali organizirati gostovanje v sklopu A.B.C. Tudi dobro!

Oktetu sem pisal in ga poučil o korakih ki sem jih podvzel. Vem pa, da oktet ni nič vedel za vaše

želje, da bi gostoval tukaj.

Iz razgovora, ki sem ga imel s predsednikom Slovenske izseljenke matice g. D. SELIGERJEM sem dobil vtis, da bi Matica pri organizaciji turnee pomagala; vsekakor pa bi moralo biti gostovanje resna trgovinska zadeva vključno s honorarjem za pevce. Vsaj tako sem jaz razumel."

— ☆ —

To so izvlečki iz pisma, ki ga je poslal g. PRIBAC in se mu zanj v imenu vseh, ki bi radi imeli Slovenski oktet na gostovanju v Avstraliji pristožno zahvaljujemo. NA NAS VSEH JE, TAKO NA POSAMEZNIH KOT (in predvsem) SLOVENSkih KLUBIH IN DRUŠTVIH, DA ORGANIZIRAMO GOSTOVANJE SLOVENSKEGA OKTETA. Prosim vse, ki imate dobre predloge in ste pripravljeni pomagati, da nam to čimprej sporočite ali pa g. Pribacu na 20 Gatty Place, SCULLIN, A.C.T. 2614. Smo lahko enkrat samo SLOVENC!

Uredništvo.

SLOVENIANS PLAN A BEAUT!

Amidst the gloom of strikes, inflation and smog, Wollongong's Slovenians have forecast a time of light, life and joy.

To perform this small miracle on Wollongong's somewhat lifeless heart they are calling Old Slovenia back to life and will transplant its vibrant heart hear for 11 hours while staging a grand wedding festival from the old country.

Planners say the festival will be modelled on Slovenian country wedding that brings thousands of tourists to Yugoslavia each year so our population here can be assured they will be seeing world class entertainment.

According to the Slovenian-Australian Club president Mr Groznik, any South Coast couple can be legally married at the festival and presumably these couples will be able

to travel to their Slovenian wedding in the horse-drawn carriages which will be used in the procession to the Town Hall.

In keeping with village custom though, a road block will be set up during the parade to force the groom to pay "ransom" for his bride (originally to reimburse the bride's parents for their loss...).

This quaint idea could do much to test the Australian groom's eagerness to carry his bride off in triumph...

With all the delights of bands, singers, musicians, folk-lore groups and fanfares in store, Wollongong people could add to the color by planning some participation in this festival.

It would be a pity if the Slovenian's efforts were not met with the enthusiasm and activity they deserve from all other community groups.

(Illawarra Mercury)

PATA '75 IN SYDNEY

A record number of delegates are expected to attend the 1975 Pacific Area Travel Association conference in Sydney next March.

The Minister for Tourism and Recreation, Mr Frank Stewart said this in Apia, Western Samoa, where the PATA Board held a two-day meeting in October.

Mr Stewart said some 1,800 delegates from all countries affiliated with PATA would be expected at the Sydney conference.

Most of them would also take part in one of the three workshops, held in Adelaide, Hobart and Townsville.

Mr Stewart said the Apia board meeting had enthusiastically endorsed all the arrangements for the Sydney conference:

"This will be the greatest and most important international travel conference ever held in Australia", he said.

The PATA Board also decided to conduct a survey to find out whether in future the conference and workshops should be held together or at separate times.

POČITNICE

Josip Vandot

*Šola skoraj bo zaprta.
Čez poletje vsak od nas
bo po svoje kolovratil
skoz veseli prosti čas.*

*Marko pojde na planine
gorska jezera iskat,
Minka pojde k botri Špeli
na deželo gostovat.*

*Jurček bo vse dni gobaril,
ribič Janezek ribaril,
leni Franček pa seveda
v postelji bo do obeda.*

*Vsem se dobro bo godilo,
samo s Petrom bo hudo.
Celo leto je lenaril,
si počitnice pokvaril.*

KDO JE GOSPOD

Vi mislite, da veste, kdo je gospod. Trdim, da ne veste, in zato vam bom povedal jaz. Le poslušajte: Gospod je tisti, ki je vedno oblečen v najnovejšem kroju; ki dela gnečo na vsakem sprehajališču; ki se nič ne uči, a vse ve in zna; ki vse kritizira in obgodrnja, sam pa še ni storil toliko koristnega, kolikor je za nohtom črnega; ki se v gledališču smeje ob žalostnih prizorih, ob resnične dovtipu pa gleda druge, ali se bodo zasmeli ali ne; ki ga je sram svojega očeta in matere, ker nista zadosti po modi; ki zapravlja težko prisluženo očetovo imetje, sam pa ne gane z mezincem, da bi zaslužil vsaj ena paro; ki na pločniku odrine staro ženico v blato, da gre on, gospod, po lepem; ki je tako brezsrčen, da si da od matere snažiti čevlje; ki ga je sram nesti zavojček na pošto; da, ki ga je celo sram nositi knjige v šolo in si liste iztrga ter jih pomaši v žepih, da ni omadeževana njegova gosposčina. Ali sedaj veste, kakšno prečudno bitje je "gospod"? Vsi drugi ljudje smo delavci; delavec je tisti, ki vihti kramp in rovnico, delavec, ki si s tinto prste maže; delavec, ki cepi v gozdu, delavec, ki vam vceplja modrost v glavo, delavec, ki orje njivo.

Poznal sem takega gospoda, kakor sem vam ga opisal. Že kot frkolin je hodil v šolo ves gizdav s palčico v roki. Ko je dorastel v gospoda, si je vtaknil iz knjig iztrgane liste po žepih. Ko je prišla matura, ni bilo ne listov ne znanja. Šel je in si kupil čisto nove knjige. V parku je sedel, prebral list — ga iz knjige iztrgal, ga vrgel in predal vetru. Vse, do zadnjega. Prišel je znanec in ga ogovoril: "Priatelj, kaj delaš?" "Za maturo se pripravljam." "Tako pač ne pojdi!" Gospod odgovori: "Če jo vsak osel naredi, jo bom naredil tudi jaz!"

Pa je ni, dasi je trikrat poskusil. Zato pa rečem zdaj: "Bodimo delavci in ne gospodje!"

Franz S. Finžgar

AVSTRALCI V SLOVENIJI

Večja skupina avstralskih turistov se je mudila v Sloveniji. V Portorožu so ostali nekaj dni in si med tem ogledali konjerejo v Lipici. Bili so tudi v Postojni, kjer so si ogledali znamenito jamo. Turistično skupino Avstralcev so sestavljali industrialisti, ki so obiskali nekatere evropske države.

(Poslal K.S.)

KEKEC V BOJU Z ORLOM

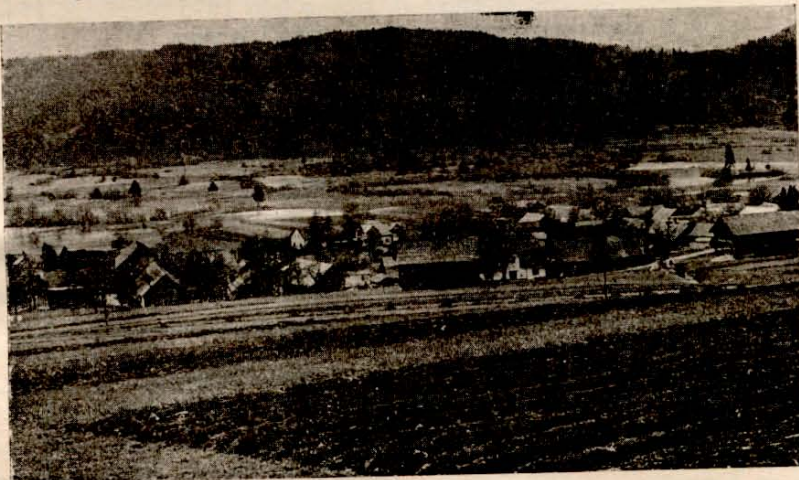
Pisatelj Josip Vandot, rojen 1884 v Kranjski gori, umrl 1944 pri bombardiranju Kute v Bosni, kamor je bil izgnan, nam v povesti Kecec nad samotnim breznom prikazuje navihanega, a pogumnega fantiča Kekca, ki se na poti skozi Malo Pišnico spoprime z orlom, reši iz rok hudobnega Bedanca možička Kosobrina, sam pa postane zaradi svoje norčavosti Bedančev ujetnik. Končno pa mu le uspehe, da se reši in srečno vrne k staršem v dolino.

Ozka steza je zavila na desno med grbavim rušjem: Od vsepovsod je zadehtelo s prijetnim vonjem; zakaj vse skale, ki so ležale razmetane med nizkim grmovjem, so bile pokrite z rdečim ravšajem. In ravšje je dehtelo in njegov vonj je raznašal vsekrog lahen vetrce, ki je vel sem doli z zamrlzlih snežišč. Sonce se je smežalo s čistega, modrega neba in tiha radost se je razprostirala po vsem širnem zagorskem svetu... Kecec je žvižgal vedno glasneje in je vriskal in prepeval. Steza je držala spet navzdol in Kecec je videl pod sabo samo zeleni gozd, ki se je širil, daleč v

gal in stopal čvrsto naprej in se je čudil, da je pot tako lahka in zložna.

Toda kmalu je bilo konec lahke poti. Onkraj borovega gozda je prišel med gladke skale, ki so se vzpenjale od samega proda pa do nebotične višine na obeh straneh ozke soteske. A Kecec se ni ustrašil. Kar lepo je plezal naprej med skalami in je skakal prek jarkov, ki so rezali na več mestih skalovje. O, Kecec je bil vajen takih potov pa se še zmenil ni za nevarnosti, ki so prežale nanj vsepovsod po strmih skalah. Kecec se je samo namuznil in nasmejaj, ko je zagledal nevarnost pred sabo ali pod sabo. Splazil se je urno prek težavnega mesta, kakor bi trenil. — "Hehe!" je dejal tedaj Kecec. "Da me ulovi zdaj škrt, pa me lahko spremeni v divjo kozo. Nič se ne bojim, pa če me tudi začara v divjo kozo. Saj znam plezati."

Kecec se je hotel še nekaj hvalisati. A tedaj je nenadoma začul nad sabo hripav glas, ki se je razlegnil neprijetno po ozki soteski. Kecec se začudil in se je ozrl okrog sebe. A nikjer ni videl stvari. Tisti

Zagradec pri Grosuplju

nedoglednost. Od nekod je prihajalo neko čudno, zamolklo šumenje in Kekcu se je zdelo, da vrši mogoče tam doli nad gozdom silen veter in pripogiblje težke vrhove orjaških smrek. Toda motil se je. Nenadoma je obstal tam gori na višini in se je ozrl podse. Rušje se je bilo razmaknilo in pod Kekcem je zazijal globok prepad. Navpična skala se je dvigala visoko, visoko iz prepada in vrh te skale je stal zdaj Kecec. Videti ni mogel dna prepada; samo razpenjeno vodo je videl, ki je bruhala tam iz srede skale in je padala bobneč in hrumeč v globoki prepad. Od tam pa je drvela srdito po ozki soteski med divjimi skalami, ki so jo ovirale na obeh straneh. A voda se je zajedla v skale in je hrumela dalje — prek skal, prek voda, prek zelenih tolmunov.

Steza je krenila onkraj jarka na levo pod visokimi borovci in je držala tik soteske kejra je bobnel razdivjani gorski potok. Hladno je bilo v tej soteski, zakaj sonce ni moglo sijati semkaj, ker so zapirali pot v sotesko visoki grebeni razdrhtih skalnih gor. Žive stvari ni srečal Kecec nikjer. Samo enkrat je zagledal plašnega gorskega zajca, ki je drvel prek steze; in samo enkrat je vzplahutal nad njim velik, krasen ruševac in je izginil v visokih vrhovih temnih borovcev. Kecec je žviž-

hripavi glas je zavreščal še enkrat, še dvakrat, še trikrat. Tedaj pa je Kecec pogledal v višavo in nekaj mrzlega ga je streslo po vsem životu. Nad sabo je zagledal veliko, črno ptico, ki je krožila nad sotesko in se spuščala navzdol in je pri vsakem krogu presunljivo kriknila.

"Ovbe!" je izpregovoril Kecec, ko je zagledal tisto veliko črno ptico. "To je orel in kroži ravno nad mano. Kremplje ima hujše nego mačka. Pa kako bi napravil, da bi zbežal orlu? Kako bi napravil?"

Kecec je obsedel sa skali. Stisnil se je v dve gubi pa je gledal orla, ki se je spuščal vedno nižje. Že je slišal šumenje širokih kril in že mislil, da šine zdaj zdaj orel bliskoma do njega in ga pograbi z ostrimi kremplji. A Kecec se je tedaj kar zasmel. Naglo se je ozrl okrog sebe in je skočil prek skale in se potuhnil. Sedel je v ozkem žlebu in je držal okovano palico v rokah. Kakor mačka je gledal orla, ki je bil že nizko in je plahutal z velikanskimi perutnicami. Kecec pa je stiskal usta in roka, ki je držalo palico, se mu je tresla komaj vidno... Kar nenadoma je šinil orel do skale in je zavreščal, da se je Kecec kar stresel. Prhuta-joč je obstal nad Kekcem in poizkušal, kako bi ga najlaže pograbil. "Ha, kaj si prišel, razbojnik?" je

na Triglavu

DRUŠTVA

"Ne, kar velevala mu stan, kar **more** — to mož je storiti dolžan!"

Če bi bil Gregorčič še živ, bi gotovo, primerno resničnosti in današnjim časom v besedi "mož" zajel tudi vse žene in dekleta, ki so prav tako, ali pa morda še bolj kot možje, pomagale pri 20 letnem delu za skupnost. Kakor koli že je bilo vsem iskrene čestitke!

zasopel Kecec in je nameril palico naravnost v orla. "He, rad bi pojedel Kekca za večerjo-o, seveda, seveda... Če bi bil Kecec bicek — seveda... Čakaj, zagodem ti tako, da se boš spominjal Kekca, dokler boš živ... Čakaj, ti nemarnež! O, le počakaj, ti hudobec krivokljuni!"

Orel je plahutal, da se je delal veter okrog njega. A ni mogel naravnost do dečka, ki je sedel med dvema skalama in se mu je zaradi tega smejal. A Kecec je že iztegnil roko in je dregnil orla z okovano in ostro palico v trdno perut. Orel je strahovito zavreščal in je hotel s kljunom zgrabiti palico, a Kecec jo je potegnil naglo nazaj. In še preden je orel dvakrat trenil s perutmi, ga je zadela ostra palica drugič. Zadela ga je v prsi, da se je perje kar usulo na skalovje. Orel je kričnil od bolečine in je zaplahutal v stran. Trikrat je vzfrfotal tam, potem pa se je naglo dvignil in je plaval višje, vedno višje v jasno nebo.

Kecec se je splazil izza skale. Gledal je za bežečim orlom in se smejal, da se je kar tolkel po kolienih. "Ha, ali sem te?" je vpil za orlom. "O, zmikasil sem te, kakor te še ni nihče! Bolelo te bo najmanj osem dni in boš vreščal, da bodo divje koze kar skakale po skalovju. Pa se boš spominjal Kekca in boš vedel, kdaj si ga napadel kot razbojnik... Hehe, mislil si, da se bom potuhnil od samega strahu kot miška. Da boš samo piknil in odprl kljun, pa me požreš za večerjo. Zmotil si se, orliček, pošteno si se zmotil... Kecec je mikastil že koga drugega, pa bi se ne upal tebe zmikastiti? Hej, orliček! Zapomni si si boš Kekca in se mu boš umaknil za devete gore... Glejte, glejte! Pa še lepa peresa mi je pustil tu za spomin. Kar najlepše pero pobere in si ga zatakne v klo- buk. Petelinje pero pa vržem v stran. Čemu mi bo petelinje pero? Vsak paglavac na vasi ga že nosi. A orlovo pero — hm, kdo ga zmore, kdo? Samo Kecec ga zmore, ki je pošteno premikastil orla in ga

BLINDNESS WIT

I am a recluse and I live at the mansion which is situated on the hill of Hilton. Strangely though, I do not miss people, and those who think it peculiar never complain, for I do not see anybody. In my mind, there is no frustration, loneliness of despair, I, unlike so many others, do not waste my thoughts upon those who live outside, anymore. They are fools, destined to continue their lives in a dreary day-to-day pattern.

I will begin at the beginning.... It was in the summer of 52, an eventful year, that I started to change my life forever. Slowly, I became different from those around me, in habits and particularly shape. My nose, steady until now, grew longer, and my lips thicker and redder. My eyes, a green colour, turned black and my hair was made blue.

At first, I'll admit, I did not like this sort of thing at all. But now I'm grateful, for it made me different, something to be taken notice of; even if it was mostly staring with which I had to bear with.

Thus I lived for years, and when

NOVOLETNO VOŠČILO

PREDSEDNIKA S.I.M.

Iragi rojaki, spoštovani prijatelji,

še nekaj dni nas loči od trenutka, ko si bomo veselo nazdravili, krepko stisnili roke in si zaželeli vse dobro v novem letu 1975.

zunanja časovna prelomnica nam vedno ponuja tudi priložnost za pregled nazaj, da skušamo ovrednotiti naše uspehe, ki smo jih dosegli v preteklem letu, obenem pa so vse naše misli usmerjene v leto, katerega vstopamo. V teh prazničnih dneh je seveda veliko lažje zreti prihodnost, saj je vse tako povezano z besedico "sreča", z radostjo, s veseljem in razpoloženjem.

Nas v domovini bo imelo letošnje praznovanje še posebno obeležje: obdajata nas radost in ponos, da vstopamo v leto, ki obeležuje tridesetletnico svobode, samostojnosti in ustvarjalnih uspehov na vseh področjih našega življenja. Ta resnica nas hrabri in napaja z novimi močmi. Ob tej obletnici se še bolj zavedamo spoznanja sodobnega človeštva, da je mogoče ustvarjalno živeti le v miru in medsebojnem sodelovanju. Trdno verujemo, da bo človek našega časa znal ne le odkrivati skrivnosti vesolja, temveč da bo videl tudi soseda, ki pogosto životari v bedi, orlovan osnovnih človeških pravic in svoboščin.

Am, rojakom v Avstraliji, ne bo težko ocenjevati vašega dela v preteklem letu, saj je vaše društveno delovanje rodilo bogate sadove. Za to vaše delo bi vam rad izrazil zahvalo v imenu slovenske izseljenske matice, ki prek nje vse vaše domovine Slovenije in Jugoslavije. Želim vam, da bi bilo vaše delo v letu, ki prihaja, prav tako polno in bogato. Osebnostno pa želim vsem rojakom veliko zdravja, osebne sreče in zadovoljstva v letu 1975.

Drago Seliger,
Ljubljana, 8. novembra 1974.

GOSTOVANJE S

nebo spustilo globoko na hribe in pričelo je tiho rosi.

Rumene luže so se nabirale na poti, zrak je bil poln vlage in plesnobe, na srca je legla utrujenost, molčali smo. Ne vem, kako dolgo smo romali; hiše že zdavnanj ni bilo več nobene in ko sem se ozrl po samotni, sem strahoma spoznal, da smo bili zašli v nepoznane kraje.

Pred nami na obzorju se je belila Ljubljana in nad Ljubljano je sijalo sonce. Kakor visoko vzpet iznad močvirja je bil tam svet. Strmeli smo zamaknjeni v luč, ki ni bila naša. Bose noge so se nam vdiral v blato, tresli smo se od mraza, težko smo nosili polne malhe; ali v srcu je bila misel:

"V Ljubljano, naravnost v to luč, za zmeraj!"

Ivan Cankar

UREDNIŠTVO "TRIGLAVA"

se zahvaljuje vsem sodelavcem in bralcem, kakor tudi Slovenski izseljenski matici za pomoč in sodelovanje in želi vsem obilo plodnega dela v prihodnjem letu!

Vesele božične praznike in srečno leto 1975 želimo vsem rojakom, predvsem tistim, ki se bodo ob prazničnih dneh počutili osamljene!

Triglav Community Centre.

ZAHVALA

Vse pokrajinske slike Slovenije, ki so objavljene v tej številki "TRIGLAVA" smo dobili od Slovenske izseljenske matice in sicer od uredništva mesečnika "RODNA GRUDA" in uredništva "SLOVENSKEGA KOLENDARJA".

Posnetki iz življenja našega kluba v Sydneyu pa so delo g. PETRA KROPE-ja.

Hvala vsem!

Uredništvo.

Vesele božične praznike in srečno leto 1975 želi vsem svojim strankam slovenska trgovina

HOLROYD FURNISHING CO.

403 GUILDFORD RD., GUILDFORD, 2161.

Tel.: 632-9951 — 632-9608

Na razpolago številna in praktična darila!
Lastnika Justa in Albin Poršek.

Vsem sorodnikom, prijateljem, članom Triglava, znancem in rojakom, kjerkoli pač živite, želiva notranji mir, srečo in zdravje za božične praznike in vse leto 1975.

Amalija in George Elšnik,
Badgers Creek

Vesele božične praznike in sreče polno leto 1975 želi vsem sorodnikom, prijateljem in številnim znancem v domovini ter širni Avstraliji

družina F. Bresnik, Queanbeyan.

Poseben pozdrav Slakom in Minores!

Vesele božične praznike in srečno novo leto 1975 ter veliko uspeha v nadaljnjem življenju želi svojim bratom in njihovim družinam v Sydneyu ter istočasno vošči praznike vsem prijateljem in članom Triglava

Karlo SAMSA z družino.

DOPISUJTE V TRIGLAV

Vsaka družinska novica, še tako neznatna, je del našega življenja v Avstraliji in je kot taka zanimiva za naš list, posebno še, če ji je priložena fotografija!

Članki za naslednjo številko "Triglava" morajo biti v uredništvu najpozneje 3. marca 1975. PROSIMO, DA TO UPOŠTEVATE!

Če vam je list všeč ali ne, nam sporočite! Zanima nas VAŠE mnenje.

"Triglav" je slovenski list, ki ga pošiljamo širom Avstralije. Če bo našel dovolj naročnikov, ga bomo pričeli izdajati mesečno; torej je na vas, da ga naročate in nam pošljete naslove rojakov, za katere mislite, da bi se zanj zanimali. Ne bodite mrtvaki. Na delo vsi, ki ste zavedni Slovenci! Najboljši list v najboljši družini — je naše geslo za leto 1975!!!

Širjenje slovenskega lista ni le naloga društev — je tudi del tvojega narodnostnega davka!

"Triglav" — Newspaper
P.O. Box 40. Summer Hill, N.S.W. 2130.

VSE ČLANE IN PRIJATELJE VABIMO NA NAŠE SKUPNO SILVESTROVANJE. TAM SI BOMO SEGLI V ROKE IN SI ŽELELI: SREČNO NOVO LETO!

Board of Directors
Triglav Club Limited.

Vsem delničarjem in prijateljem Triglav Pty. Limited želimo vesele praznike in srečno novo leto!

Board of Directors

Prisrčne pozdrave vsem, ki se ne trudite le za se! Naj vam bodo božični prazniki prijetni in novo leto naklonjeno in naj TRIGLAV raste in se razvija iz vaše ljubezni do domovine.

J. Čuješ in družina

Božični mir in novoletna sreča naj vas popeljeta v lepše dni novega leta. Praznična voščila sorodnikom in prijateljem od

družine V. Friščič,
Wentworthville South

Vsem domačim, prijateljem in članom Triglava iskrene praznične pozdrave in želje za srečno novo leto 1975.

Stane Petkovšek,
Croydon Park

Vsem sorodnikom, prijateljem in rojakom v Avstraliji, doma in po svetu želiva vso srečo v prihodnjem letu
Marija in Franc RATKO,
Fairfield

Vesele božične praznike in srečno novo leto želita vsem sorodnikom, prijateljem in znancem

Nežika in Vili Tašner,
z družino

Na obisku domovine se bomo spominjali vseh vas v upanju in želji, da boste preživeli vesel Božič in stopili srečni v leto 1975.

Vilma in Franc Kavčič
z družino

Ko se vrnemo, si sežemo v roke za novoletni pozdrav, ki vam ga bomo poslali z obiska prelepe domovine Slovenije. Vsem vse najboljše!

Zvonko Groznik
z družino

V želji, da se vam izpolnijo vaše praznične in novoletne sanje, želimo vsem sorodnikom in prijateljem vesele božične praznike in srečno leto 1975.

družina E. Kukovec,
Mt. Pritchard

Vsem, ki vas poznamo in cenimo: želimo zdravje in srečo za praznike, predvsem pa za leto, v katerega bomo kmalu stopili.

družina J. Berginc,
Bass Hill

MED SODI NA VIPAVSKEM

V teh dneh, ko so Martinove gosi že pospravljene, je v vinorodnih predelih naše dežele bržkone povsod tako kot pri Jožetu Kodretu — Pepetu iz Goče v Zgornji Vipavski dolini. Pogosteje kot kdajkoli v letu odhaja v klet in postaja med sodi. Poslušaj kako šumi, potlej preizkuša, pa ugiha:

"Manj ga je kot lani, a zato bo boljši..."

Vas Goče v Zgornji Vipavski dolini je bojda najstarejša vas na Vipavskem. Že če bi sodili po starosti tamkajšnjih vinskih klet, saj se nekatere ponašajo celo z letnicami iz 14. stoletja, ima vas zavidljivo starost. Ob teh pa je 200 let stara ter s kamni v zemljo vzdana klet Jožeta Kodreta, s črnimi, bržčas od let in vlage zlizanimi kamni na obokih, prava sajstnica.

Od tistikrat, ko se je veteran Jože Kodre-Pepe po vojni vihri in po njej, leta 1952 ustavil v domačem kraju, so korenine njegovega rodu spet krepkeje odgnale. Z vso vnemo se je lotil vinogradništva in se po stopinjah svojega očeta pridružil veliki družini, to je tisoč tristoletni vinogradnikom, v zadrugo.

— Že moj oče je bil član prve vinarske zadruge na Slovenskem, ki je bila pred 80 leti, torej 1894 ustanovljena v Vipavi, pripoveduje zbrani družbi kdove kolikšne že in povzema:

— Osnovali so jo vipavski kmetje iz stiske, a skozi skupno vinsko klet so reševali tudi narodnostne probleme, zlasti v letih 1919 do 1921 in ponovno v letu 1934.

Vinogradništvo je bilo, predvsem pa je zdaj v novejšem času, ko so kmetje združeni z družbeno kletjo s kooperacijo, na Vipavskem glavna kmetijska panoga.

Jože Kodre ima dobro urejeno kmetijo. Sodeč po blizu ducata sodov, polnih žlahtnih sort vina, tudi ni neznan vinogradnik, še zlasti ne, ker pomenijo tisti sodi v kleti le polovičen pridelek. Drugo polovico je oddal zadružni kleti v Vipavo. Čemu sodeluje v kooperaciji samo s polovico pridelka?

— Polovico obdržim za prijatelje znanee, ki hočejo imeti moje vino, drugače pa bi vsega oddal v klet.

Mar tako dobro plačajo?

— Plačajo, kolikor zmorejo. Veste, mi oddajamo grozdje, ne da bi vedeli, koliko bomo ob končnem obračunu zanj iztržili. Toda v eno smo prepričani: opeharjeni ne bomo.

Čeprav cenijo, da je bil letošnji pridelek za 30 do 40 odstotkov majši od lanskega, se pri tem kislo tolažijo, da bo zategadelj slajši. Takole od 1,5 do 2 odstotka bo večja sladkorna stopnja kot lani.

Cenijo, da popijemo Slovenci med 5500 do 6000 vagoni vina letno, to je skupno s približno 3300 vagoni tržnih viškov in domačo porabo. Torej Slovenci vinca ne prodamo, saj ga približno 1/3 od skupne potrebe kupujemo iz drugih republik. Ob tem bi se vsiljeval zaključek, da ga Slovenci še zmeraj radi in krepko cukamo. Pa vendarle ni tako.

60 do 70 odstotkov naših vin prodamo trgovini in le 30 odstotkov gostinstvu, kar pomeni, da se je potrošnja iz gostiln preselila domov. Zdaj kupuje vino žena, ne pa da bi znosil mož plačo v gostilno.

In na takih ugotovitvah gradimo naše načrte za obnavljanje vinogradov, ker menimo, da pomeni **vino pri kosilu hrano, na tešče pa pijančevanje**. Zato smo prepričani, da obnavljanje vinogradov ne pomeni večanje alkoholizma.

Mladina raja na Triglavu

20 LETNICA DRUŠTVA

SLOVENSTVO DRUŠTVO MELBOURNE PROSLAVLJA 20 LETNICO OBSTOJA.

Ob tej priliki bodo imeli velike društvene shode in proslave na svojem hribu v ELTHAM-u in to v soboto 7. in v nedeljo 8. decembra. Pričakujejo številni obisk rojakov in zastopnikov slovenskih organizacij širom Avstralije.

Na programu imajo poleg proslave same še prihod "Miklavža" in obdarovanje otrok, rajanja vseh vrst, ples, tekmovanje v balinanju, otroške igre, kulturne nastope in mnogo drugega.

Številnim čestitkam ob 20. letnici se poleg ostalih pridružuje tudi uredništvo "TRIGLAVA". Čestitke k vaši vstrajnosti in požrtvovalnosti. Pogled na množico srečnih rojakov ob vaši proslavi pa naj vam bosta v plačilo in notranje zadovoljstvo, ker ste sledili "Slavčkovemu klicu":

"Ne, kar velevala mu stan, kar **more** — to mož je storiti dolžan!"

Če bi bil Gregorčič še živ, bi gotovo, primerno resničnosti in današnjim časom v besedi "mož" zajel tudi vse žene in dekleta, ki so prav tako, ali pa morda še bolj kot možje, pomagale pri 20 letnem delu za skupnost. Kakor koli že je bilo vsem iskrene čestitke!

Uredništvo.

P.S.: V "Vestniku" smo opazili novico, da je predsednik VELIKE POROTE, ki raziskuje zloglasni "WATERGATE" v U.S.A. Slovenec, rojen v Murski Soboti g. VLADIMIR PREGELJ, ki je pred 29. leti zapustil svojo domovino Slovenijo in odšel v Ameriko. Maturiral je leta 1945 na klasični gimnaziji v Ljubljani, v Ameriko pa je odšel leta 1949.

CVETJE V JESENI

Od prijatelja sem zvedel, da ste 26. oktobra na Triglavu predvajali slovenski film CVETJE V JESENI, ki je bil baje zelo lep in da ste tam imeli še druge filmske večere na katerih ste kazali filme iz domovine.

Mi nismo člani vašega kluba, vendar bi si tudi radi ogledali slovenski film. Verjetno je med nami še več takih Slovencev. Film bi bilo vsekakor dobro ponoviti; morda izven TRIGLAVA in bliže mestu, da bi lahko vsi prišli. Tudi reklamo je treba narediti boljše (preko pošte, drugih slovenskih društev in slovenske cerkve). Ob božičnih praznikih bomo imeli veliko časa, ker bodo tovarne zaprte in otroci doma. Morda bi ga lahko pokazali kar 27. ali 28. decembra, da ne bo treba čakati na drugo leto. Za en večer boste že dobili kako manjšo dvorano. Gledalci bomo radi prispevali h kritju stroškov.

Vsi vam bomo hvaležni za prijetno "novoletno darilo".

P. Brezovar, Sydney

FILM "CVETJE V JESENI" BOSTE LAHKO VIDELI:

SYDNEY: Pri Triglavu in pri Slovenskem društvu.

ADELAIDE: Pri Slovenskem klubu Adelaide.

MELBOURNE: Pri Slovenskem klubu Jadran.

CANBERRA: Na privatnem predvajanju.

NEWCASTLE: Na privatnem predvajanju.

Čas predstav Vam bodo sporočili posamezni klubi oziroma prireditelji. Izvedeli smo, da bo podjetni klub JADRAN v Melbourne kmalu dobil nov slovenski film "TISTEGA LEPEGA DNE", ki ga bo po svoji uporabi posodil tudi drugim slovenskim organizacijam.

MLADINSKI ORKESTER

Mladinski orkester, ki ga spretno s prijatelji vodi "Avstralski Slak" MARTIN KONDA je tudi sodeloval pri snemanju pozdravov domovini. Fantje igrajo iz dneva v dan lepše in boljše in jih ljudje na Triglavskih popoldnevih z veseljem poslušajo.

NAROČILNICA

To "TRIGLAV — NEWS"

Box 40. P.O. Summer Hill, N.S.W., 2130.

Ime in priimek

ulica

kraj

Code

Želim postati naročnik lista. Prilagam naročnino \$1.20 (in \$ za tiskovni sklad). (Po plačilu naročnine boste prejeli 4 številke)

Datum

Podpis

SLOVENCI — PRVAKI

"Vestnik" — Melbourne: Po samo štirih letih obstoja so naši fantje postali prvaki ("KEW — SLOVENE") Nedeljske lige — vzhodne skupine viktorskega nogometnega združenja. Na to so lahko ponosni vsi, ki so vsa ta štiri leta tako vstrajno in neomahljivo delovali..."

"TRIGLAV" izhaja četrtletno in je namenjen Slovincem v Avstraliji.

Izdaja ga Triglav P/L — Odgovorni

urednik Jože Čuješ. Naslov:

Box 40., P.O. SUMMER HILL, N.S.W., 2130.

Printed by Mintis Printers P/L, Burwood Rd., Belmore, N.S.W.

FLY QANTAS — 3 WEEKS CONCESSION FARES TO EUROPE AS FROM DECEMBER 1974

— AFTER APRIL DIRECT TO BEOGRAD —

ŽIVLJENJE PRI PLANICI

PRVA "KMEČKA OH CET" V AVSTRALIJI

Podjetni Slovenski klub Planica pripravlja pod vodstvom neumornega predsednika Zvoneta GROZNIKA in iznajdljivega podpredsednika Andreja OBLEŠČAKA ter ostalih požrtvovalnih odbornikov, veliko preseženje ne le rojakom, temveč vsem Avstralcem.

Vsi vemo, kako velik praznik je vsakoletna "OH CET" v Ljubljani — velika manifestacija slovenstva, ki jo namerava PLANICA vsaj delno "pre-vesti" v Wollongong.

Predsednik Planice piše o OH CETI sledeče:

"Ravno tak, morda še večji, če ne pa vsaj bolj pomemben slovenski praznik pričakujemo na ta dan v Wollongongu. Pripravljalni odbor je že izdelal dokončni program, kar ni bilo malenkostno delo, ker smo morali običaje kmečke ohceti prilagoditi razmeram pri nas. Največje težave so bile pri kočijah in konjih; pa smo tudi to našli. Seveda je še polno podrobnosti, ki jih bo treba natančno določiti (fantovščina, deklščina in druge), a se ne bojimo bodočnosti — med sabo imamo Dušico in Ivana DEBELJAK, ki sta bila sama poročena na KMEČKI OH CETI v LJUBLJANI.

Planica se obrača na vse slovenske rojake, predvsem pa na vse številne slovenske organizacije širom Avstra-

lije, da nam pri izvedbi ohceti pomagajo in pri njej tudi sodelujejo s prijavo svojega poročnega para ali parov. Število parov na tej ohceti bo neomejeno. Več ko nas bo, lepše in bolj veselo bo.

NAREDIMO TA DAN RES SLOVENSKI NARODNI PRAZNIK V AVSTRALIJI. ZBERIMO SE V DUHU LJUBEZNI DO DOMOVINE IN PONOSA, DA SMO SLOVENCII!"

Iz programa, ki ga je PLANICA izdelala, je razvidno, da bo OH CET res nekaj posebnega. Ohcet bo imela dva dela: sprevod po mestu in "šranganje" ter poročni obred.

V sprevodu bodo: godba na pihala, avstralske in slovenske zastave ter zastave norodnov ki bodo imeli pri ohceti svoje poročne pare, grb Planice, konjenik s praporom ohceti, rdeča srca z imeni poročnih parov, kočije z ženini in starešino, kočije z nevstami in teto, spremstvo štirih konjenikov, folklorne skupine, slovenska skupnost v narodnih nošah, skupine drugih narodnosti in ostali gostje.

Poročna slovesnost (obred) bo v Town Hall-u in ji bo sledila slavnostna pojedina s plesom do 1h jutraj.

Predsednik Planice pripravlja svojo "četo" na pohod po Wollongongu

PONOVNO SMO USPELI

PLANICA je ponovno uspela. Kot v zadnjih letih, tako so se tudi letos člani našega kluba pokazali kot pravi in zavedni Slovenci. Ko smo jih gledali pri povorki po mestu se nam je zdelo, kot da smo nekje na Gorenjskem, toliko je bilo narodnih noš. Si morete zamisliti — kar 41 in to v Wollongongu! Vse mesto je dišalo po slovenskem, tudi nagelni, ki so jih dekleta in žene nosile v cekarjih in fantje za klobuki. Po mestu pa se je med povorko razlegal glas slovenske harmonike, ki jo je požrtvovalno in spretno igral član našega odbora g. Slavko VAUPOTIČ. Pa tudi vriskanja ni manjkalo. Za to so poskrbeli možje in naši mladi potrkoni, kot jim pravi Mauser. Povorka, ki se je vila po glavnih cestah Wollongonga je bila ena najlepših, kar jih pomnijo meščani. Posebnost so bili res naši, posebno še, ker smo imeli pri njih je preko Matice v Ljubljani do-

no še Marti Oblesčak in Mariji Košorok.

Tudi drugače smo dobro uspeli. Naša "kraška kuhinja" iz 18. stoletja je dobila najvišje priznanje kot najbolj originalna zamisel in drugo nagrado kot razstavni objekt. Lahko si mislite, da smo bili zadovoljni.

Vsem, ki ste k uspehu Planice in po njej pomagali k uspehu slovenstva in slovenske misli, prisrčna hvala!

Z. Groznik,

Za Odbor Planice

Zopet prvi

SLOVENSKI KLUB PLANICA (Wollongong) je bil povabljen, da na televiziji pokaže nekaj iz slovenske kulture — pesmi, narodne noše, plese itd. Program bo verjetno v drugi polovici januarja in bo v BARVAH!

Kdo bo še upal trditi, da je za uspeh najvažnejše ŠTEVILO članstva. Če bi to držalo, bi Slovenci že pred stoletji izginili, tako pa še nismo, četu bi bilo to marsikateremu prav!

PRVI ČASTNI ČLAN

Za nesebično požrtvovalnost in pomoč našemu klubu je odbor Planice imenoval gospa MARIJO KOŠOROK iz Sydneya za prvo ČASTNO ČLANICO PLANICE.

Prva častna članica je med nami dobra znanka in nam je v zadnjih treh letih veliko pripomogla k zavidljivim uspehom. Posodila in sešila nam je preko 40 narodnih noš, za vse tri letne razstave nam je dala na razpolago svoje kolovrate in druge dragocenosti, ki so nam pripomogle k lepi oceni, pekla nam je torte, potice, lectova srca in drugo, kar je prav tako pripomoglo k našemu uspehu na razstavah in tekmovanjih.

Planica je ponosna, da je mogla za svojega prvega častnega člana imenovati rojakinjo, ki si je priznanje zaslužila s trdnim in požrtvovalnim delom za slovensko skupnost v Avstraliji ne pa s pozicijo ali denarjem.

Zvone Groznik, predsednik

Prijavni kupon za PRVO SLOVENSKO KMEČKO OH CET v Avstraliji, ki bo v soboto 5. aprila 1975 v Wollongongu.

PRIIMEK in IME

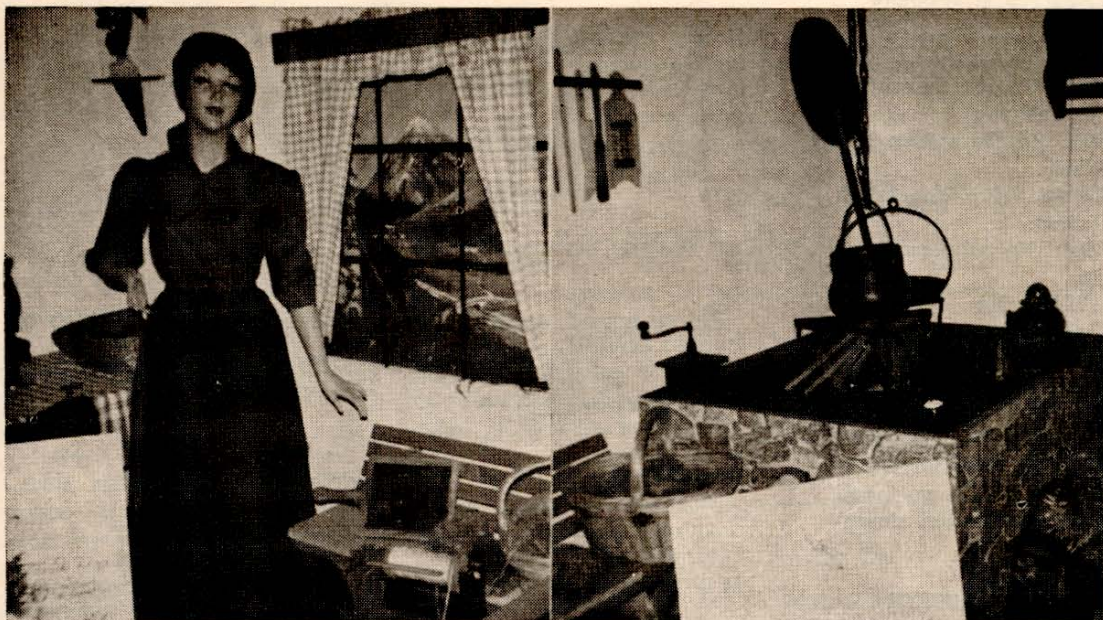
NASLOV

P. Code

Gornjo informacijo pošljite na:

Slovenian Club Planica

P.O. Box 84, DAPTO, N.S.W., 2530.

Planica je razstavila "Kraško kuhinjo"

FILM "CVETJE V JESEN"

Wollongong — V soboto 16. nov. t.l. nas je naš živahni klub PLANICA presenetil s prijetnim filmskim večerom, na katerem smo končno tudi mi videli tako zaželeni film "Cvetje v jeseni". Film je res nekaj lepega. Za nas, ki smo navaženi hitrega tempa življenja v Avstraliji, se prvi del kar malo počasi razvija. Je pa zato zadošče-

nje v drugem delu, o katerem je večina sodila, da je od vseh najlepši. Ko smo se o polnoči razhajali, nam je bilo pa vseeno žal, da je konec ganljive povesti in slik lepe Slovenije. Odbor Planice prosimo, da nam še poskrbi kaj podobnega. Morda bo naš predsednik ob svojem obisku v Ljubljani našel še kak drug solvenski film, ki bi bil za nas primeren.

D. Pr.

bila gospa Košorokova.

Na čelu naše slovenske skupine je bila najprej slovenska zastava, za njo smo nesli napis Slovenski klub Planica, kateremu je sledil harmonikaš, ki je skrbel za koračnice, nato pa mladi in odrasli v narodnih nošah. Naj tu omenim, da smo kot najlepša narodnostna skupina dobili prvo mesto! (Sodelovalo je 15 narodnosti). Za tak uspeh gre hvala vsem odbornikom PLANICE, poseb-

Družinsko srečo, notranji mir in zdravje, je naše voščilo vsem domačim, prijateljem in znancem kjerkoli pač ste

družina A. Oblesčak, Caringbah

NI VSA SREČA V DENARJU

Živijo, Planica! V štirih letih obstoja si dosegla uspehe, ki bi bili v čast desetkrat bogatejšemu in številnejšemu društvu. Pridobila si si ugled in spoštovanje velikega Wollongonga! Visoko nosiš prapor slovenstva v tem kraju! Mesto te pozna kot enega najmarljivejših kulturnih predstavnikov narodnostnih družin v Illawarri. Kratka doba tvojega dela je polna PRVIH NAGRAD in POHVAL. Iz leta v leto večaš svoj program, ga lepšaš in pestriš! Vsem tvojim članom, Planica, želim še leta in leta takih, uspeha polnih let.

Ponosni sem, da sem eden začetnih članov kluba. Priliko sem imel sodelovati pri začetnih naporih kluba in opazovati njegov razvoj. Veseli me, da se klub drži smernic, določenih pred šestimi leti (v Vaupotičevi delavnici): **NUDITI VSEM SLOVENCEM MOŽNOSTI IZRAŽANJA SVOJE NARODNOSTNE PRIPADNOSTI IN PRIKAZATI NAŠI MLADINI NJIH DEJŠČINO. SODELOVATI Z VSEMI ORGANIZACIJAMI BREZ RAZLIKE NARODNOSTI V DOBROBIT WOLLONGONGA TER NUDITI VSAKOVRSNO POMOČ VSEM POTREBNIM ROJAKOM V NAŠEM OBMOČJU.**

Prepričan sem, da je na področju kulturnega dela od vseh slovenskih organizacij v Avstraliji Planica na PRVEM MESTU!

Leta 1972 smo dobili PRVO nagrado na MEDNARODNI RAZSTAVI PECIVA v Wollongongu; kar je bila naša prva udeležba v sodelovanju z mestno skupnostjo.

Kakšna radost, če pomisliš, DA JE PEŠČICA KAJUHOVEGA: "Samo milijon nas je!", pokazala vsemu svetu, kaj zmore!

Sledila sta koncert SLAKOV in MEDNARODNA RAZSTAVA UMETNIN IN ROČNIH DEL. Ta dva dogodka sta po dimenziji ogromen korak v našem kulturnem delu, obenem pa sta dala klubu dokončen cilj bodočega dela. Turneja SLAKOV je pokazala članom PLANICE, da so močni in sposobni za karkoli, obenem pa jim je vtila ponos in samozavest; postali smo prava skupnost! — SLOVENSKA SKUPNOST!

Letošnja razstava peciva je zaradi številnega sodelovanja članov bila še lepša in večja kot pretekla leta. Razstava je bila prava "paša" za oči.

Pretekli oktober je imela PLANICA kar dve razstavi na mednarodnem razstavljanju v Wollongongu: KRAŠKO KUHINJO koncem 18. stoletja ter RAZSTAVO IZDELKOV ČLANOV PLANICE.

Zamisel in načrt za kuhinjo sva izdelala z Ivanom Debeljakom (zaradi mojega vpliva pri zamisli, je kuhinja izgledala bolj Tolminjska), ognjišče pa je pripravil Zvonko Groznik, kozice in ponve pa Jože Komidar. Klopi, police, škefe in podobno je izdelal Ivan Debeljak. Franc Blažekovič je uredil razsvetljavo, lutko pa je oblekla moja žena — Marta Oblesčak. Ostali pribor in ureditev smo zaupali gospem Živko, Vaupotič, Groznik in Marksl. Da so se res izkazale, ste videli na razstavi!

Planica je že naprošena, da razstavi kuhinjo v Dapto in Nawri. Kolikor vemo, je to edina do sedaj

vabljen narodnostna skupina. Ker je Nawra 40 milj od Wollongonga izgleda, da sega sloves PLANICE kar daleč naokoli. Domačinom je všeč naša kuhinja, ker je nekaj posebnega in pa naše slikovite narodne noše. Razen kuhinje bomo razstavili tudi izdelke naših članov, ki so že na razstavi v Wollongongu vzbudili posebno pozornost. Razstavljali so: gospe Brešan, Košorok, Živko, Debeljak, Bedek Groznik in Oblesčak; med mošmi pa — Komidar, Debeljak in jaz. Med mladino sta se izkazala Mary Oblesčak in Robert Groznik.

PRVA NAGRADA NOŠAM

V soboto 25. oktobra je naš klub Planica sodeloval pri vsakoletni paradi skozi Wollongong. Od vseh predstavnikov različnih narodnosti je bila naša skupina najštevilnejša: 41 članov v slovenski narodni noši. Pri ocenjevanju narodnih noš smo SLOVENCİ DOBILI PRVO MESTO! Po zaslugi gospe Košorok smo pri povorki prvič imeli "marele", ki so par dni poprej prišle iz Ljubljane. Živobarvne kot so, so bile izredno posrečen dodatek pisanim narodnim nošam. Dale so nam tudi novo ime med meščani "Folk with umbrellas".

Harmonika vzbuja praznično vzdušje

Čestitke

Petindvajseti oktober smo zaključili z družabno prireditvijo, na kateri se je naš predsednik g. GROZNIK zahvalil vsem članom in prijateljem za pomoč pri razstavi in povorki ter v imenu odbora razglasil imenovanje PRVEGA ČASTNEGA ČLANA NAŠEGA KLUBA — gospe MARIJO KOŠOROK, ki je nam pri Planici zelo dobro znana že od samega začetka našega kluba. Čepprav je agilna članica Triglava v Sydneyu, še vedno najde čas za Planico.

Ne mislite, da je klubska dejavnost omejena le na razstave in parade po Wollongongu. Imeli smo številne manje prireditve družabnega značaja, ki so prav tako pomemben in sestavni del našega klubskega življenja. Imeli smo izlete, filmske večere in Miklavževanje. Ljudi skušamo zblíževati kar se da. Želimo, da bi spoznavali svoj narod in bili nanj tudi v tujini ponosni. Razume se, da tudi pri nas ne gre vse gladko. Tudi pri nas imamo ljudi, ki gledajo "slovenstvo skozi dolar". Ljudi, ki jim je vsaka žrtev za skupnost težka, vsak izgovor dober.

Andrej Oblesčak,
Podpredsednik

Planica se pripravlja na spreved po Wollongongu

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO
NOVO LETO VAM ŽELI

TONY'S BUTCHERY

WARRAWONG

To je največja slovenska mesnica v okolici Wollongonga, ki vam nudi res prvovrstne domače mesne izdelke in delikatese, kakor tudi prvovrstno sveže meso.

Prepričajte se sami!

T. & R. Oberman

STAN'S SMASH REPAIR

Lot 2 Kemblawarra Rd.,

KEMBLAWARRA

IN MILENA VAUPOTIČ

Želita vsem svojim strankam in prijateljem v Avstraliji in v domovini:

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN
SREČNO 1975.

WHITLAM BO OBISKAL

JUGOSLAVIJO

Predsednik avstralske vlade name-rava 13. decembra t.l. odpotovati na 5 tedensko turnejo in namerava obiskati: Rusijo, Bangladesh, Nemčijo, Italijo, Švedsko, Jugoslavijo, Belgijo, Dansko, Anglijo in Irak.

Avstralsko časopisje je mnenja, da z ozirom na trenutno gospodarsko stanje v Avstraliji ni najbolj primeren čas za potovanje predsednika vlade, Mr. Whitlam pa je mnenja, da je njegov namestnik dovolj zmožen, da bo gledal na vsakdanje potrebe politike in gospodarstva.

SILVESTROVANJE

SLOVENSKEGA KLUBA PLANICA V WOLLONGONGU

bo letos 31.12.74. v A. & H. DAPTO (Dapto Show Ground); začetek ob 8h — konec?? — enkrat prihodnje leto!

Vstopnina: \$3.00 — šolska mladina \$1.50. Dvorana je velika in bo dovolj prostora za vse; tudi za avtomobile je na razpolago več kot 1000 mest pred samo dvorano.

Slovenski klub PLANICA — WOLLONGONG želi: vesele, srečne in zadovoljne božične praznike ter veselo, uspehov polno leto 1975 vsem članom, prijateljem in zanncem po širni Avstraliji, kakor tudi vsem v domovini.

Odbor Planice
Wollongong

"People with umbrellas..."

ŽIVLJENJE V MOJEM MESTU

Novo mesto stoji kot samotno gnezdo na pečinah nad reko Krko. Gotovo že od nekdaj vabi umetnike, da ob poraslih bregovih reke razpno svoja stojala. Že sama slikovitost Brega in strmi vzpon frančiškanske cerkve nudita čudovite, neizčrpne motive. Temno zelena Krka, ki obkroži mesto je kakor lepota, ki beži od mesta in se vedno znova vrača vanj. Večerje ure na širokem Glavnem trgu, razgledi proti Gorjancem in Trški gori so doživljaja lepota in se včasih kot mavrica med Krko in Ragovim logom ujemajo v pesnikove besede. Fran Levstik je o naši metropoli zapisal: "Kaj delaš, slovenče mesto, dolenski Rim?"

Šele v večernih urah ožive ulice. Sanjavi žarki blede lune se poi-gravajo s sapicami nad mestnim vodnjakom s Kettejevimi verzi:

"Noč trudna molči
nezamudna beži
čez mestni trg
luna sanjava."

Večer začne spreminjati lice starega mesta. Ulice so polne ljudi. Vsi se hladijo ob večernem vetrčku. Od daleč se sliši vriskanje in veselje sprehajalcev, ki posedajo v družbi. Na majhnih gotskih hišah, zidanih s kamenjem, začno zapirati okna pred meglo, ki začne kipe iz Krke. Iz starodavne cerkve — Kapitlja se oglasi pozno zvonjenje. Mesto postane kmalu pusto, le tu in tam padajo dolge sence pod arka-

dami stoječih ljudi, ki se še hladijo v večerni uri. Kmalu nastane povsod tišina. Mesto postane samotno kot drevo, ki ga vihar zasadi med kamenje. Po široki tlakovani cesti le tu in tam pripelje kak avtomobil.

Čisto drugačno življenje postane v mestu zgodaj zjutraj, ko se dan leno vzdiguje s svojega ležišča. Na ulice se vsuje mnogo še zaspanih ljudi, ki hite v tovarne. Sčasoma postanejo bolj razigrani in sproščeni a jim še vedno misli uhajajo nekam drugam.

Dolinska megla, ki je še pred minutami ležala zaspano, se začne vzdigovati v nebo. Potem se pokažejo lise obdelanih polj, travnikov daleč skritih v Gorjancih. Pokažejo se dimniki tovarn, v katerih že delajo ljudje. V škrlatnem plamenu se kmalu vidijo zopet hiše ob Glavnem trgu, ki so še pred urami ležale v globoki temi.

V mestu se pojavimo tudi mi — učenci, ki se težko odzivamo sončnim žarkom, in najraje ne bi hodili v šolo. Mesto zopet oživi, trgovine so polne ljudi.

Marsikaj, kar sem napisal, je seveda idealizirano. Na žalost moderni čas, tehnika in civilizacija podirajo idilične prostorčke, trenutke in prizore v dolenskem glavnem mestu.

"UTRINKI"

Daniel Brkič 8. c
Novo mesto.

NEPREPRIČLJIVI AVSTRIJCI

PARIZ — V programski komisiji UNESCO za komunikacije je avstrijski delegat izjavil, da v njegovi državi ni škodljive propagande proti Jugoslaviji.

S tem pojasnilom je avstrijska delegacija odgovorila na izvajanje jugoslovanskega delegata v tej komisiji, ki je konkretno opozoril, da sta avstrijski tisk in radio postala mednarodni center propagandne dejavnosti proti Jugoslaviji in njenim koristim. Avstrijski časopisi med drugim spodbujajo nacionalno nestrpnost in diskriminacijo proti slovenski manjšini, in na to je jugoslovanska vlada z noto opozorila avstrijsko vlado.

Avstrijska delegacija trdi, da so pripadniki slovenske manjšine enakopravni državljani Avstrije in da imajo vse pravice kot Avstrijci in celo posebne privilegije in dodatne pravice.

V odgovoru je jugoslovanski predstavnik Tomo Martelanc med drugim navedel pisanje nekega avstrijskega časopisa, ki trdi, da za slovensko manjšino ne bo rešitve tako dolgo, dokler bosta v delu Avstrije, kjer živijo Slovenci, "obstajala dva naroda". To pa pomeni, da en narod mora izginiti. Širjenje takšnih idej je v nasprotju z načeli ustanovne listine OZN in z deklaracijo o človekovih pravicah.

To je tudi, je poudaril Martelanc, v nasprotju z avstrijsko državno pogodbo. Zato jugoslovanska delegacija meni, da je ta problem širšega mednarodnega pomena, saj gre za neka pronacistična gibanja in prakso, ki jo uradni avstrijski politični krogi dovoljujejo.

SLOVENCOKROG SVETA

V Kopru je bila odprta zanimiva razstava 276 fotografij in raznih pomorskih predmetov ter drugega dokumentarnega gradiva o plovbi cesarsko-kraljevske avstroogrske korvete Saida okoli sveta v začetku leta 1891 do novega leta 1892. Razstava prikazuje potovanje mladih kadetov, med katerimi so bili tudi številni Slovenci. Anton Dolenc iz Notranjske je bil celo fotograf te odprave in njegove fotografije, ki jih povečane vidimo na razstavi, so postale že pomemben zgodovinski dokument, saj jih je najti v marsikaterem zgodovinskem in antropološkem učbeniku po vsem svetu. Poročilo o plovbi je Anton Dolenc objavil tudi v Ljubljanskem zvonu.

Razstavo je v sodelovanju s pokrajinskim muzejem v Kopru pripravil piranski pomorski muzej "Sergej Mašere", ki prav te dni praznuje 20-letnico obstoja.

SPOMENIK DR. GLASERJU

HOČE — V Hočah pri Mariboru so 6. oktobra odkrili spomenik prvega slovenskemu slovstvenemu zgodovinarju, slavistu in filologu dr. Karlu Glaserju, ki se je rodil in nekaj časa živel v Reki pri Hočah.

INFORMACIJA 74

BLLED — V blejski festivalni dvorani je bilo pomembno strokovno srečanje — simpozij jugoslovanskih in tujih strokovjakov za računalništvo; vidimo, da je postalo računalništvo zares izredno pomembno področje — za tokratni simpozij je bilo namreč že vnaprej prijavljenih več kot 180 strokovnih referatov.

SEASONS GREETINGS TO ALL TRIGLAV MEMBERS. MAY 1975 SEE FURTHER EXPANSIONS IN TRIGLAV CLUB DEVELOPMENT AND GROWING INFLUENCE BY PEOPLE OF SLOVENE ORIGIN IN AUSTRALIAN COMMUNITY AFFAIRS!

Senator Tony Mulvihill

Zdravje je največji zaklad

Dokler ima človek zdravje, res ne ve, kaj ima. Kadar zboli, je drugače. Med nami je vedno dovolj žolosti in boleznih; skoro več ko zdravja.

Ni še dolgo, kar se je iz bolnice v Liverpoolu vrnila domov gospa GENOVEFA ŠIFRER iz Casule. Srečno je prestala operacijo ker ni več v bolnici, se ji zdravje še toliko hitreje vrača.

Gospa HELENA VALENČIČ, ki nas je večkrat s svojo prijaznostjo razveselila na Triglavu, je kar nekam "izginila". "Dobra Samerijanka Community Centre" nam je zdaj sporočila, da je gospa Valenčič na operaciji v bolnici, a da je že tudi na poti okrevanja. Upamo, da jo bomo kmalu zopet videli na Triglavu.

Triglavski prijatelj in najstarejši član Mr. JACK BACKER se je toliko popravil, da so ga pustili domov, kjer mu je pa malo dolg čas in bo vesel vašega obiska. Njegov naslov: 24 Southerland St., North Paramatta. Good on you, Jack! See you soon!

Ob zaključku lista smo izvedeli, da je odšla na operacijo v Auburn Hospital gospa MILENA MAVKO iz Canley Heights. Želimo ji, da se kmalu ozdravi, ker ni daleč Silvestra in takrat bo pri Triglavu veselo.

Kmalu bi pozabili! Naš podpredsednik g. KARLO SAMSA se pritožuje nad "križem". Več dni je moral ostati v postelji. Baje so mu zdravniki "ravnali" hrbtenico, če je pa kaj pomagalo, pa še ne vemo. Vsekakor, ozdravi se hitro, ker nam je brez tebe dolg čas!

Vesele božične praznike
in srečno novo leto želi
vsem prijateljem in znancem

Lucy Robah,
Guildford

Vesele božične praznike in
srečno novo leto želi vsem
znancem in prijateljem,
kakor tudi vsem sorodnikom
v domovini in v Avstraliji

Jožica Muršec,
Burwood.

Naši otroci so vedno najlepša slika

PREDČASEN POKOJ

Regional Director, Department of Immigration Mr. E.W. WATERMAN, ki je našim članom in rojakom zelo dobro znan (nazadnje je bil z nami ob obisku ansambla MINORES na Triglavu), nam je sporočil, da bo zaradi bolezni odšel v predčasn pokoj. Trenutno je na bolezenskem dopustu in odhaja s soprogo na počitek in zdravljenje v Anglijo. Od odhoda pozdravlja vse Slovence, posebno še člane Triglava, za katere upa, da bodo kmalu začeli postavljati svoj dom; "potem se pa upam, zopet vidimo" — dodaja vspodbudljivo.

NEPISMENOST

Direktor UNESCO René Mohen je pred odhodom s svojega službenega mesta izjavil, da je na svetu trenutno še okrog 800 milijonov ljudi nepismenih, ali z drugimi besedami 1/3 celotnega prebivalstva. Da je položaj tako slab, sta po njegovem mnenju kriva slaba organiziranost držav in pa pomankanje denarja.

(Poslal K.S.)

JUGOSLOVANSKI PREDSEDNIK Josip Brz Tito se je vrnil z uradnega obiska na Danskem, kjer je bil gost danske kraljice Margarete.

V SPOMIN

Sporočamo žalostno novico, da je 14. novembra 1974 preminul naš mož in oče PAVEL ŠOSTER.
Naj počiva v miru!

Žaluoja Amalija Šostar
z družino.

Ob izgubi našega člana izrekamo zelo prizadeti družini naše iskreno sožalje.
Triglav — Sydney

CVETJE V JESENI

Osnovni motiv povesti **Cvetje v jeseni** — ljubezen med starejšim izobražencem in mladim kmečkim dekletom — je postavljen v okvir razgovora med pisateljem in ljubljanskimi damami. Pisatelj pripoveduje o trem ljubljanskim gospem svojo ljubezensko zgodbo: Pisatelj — v povesti odvetnik Janez — se mora po zdravnikovem nasvetu za nekaj časa umakniti iz Ljubljane na deželo. Po dolgih letih zopet obišče svojega bratranca, posestnika na Jelovem brdu. Bratranec ima pridno in delavno ženo ter hčer Meto, lepo in skromno, toda nekoliko svojeglavo dekle. Pisatelj se popolnoma vživi v kmečko življenje, pomaga pri košnji in mlačvi, med njim in domačo hčerko pa vzklije ljubezen, polna tihe lepote. Pisatelj se sicer vrne v Ljubljano in opravlja svoje advokatske posle dalje, ko mu je pa neki propadli kmet z Jelovega brda pripravljen prodati svoje posestvo, ker se namerava izseliti v Ameriko, se odloči preseliti na kmete in vzeti Meto za ženo. Ko dekle izve, da bo njegova žena, ne prenese prevelike sre-

če in pisatelju v naročju umre. Zdravnik ugotovi srčno kap. Pisatelj zopet posluje v Ljubljani, pogosto pa se vrača na Jelovo brdo, obiskuje Metin grob in se spominja ljubezni, ki je vsklila prepozno, da bi obrodila sad.

Zgodbi služijo za ozadje slikoviti prizori iz kmečkega življenja, npr. večerja v kmečki hiši, košnja, vasovanje, proščenje. Toda vse življenje na vasi ni tako idilično: Tavčar prikaže zgodbo o revnem kmetu Skalarju, ki je moral zaradi krivega pričanja odsedeti 16 let v ječi, tudi krivične odnose in socialne razmere na vasi. Prav tako je kmeta Mlačana prisilila gospodarska kriza, da je posestvo prodal in se odselil v Ameriko. Vendar ti zgodbi ne odtehta Tavčarjevega proslavljanja trdnega slovenskega kmeta, ki je kljub vsem poskusom tujerodcev rešil zemljo in slovenstvo s svojim delom, npr. pravičnostjo in svojim zdravjem. Cvetje izzveni v poziv, naj izobraženec ne pretrga z zemljo, in v zahtevo, da naj izginejo zidovi, ki ločijo kmeta od meščana.

VLAK BRATSTVA IN ENOTNOSTI

TRBOVLJE. — V petek, 11. oktobra, je iz Zidanega mosta odpeljala v Srbijo udeležence letošnjega slovenskega "vlaka bratstva in enotnosti" posebna kompozicija šestnajstih vagonov ter dveh avtobusov. Te manifestacije se je udeležilo nad tisoč nekdanjih pregnancev iz 26 občin severovzhodne Slovenije in Goranske, ki so se pridružili slovenskim v številnih srbskih občinah,

kjer proslavljajo 30-letnico osvoboditve.

V soboto, 12. oktobra, zjutraj je bil v Topčideru prvi velik sprejem udeležencev vlaka bratstva in enotnosti, v Čupriji pa uraden sprejem, v Kraljevu veliko zborovanje. Od tu so udeleženci vlaka bratstva in enotnosti odpotovali v številne srbske občine in k prijateljem, ki so med vojno odprtih rok sprejeli številne slovenske pregnance, ki so jih Nemci med II. svetovno vojno izseljevali iz Slovenije.

SLOVENSKI KOLEDAR 1975

JE IZŠEL — CENA \$4.00

SLOVENSKA IZSELJENSKA MATICA

Cankarjeva 1/II.

61001 Ljubljana —

SLOVENIJA — JUGOSLAVIJA

MOJH 13 LET

Trinajst let je minilo, odkar sem prišla na svet z neutolažljivim — UUUAA! — Ker so me v mrzlem februarju spremljali zvončki in tobentice, so rekli: POMLAD PRIHAJA! In ko sem rastla, vedno znova smo se spominjali tistega dne in rekli: POMLAD PRIHAJA.

Trinajst let je minilo od prvih opotekajočih korakov po babičnem vrtu do prve samozvesti in skrbi.

Bilo sem majhna, med "štručkami" v bolnišnici pa najbolj vesela in živahna. Toda rastla sem in rastla. Postajala sem poredna, nagajiva, neubogljiva... Ne vem zakaj, vendar vedno res nisem mogla ostati majhna, pridna punčka.

Sedaj sem stara trinajst let. Velika sem in sama. Da, sama. Okoli mene ni več tetic in strička, da bi me gugali in pestovali. Sama se moram tolažiti, če mi je kdaj hudo, sama obdržati tu in tam kakšno skrivnost.

Teh trinajst let življenja mi je marsikaj dalo. Ljubiti znam življenje in ga ceniti, spoštujem naravo in sem vsa srečna, če lahko

sedim na skalni pečini ob morju, nemno zremo v peneče valove, poslušam mirno pesem morskih valov in sanjam ob glasovih nemirnih galobov.

Neznansko pa sem jezna takrat, kadar ta naravni mir prekinajo zvončki hrupne glasbe in tranzistorja. To je tako, kot bi te nekdo prekinil v mirnem spancu, kot bi nekdo posegel v tvojo mirno življenje.

Rada poslušam klasično glasbo, posebno Bacha, Schumana in Beethovna, še raje pa sama sedem za klavir in si zaigram kakšno skladbo teh skladateljev.

To sem jaz: Barbara Bajc, rojena tega in tega, kratkih kostanjevih las, rjavih oči...

Ne bom vam povedala vsega. Spoznali ste le delček mojega življenja, majhen delček MENE. Trinajst let sem stara in tole, kar ste sedaj prebrali, je zgodba o teh mojih trinajstih letih.

"UTRINKI"
Barbara Bajc 7. c
Novo Mesto.

F.T. ADMINISTRATIVE SERVICES PTY. LIMITED

182 Norton Str., Leichardt.

TAX CONSULTANTS

Tel.: 560-4766

VSEM ŽELIMO VESELE

BOŽIČNE PRAZNIKE IN

SREČNO LETO 1975.

INSURANCE BROKERS

Tel.: 560-4490

Prevzamemo registracijo in knjigovodstvo vsakovrstnih podjetij in družb ter kontorije in posameznikov (Income tax returns).

Lastnik in rojak V. FERFOLJA Vam je vedno na razpolago.

Zastopamo različne zavarovalnice — "Tariff Companies" in druge.

Nudimo življenska zavarovanja, bolezenska, proti nezgodam in nesrečam. Prav tako zavarujemo premičnine in nepremičnine kakor tudi "Workers Compensation, Public Risks, Supernnuation" in druge.

Predno naredite odločilen korak v življenju, se posvetujte z nami. Majhna izguba časa Vam lahko prihrani veliko razočaranja in denarja!

SEDEM UR

Dr. Kissinger se je pogovarjal s predsednikom republike Josip Brozom Titom, predsednikom ZIS Džemalom Bijedićem in sekretarjem za zunanje zadeve. V pogovorih je sodeloval tudi Edvard Kardelj.

Pogovore sta obe strani ocenili, kot izredno odkrite, vsebinske in koristne za nadaljnji razvoj jugoslovansko-ameriških odnosov.

To, kar je 4. novembra doživel uradni Beograd, ni bila samo diplomacija, marveč tudi demonstracija izjemne energije, sposobnosti in volje, kajti ameriški državni sekretar za zunanje zadeve je v sedmih urah opravil posel, za katerega porabijo njegovi manj vitalni kolegi tri ali štiri dni.

Dr. Henry Kissinger je bil v jugoslovanskem glavnem mestu samo od 9.03 do 16.17, toda v tem času mu je uspelo opraviti šest ur uradnih političnih razgovorov s predsednikom Titom, predsednikom zveznega izvršnega sveta Bijedićem in zveznim sekretarjem za zunanje zadeve Minićem... in se vmes seznaniti s posebnostmi jugoslovanske kuhinje na svečasem kosilu.

To kajpak ni zgolj zanimivost dogodka, marveč predvsem ilustracija trditve, da pomembnosti — tokratnega obiska dr. Henryja Kissingerja v Beogradu nikakor ni mogoče meriti samo po času, ki je bil za to porabljen, nasprotno.

Ob koncu intenzivne izmenjave mnenj, ki je bila redko odkritosrčna

in je minila v izjemno pristranem vzdušju, je bilo v Beogradu mogoče dobiti naslednji seštevek vtisov: Združene države Amerike cenijo in upoštevajo jugoslovanska stališča glede najpomembnejših mednarodnih vprašanj in to kljub temu, da imajo same pogosto drugačna; želijo si še naprej razvijati odnose z nami, pri čemer ponovno izražajo interes, da ostane mednarodni položaj Jugoslavije, njena suverenost, neodvisnost in neuvrščenost, nespremenjena.

ANDREJ MARINC V ZDA

LJUBLJANA — 8. novembra je odpotovala z letališča Brnik v Združene države Amerike na 15-dnevni obisk delegacija izvršnega sveta Slovenije pod vodstvom njenega predsednika Andreja Marınca.

Delegacija se bo v Washingtonu pogovarjala s predstavniki zvezne ameriške administracije in med drugim obiskala tudi kraje, v katerih živi največ naših izseljencev.

KREDIT ZA BOEINGE

WASHINGTON — Ameriška izvozno-uvozna banka je sporočila, da je odobrila 9 milijonov dolarjev kredita, ki naj bi bil sestavni del skupne vsote 20 milijonov dolarjev, za nakup dveh letal boeing — 727 za jugoslovansko podjetje General eksport iz Beograda. Sporočilo pravi, da podjetje kupuje letala za firmo Aviogenex, namenjena pa bodo predvsem čartarskim potovanjem na sred-

FOR TEEN-AGERS
IN MLADE V SRCU

DAN PLESA IN ZABAVE

v nedeljo 26. januarja 1975
od 5h do 9h popoldne na Triglavu.

DANCE BY THE MOST MODERN AND
UP TO DATE BAND FROM SMITHFIELD!

KUPUJTE

SLOVENSKE KNJIGE IN PLOŠČE.

Pridite na Triglav in pogledjte, kaj imamo na zalogi!
Sodelujte pri naših prireditvah in se priključite
mlademu in dinamičnemu klubu **TRIGLAV!**

njih progah do Evrope, Afrike in Azije. Letali bosta dobavljeni aprila in decembra prihodnjega leta.

ZLATA POROKA

V Dolenji vasi pri Ribnici sta 28. septembra praznovala zlato poroko Štefan Starc, rojen 23. septembra 1889, in Julijana, rojena 16. februarja 1898. Izhataja iz kmečkodelavske družine. Poročila sta se 28. septembra 1924.

V zakonu se jima je rodilo sedem otrok: trije sinovi in štiri hčerke. Danes pa imata že 9 vnukov in dva pravnuka. En sin je umrl v 34. letu

starosti.

Za zlato poroko so se zbrali vsi otroci in ostalo sorodstvo in pripravili v gostilni na Golniku pravo ohcet z glasbo. Ob muziki sta se veselo zavrtela in zapela.

NOVI ZDRASTVENI DOMOVI
NA KOZJANSKEM

ŠMARJE PRI JELŠAH — Na Kozjanskem lahko z gotovostjo pričakujejo, da bodole letos začeli graditi tri nove zdravstvene domove — v Podčetrku, v Kozjem in na Planini pri Sevnici.

ADRIATIC

TRADE & TOURIST CENTRE:

155 BATHURST ST., SYDNEY. TEL: 61 8101 ali 61 8140

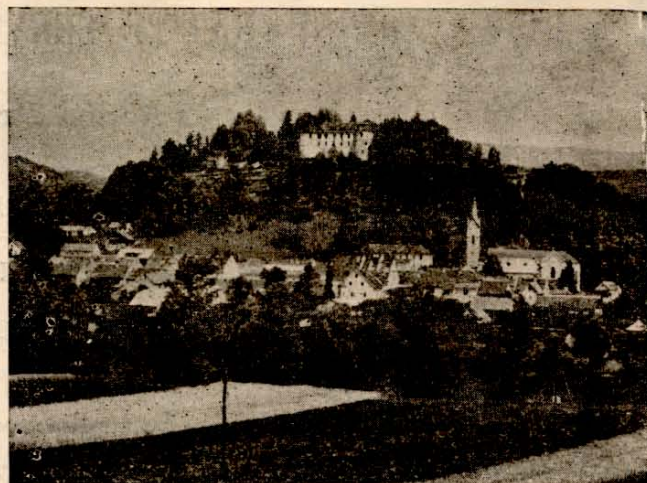
347 KING ST., NEWTOWN. Tel.: 516 1558

516 1563

AGENT ZA:

QANTAS — J.A.T. — B.O.A.C.

ALITALIA — PANAM

PODČETRTEK (Foto: Rodna gruda)

KOT TUDI OSTALE LETALSKE IN PLOVNE DRUŽBE.

VSEM NAŠIM CENJENIM KLIENTOM KOT ČLANOM TRIGLAVA VESELE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO!

MI VAM POMAGAMO V VSEH ZADEVAH POTOVANJA V DOMOVINO — IZ DOMOVINE — KAKOR TUDI V VSE DELE SVETA.

Naš zastopnik za

ACT — QUEANBEYAN JE
EGON KATNIK,
TEL: 88 2630

Naš urad v

MELBOURNE JE:
177 COLLINS STREET.
TEL: 63 7441, 63 7442

NAJVEČ SLOVENCEV V AUSTRALIJI PO TUJE PREKO NAŠE AGENCIJE